

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

MISKOLCON, 1930. ÉVI JÚNIUS HÓ
26-IK NAPJÁN TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

165. SZÁM.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1930.

A tiszánineni református egyházkerület 1930. évi június hó 26-án rendes közgyűlést tartott Miskolcon dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Az abauji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, Farkasfalvi Farkas Géza gondnok, Frenczel Bertalan, Medgyasszay András, Farkas Elek lelkészi részről; Tolnay Gyula, Balogh István világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, dr. gróf Haller József h. gondnok, Gaál Ferenc, dr. Enyedy Andor, Takács Mihály lelkészi részről; dr. Regéczy József, Zsóry Lajos, Kun András világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Meczner Béla gondnok, Batta János, Janka Péter lelkészi részről; dr. Asztalos Kálmán, Hubay Kálmán világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Zsóry György gondnok, Bartha Gyula, Lőkös Sándor, Svingor Jenő lelkészi részről; Bárczay László, Szepessy Gyula világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, dr. Székely József világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Kovács István, Szalóczy Pál, Pósa Péter, Forgács Gyula, Szentmártoni Dániel lelkészi részről; dr. Kérészy Barna, Bernáth Aladár világi részről.

Mint tanárképviselők: dr. Mátyás Ernő a sárospataki theol. akadémia, Elekes Imre a sárospataki főgimnázium, Péter Pál a miskolci leánygimnázium, Csorba György a miskolci reálgimnázium képviselője.

Mint tanítóképviselők: Tóth István, Péter József.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly fő-, Marton János, Lengyel István aljegyzők lelkészi részről; Domby László fő-, dr. Horváth Zoltán aljegyző világi részről.

Mint egyházkerületi főügyész: dr. Kérészy Barna, mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regéczy József.

Mint a sárospataki tanítóképző-intézet képviselője: Kovács Dezső.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője: dr. Trócsányi József.

1. Dr. Révész Kálmán püspök a benső ember mély áhíthatával, az áhíthatot a lelkekre átsugározva így kér kegyelmet, onnan felülről kiáradó világosságot tanácskozásunkra:

Édes Atyánk, jó Istenünk, hozzád emeljük fel szívünket, kezünket kérvén áldásaidat.

Erőnek kútfeje, adj nekünk erőt, mert mi magunkban erőtlenek vagyunk.

Világosságnak kútfeje, add nekünk a Te világosságodat, hogy ne tévelyegjünk a sötétben.

Szeretetnek örök forrása, töltsd be szívünket szeretettel, hogy a Krisztus igaz tanítványai lehessünk.

Áldások Istene! Aldd meg Hazánkat és annak Kormányzóját, áldd meg Egyházunkat, áldj meg mindnyájunkat, áldd meg közelebből ami mostani egybegyülésünket, szent Fiadnak a Jézus Krisztusnak nevében kérünk Ámen.

2. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok egyházkerületi közgyűlésünket a tőle megszokott ékesszólással az itt következő, formai és tartami szépségekben egyaránt bővelkedő beszéddel nyítja meg:

Főtiszteletü Egyházkerületi Közgyűlés!

Azon szivünkbe markoló és lelkeinket a magasságos menyekbe emelő érzéssel elhangzott ima után, annak mélységes hatása alatt legyen megengedve nekem, hogy mielőtt a mindennapi élet szürkeségébe belétemetkeznénk Isten segedelmével legjobb tehetségünk szerint elintézni a reánk bízottakat, néhány szóval megemlékezzem két oly eseményről, mely bár közvetlenül hazánkat, nemzetünket érinti, hatásában, következményeiben kisugárzik, természetszerűleg azzal egybeforrott magyar református egyházunkra is fény mellett magával hozva az azt követő árnyat is. Mindkettő 10 éves évfordulót jelent magyar hazánk viszontagsággal teljes életében, de amig egyikre boldogan, hálával eltelten gondolunk, a másik szégyenpírt borít arcunkra, és fájó könnyet csal ki szemeinkből.

Ki ne emlékeznék vissza a 10 év előtt történetekre, hiszen az idő rohanásában úgy tűnik fel, mintha csak az imént, csak napok előtt történt volna, amikor a rettenetes összeomlás után magyar hazánk gályája a kétségbeesés, a megsemmisülés tengerén hanyatott és minden pillanatban elmerüléssel fenyegetett, jelent meg a parton egy férfiú, ki magát az életveszélyes hullámokba dobva, halál-megvetéssel, erős kézzel ragadta meg a gálya kormányát, vezette azt bölcsességgel, kitartással, erős kézzel, tajtéknó hullámokon keresztül nyugodt vizek felé, hogy a kitűzött cél irányában biztos partokhoz vezesse. Ezt tette 10 év előtt Főméltóságú nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarországnak ma hírnév és dicsőség övezte Kormányzója, aki azóta is vezeti hazáját, nemzetét kitartással, eréllyel, szerető szívvvel, megértő, nemes lélekkel, a végcél, a régi, a nagy, a boldog Magyarország felé, békét, nyugalmat, consolidált állapotokat teremtve idebent a haza határain belül, tiszteletet, elismerést, rokonszenvet ébresztve a haza határain túl.

Ezen férfiúi kormányzásnak tízéves évfordulóját ünnepelte az egész nemzet, igaz szivből, spon-tán elhatározásból, ünnepelte annak minden igaz fia, felekezet, párt, társadalmi állására való különbség nélkül kunyhótól a palotáig, de részt kért az ünneplésből a művelt külföld is, ahol nemzetek, államférfiak, kormányok és koronás fők siettek szerencsekivánataik kifejezésével, rokonszenvük tolmácsolásával. S ha lehet szeretetben fokozatot állítani, úgy abban bizonyára a legmagasabb fokon ünnepelt a magyar református egyház, amelynek hívei templomaikba gyülekezve adtak hálát a Mindenhatónak, aki őt nekünk adta, magyar hazánk, református egyházunk dicsőségére, javára, mind ez ideig megtartotta. Részt vett az ünneplésben református egyházunk legfelsőbb közigazgatási szerve, egyetemes Konventünk és törvényhozó Zsinatunk, de bizonyára, igaz szívvel kér abból részt Egyházkerületünk közgyűlése és anak tanácskozásra egybegyűlt tagjai, ezért elnöksége a tárgyalás rendén javaslatot fog tenni, hogy Főméltóságú Kormányzó urunk érdemei jegyzőkönyvünk lapjain megörökíttessenek és őt közgyűlésünkől sürgönyileg üdvözljük.

A másik, a szomorú, a szívbe markoló, a vért felingerlő, az arcpirító decennium, a trianoni, reánk kényszerített, a világ teremtése óta páratlanul álló, gyalázatos békeokmány aláírásának tizedik évfordulója. De amilyen fájdalommal, apathiával túrtük tíz év előtt annak reánk erőszakolását és aláírását, éppen olyan örvendetes jelenség a tizedik évfordulóról visszatekinteni és látni, hogy miként fokozódik évről évre a vágy az ország lakosaiban, hű magyar polgáraiban, kint élő honfitársainkban és szülőtteinkben, a történetekbe belé nem nyugodni, ezt az érzést folyton ébrentartani és annak idején a tévedés kijavításával régi határainkat visszaállítani, erőszakkal elszakított testvéreinket ismét keblünkre ölelni. Miként szaporodik évről évre, sőt mondhatnám napról napra azon romlatlan lelkű

idegen külföldiek száma, akik meggyőződve a rajtunk elkövetett vérlázító igazságtalanságról, szóval, tollal, tettel igyekeznek segítségünkre jönni, hogy az elkövetett hiba, amelynek ők is, habár gyakran nem rosszhiszemű elkövetői, támogatói, elnézői voltak, helyrehozassék. És az én mindenható Atyám által belém oltott hitem erős, hogy imáink meghallgatásra fognak találni barátaink támogatásával, elrabolt területeink, fiaink, híveink jó részét vissza fogjuk szerezni és a második milléniumot kiterjesztett határok között fogják unokáink megünnepelni. Hogy azonban ez bekövetkezzék szükséges, hogy mindenki teljesítse kötelességét, tekintete folyton egy pontra essék és legyen koncentrálna, használjunk fel minden alkalmat tiltakozó szavunk felemelésére, magán körben, összgyűléseink alkalmával, itthon és a művelt külföldön, használjunk fel minden összeköttetést külföldi ismerőseink, barátaink, rokonainkkal, hogy őket a rajtunk esett égbekiáltó igazságtalanságról felvilágosítsuk és ettől ne tartson vissza se kényelemszeretet, se álszemérem, mert csak kitartó következetes munkának lehet meg a kivánt eredménye. Éppen ezért használjuk fel a mai ünnepélyes alkalmat, Egyházkerületi Közgyűlésünket is, hogy annak köréből felemelve kéro szavunkat, jajkiáltásunkat, örökítsük meg tiltakozásunkat jegyzőkönyvünk lapjain és ennek, valamint Istenben, magyar hazánkban, annak feltámadásában, igazságunkban vetett törhetetlen hitünk bizonyoságtételére könyörögjük el a Nemzeti Hiszekegyet, ilyképen: „Hiszek egy Istenben, Hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen!”

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Egyházkerületünk egy évi belső életéről, veszteségeinkről, nyereségeinkről, a hitelétről egyházaink anyagi helyzetéről a Főtiszteletű Püspök Úr Ómél-tósága emlékezik meg évi jelentésében a nála megszokott, mindenre kiterjedő figyelemmel, alaposság-

gal, pontossággal, méltóztassanak azonban kegyesen megengedni, hogy némelyekre én is kiterjeszkedhessek.

E helyről kívánok mindenek előtt megemlékezni, arról a szűkebb családi körben lefolyt, de mindnyájunk szeretetét, tiszteletét kiváltott és ezen érzelmeinktől kísért évfordulóról, melyet csupán a Mindenható különös kiválasztottai, legkedveltebb kegyeltjei nyerhetnek el, s melynek az elmúlt napokban volt része az igen tisztelt s nagyon szeretett gondnoktársam, Meczner Béla Óméltósága, az alsózemplémi egyházmegyének nagyérdemű jubiláris gondnoka, ki a napokban töltötte be születésének nyolcvanadik évfordulóját.

Tárgyalásunk rendje és a rendelkezésünkre álló idő nem engedi, hogy életének, közhasznú működésének részleteiről, alkotásainak egy-egy bizonyosságáról megemlékezzem, mert ez napokig tartó előadást fogna igénybe venni, elég legyen néhány ecsetvonással rámutatni arra, hogy már ifjú kora kezdetén harcba vitte őt a kötelesség, ahol az ellenség előtti bátorságával tűnt ki és érdemelte meg felebbvalói elismerését, — később hittestvérei bizalmából lett az alsózemplémi egyházmegye gondnoka s mint ilyen, félszázadot meghaladó idő óta egyházkerületünk, egyetemes konventünk, törvényhozó zsinatunk egyik hatalmas oszlopa, egyik legértékesebb tagja. Kerülete polgárainak bizalma ismételten őt bizta meg a törvényhozásban képviselőjével, honnan a kormány és király bizalma a főispáni székbe emelte s a főrendiházba küldötte, honnan vármegyéjének közbizalma az országgyűlés felsőházának és törvényhatósági bizottsága örökös tagjának választotta meg, mindenütt a közjóért, hazája, egyháza, honfitársai és hittársai javáért küzdve, dolgozva, önzetlenül, fáradságot nem ismerve, fényes eredménnyel.

Igy ívelt az ő pályája a magaslatokig és bár e hosszú és dicsőséges úton gyakran jutott abba a helyzetbe, hogy a hozzá intézett kéréseket telje-

síteni vagy kieszközölni képes nem volt, mégis ha életének ezen határvonáról visszatekint a völgybe, megfutott pályáján nem talál egyetlen ellenséges, egyetlen neheztelő arcot, de mindenütt hálát, elismerést, szeretetet, köszönetet.

Amidőn én Óméltóságát születésének nyolcvanadik évfordulója alkalmából úgy a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés és az egész egyházkerület nevében, de a saját nevemben is, kit hozzá a rokonság és a barátságnak egy hosszú életen keresztül fűzött és soha nem lazult kötelei fűznek, mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlöm, kérem a minden kegyelem Atyját, tartsa meg őt mostani testi és szellemi erejében, hogy érhesse meg még sok évfordulót és legyen még hosszú ideig büszkesége, támasza magyar hazánknak, református egyházunknak!

Most pedig tiszteletünk, szeretetünk, üdvözlésünk jeléül emelkedjünk fel helyeinkről.

Sajnálattal emlékezem meg arról, hogy a testvér tiszántúli egyházkerület volt főgondnoka, Nagyméltóságú Horthy István, kinek főgondnoki működéséhez egy év előtt oly nagy reményeket fűztünk, más irányu, korábban vállalt kötelezettsége miatt, főgondnoki állásáról lemondott. — Azt hiszem, hogy Egyházkerületi Közgyűlésünk minden tagja velem együtt érzi a veszteség nagyságát és ennek kifejezést fog adni jegyzőkönyvünkben.

Az így megüresedett főgondnoki állást a tiszántúli egyházkerület egyező akarata, gróf Dégenfeld Pál egyházmegyei gondnokkal töltötte be, kinek beigtatási ünnepén, e hó 11-ikén, egyházkerületünk képviselőjében küldött társaimmal együtt résztvettünk s kinek eddigi működése, buzgósága, egyházszeretete, teljes biztosítékul szolgál, hogy benne nemcsak a tiszántúli egyházkerület, hanem az egész magyarországi református egyház erős, fenntartó oszlopot, hűséges, nagy erőt nyert, kit e helyről is mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlök, amely üdvözléshez bizonyára igaz szívet

csatlakoznak a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés tagjai is és ennek kifejezést is fognak megfelelő módon adni.

Az elveszített testvéregyházkerület is megválasztotta az elmúlt év folyamán legfőbb vezetőit, Péter Mihály püspököt és Tornaljay Zoltán főgondnokot, akik mindketten erős oszlopai vol'ak magyar hazánknak, református egyházunknak, akiket amidőn e helyről a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés nevében hittestvéri igaz szeretettel üdvözlök, kérem az egek Urát, tartsa meg őket testi és szellemi erejük teljében, nagyon hosszú ideig az Őrhelyen, hová őket a hivek bizalma, szeretete emelte, hová őket magyar hittestvéreiknek tisztelete, szeretete, bizalma, várakozása és reménysége kíséri, hogy szolgálhassák a szent ügyet lelkesedéssel és olyan eredménnyel, amint azt szívök legelrejtettebb vágyával szolgálni óhajtják, remélik.

Erdélyben élő hittestvéreink iránt se volt kiméletes a könyörtelen halál, mert egy év leforgása alatt három régi Főgondnokától, gróf Bánffy György, Zeyk Dániel és Visky Lászlótól fosztotta meg, akik még a régi, nagy, boldog Magyarországnak és benne református egyházunknak voltak mindhárman hűséges, buzgó tagjai és akik bőséges érdemeket szereztek, hogy kegyeletünk, hálánk, emlékezésünk jegyzőkönyvünk lapjain megörökíttessék.

A testvér ágostai hitv. egyházat is újabb megpróbáltatás elé állította a Mindenható, magához emelvén egyik kiváló vezető férfiát, dr. Kéler Zoltán egyházkerületi Felügyelőt, kinek nemcsak saját egyházában kifejtett buzgósága, de mindkét protestans egyház körében szerzett érdemei, körünkben is megörökítésre nyertek jogosultságot.

Testvéreinknek a Mindenható vigasztalást nyújtott azáltal, hogy a megüresedett Felügyelői állást az egyházkerület egyező akarata dr. Sztranyavszky Sándor egyházmegyei Felügyelővel, a kiváló államférfival töltötte be, kinek működéséhez nagy reményeket fűznek, nemcsak evangélikus hittestvéreink,

de a magyar református egyetemes egyház is, akit amidőn ez alkalomból Egyházkerületi Közgyűlésünk nevében mély tisztelettel üdvözlök, egyházaink érdekében kifejtendő működéséhez, Istennek áldó és megszentelő kegyelmét kérem.

Szivem sugallatát követem, amikor a magam részéről is megemlékezem arról a lélekemelő ünnepről, amelyet szűk keretek között tervezett a szeretet és mély tisztelet, de amely széttörte a kereteket és ünnepévé lett nemcsak az alsóborsodi egyházmegyének és a miskolci egyháznak, de egész egyházkerületünknek is, sőt még azon túl mindenütt, ahol immár egy emberöltőre terjedő buzgó, fáradhatatlan, egyházépítő, nagy eredményű működését ismerik, méltányolják Farkas István jubiláló esperesnek, egyházkerületünk egyik leg-hatalmasabb oszlopának, mindnyájunk szeretett barátjának, akinek nemcsak az egyházi, de a közélet minden terén évek hosszú sora óta kifejtett önzetlen, buzgó eredményes munkája kormányzónk magas személyéig feljutott, aki felhasználta ezt az alkalmat, hogy elismerésének kifejezést adva, ennek jeléül őt főtanácsosai sorába elhívja. Szivem egész melegével üdvözlöm egyházkerületünk nevében a nagytiszteletű Esperes Úr Óméltóságát életének ezen határkövénel és esdve kérem a minden kegyelem Atyját, hogy tartsa meg őt ebben a testi és szellemi őserőben, hogy még ismételten jubilálhasson és ennek arányában szaporodjanak, fokozódjanak az ő áldásos működésének elpusztíthatatlan, örökké élő emlékei, bizonyítékai.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Gyűlésünket megnyitó szavaim hiányosak lennének, ha egyházi életünk mult évi legfontosabb eseményét, törvényhozó zsinatunk működését említés nélkül hagynám.

Az országos Zsinat u. i. az év tavaszán harmadik ülészsakra ült össze. Napirendjén két életbevágóan fontos javaslat szerepelt: Az Alkotmányról és a Kormányzatról szóló törvényjavaslat s a

Missióügyi törvényjavaslat. Az utóbbit ugyan a zsinat levette napirendjéről, de korántsem azért, hogy egyházunk megújulásának ezt az egyetlen evangéliumi eszközt elvesse magától, hanem amiatt, mert a missiói javaslatnak számos fontos, alapvető rendelkezése átment az Egyházalkotmányi törvénybe s így szükségessé vált a missiói javaslat átdolgozása. Az új javaslat, mely az egyház missiói munkájának elvi alapjait fogja rövid, tömör kijelentésekben deklarálni, a jövő ülészakon kerül érdemi tárgyalás alá.

Elvégezte ellenben a Zsinat — elvi magaslatocon mozgó emelkedett tárgyalás után — az egyház Alkotmányának és Kormányzatának reformját.

A most már zsinatilag elfogadott javaslat legfőbb érdeméül — annak tudós szerzője, Dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi professor — a javaslat rendszerét tekinti. A törvény anyagának új elrendezése kétségkívül megérdemelné a dicséretet, akkor is, ha csak a régi anyagot foglalta volna új logikus és áttekinthető rendbe, ámde az új törvénynek ennél sokkalta nagyobb érdeme is van: Egyházalkotmányunk tovább fejlesztése Kálvin szellemében.

Nem Kálvin szelleme árad-e az új törvény első szakaszából, midőn kimondja, hogy Jézus Krisztus közönséges keresztyén egyházának egyik része a magyarországi református egyház? Vagy a 2-ik §-ából, mely kálvini nyíltsággal és világossággal jelenti ki egyházunk hitvallási alapjait?

Kálvin szellemében építettük tovább egyházunk alkotmányát, midőn egyházunk teljes jogú tagjaivá tettük a nőket, viszont kirekesztettük a teljesjogú egyháztagok sorából mindazokat, akik hitükben meg nem konfirmáltattak s akik a választói névjegyzékbe való első felvételük előtt ki nem jelentik, hogy elfogadják egyházunk hitvallását s magukat az egyházi fegyelemnek önként alávetik.

Kálvin szelleme árad azokból az új rendelke-

zésekől, melyekkel az új egyházfegyelmet nemcsak az egyháztaggokkal, de főként az egyházi tisztviselőkkel — s ezek között elsősorban a presbiterekkel — szemben szigorítottuk.

Kálvin szellemének felel meg az is, hogy az új törvényben az egyházközségi élet minden erkölcsi, vallási és anyagi vonatkozású irányítását a presbiterium kezébe tettük le az egyházközségi közgyűlés lassú, de megfontolt háttérbe szorításával. A felsőbb egyházi hatóságok kipróbált, régi szervezetén alig esett változás. De a haladó idő követelményeként, az egyházigazgatás gyorsítása és olcsóbbá tétele érdekében meg kellett szerveznünk és pedig kötelezően az egyházmegyei és egyházkerületi tanácsot, melynek működése lehetővé fogja tenni, hogy maguk a közgyűlések az egyházmegye, illetőleg az egyházkerület gondjaira bizott feladatok elvi jelentőségű kérdéseivel foglalkozzanak.

Behoztuk az új törvényben — minden fokozaton — Püspök és Egyházkerületi Főgondnok kivételével a tisztújítás rendszerét s ezt elvi következetességgel kiterjesztettük az Egyetemes Konvent elnökeire is. Különös öröömre szolgál, hogy ez irányban tett kezdeményezésem olyan megértéssel és egyhangú elfogadással találkozott.

Örömmel kell beszámolnom arról is, hogy az a partikularizmus, mely az „öt egyház“ korszakából maradt reánk terhes örökségül eltűnő félben van. Mily jól esett e szempontból észlelnünk, hogy a Zsinaton nem voltak kerületi kérdések, nem volt olyan kérdés, mely a Kerületeket állította volna szembe egymással s még olyan kérdés is, mint a két kis Egyházkerület zsinati képviselőjének számaránya az egyetemesség szempontjain át nyert méltányos elintézését.

Az egyház egyetemességének szemszögéből kell üdvözölni azt a törvényi reformot is, hogy a jövőben mindenik Kerület az egész egyház lelkeszei közül hívhatja el a maga lelki vezérét, Püspökét.

Az új törvény kálvini szellemű s egyetemeség szempontjain felépülő újításai országszerte megnyugvással találkoztak, én legalább is az egyházi sajtó széles mezejéről egyetlen komoly nyilatkozással nem találkoztam, mely a Zsinat újításai közül egyet is kárhoyatosnak mondott volna.

Erre a törvényre a jól végzett munka lelket megnyugtató tudatával tekinthetünk vissza s óhajtunk kell, hogy az a már elfogadott többi törvényjavaslattal együtt mielőbb életbe lépjen s külső kerete legyen egyházunk belső megnyugvásának.

Felhasználom ezen alkalmat, hogy — amit a Zsinat elnöki székéből nem tehettem, hálás köszönetemnek adjak kifejezést Egyházkerületünk zsinati tagjaival szemben — kérve az egyházkerületi közgyűlést, hogy ezen elismerésnek és köszönetnek a maga részéről is kifejezést adni méltóztassék, akik nemcsak pontosságukkal, állandó jelenlétükkel biztosították a Zsinat működését, hanem akik gyakori magas nívójú szakszerű beszédeikkel, felszólalásaikkal, fejtegetéseikkel, módosításaikkal, a gyakorlati életből merített tapasztalataikkal javították meg simították hozzá az élethez, tették a cél elérése a végrehajtásra alkalmasabbá, biztosabbá a tárgyalt javaslatokat és akiknek buzgó eredményes működését fogják bizonyítani Zsinatunk jegyzőkönyvei és naplói, de akiknek bölcsességét is fogják tanúsítani minden időkig. Egyházi Törvényeinknek némaságukban is hangosan beszélő helyes intézkedései.

Tájékoztatásul csupán azt kívánom még a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés tagjainak tudomására hozni, hogy az 1928. évre egybehívott törvényhozó zsinatunk működése a jövő év május hava első felében tartandó negyedik ülésszakával előreláthatólag véget fog érni, hogy az általa meghozott és szentesítendő törvényeink 1932-ik évi január hótól kezdődőleg éreztethessék áldásos hatásukat.

Ezen bevezető szavaim elmondása után elnök-

társammal együtt mély tisztelettel, meleg szeretettel üdvözlöm egyházkerületünk megjelent alkotó tagjait s az érdeklődőket és a mai napra egybehívott közgyűlésünket megnyitom.

Egyházkerületi közgyűlés számára mindig nagy lelki gyönyörűség és különleges élvezet világi vezérének egy-egy gyűlést megnyitó beszéde, mert az ő lelke közegyházunknak hatalmas fényszórója, minden beszéde e fényszórónak ragyogó fénykévéje, amely oda világít fent és alant egyházi életünk minden terére. Közgyűlésünk ezúttal is abban a sугárözönben áll, amelyben örömeivel és bánatával, felemelő és lehangoló tényeivel tisztán bontakozik ki előttünk az a lelki táj, ahova fürkésző szeretete sугarát vetíti. E fényt kívánva megrögzíteni, a megnyitó beszéd azt egész terjedelmében jegyzőkönyvbe veszi s ezért hálás köszönetét nyilvánítja.

3. Elnökség felhívására a gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván,

Közgyűlés a megjelenteket igazolja; báró Ragályi-Balassa Ferenc, Szepessy Zoltán gyűlési tagoknak bejelentett s igazolt elmaradását tudomásul veszi.

4. Lelkészi főjegyző felolvasta Püspök Urunknak az egyházkerület gyülekezeteinek és intézményeinek 1929. évi állapotáról szóló következő tartalmas jelentését:

Rendkívüli nehéz idöket élünk, hazánkban és egyházunkban egyaránt. Jösz szerint minden napnak megvan a maga tépö és szagगतó gondja. Igaz, hogy a sötét felhökön át-át villannak némely örvendetes jelenségek is, de nem oszlatják el a nehéz felhököt.

Az államháztartás szomorú helyzete miatt különben is hiányos államsegélyünk az 1930. év kezdetétől 10% levonással lett kiadva, július 1-től fogva középiskoláink fizetésekiegészítő és családi pótlék államsegélye pedig 6%-al lesz leszállítva. Nagy gond, honnan vesszük az így előállott hiányt, mert az egyedül lehetségesnek látszó mód, a tandíjak felemelése, rosszabb orvosság a betegségnél, a tanítató szüléket sújtja s a tanulók számának megcsökkenését eredményezheti. Azt csak mellesleg említem meg, hogy a miskolci reál gimnázium dologi államsegélye ma is 8 pengő 49 fillér, a sárospatakié ma is 6 pengő 16 fillér. Az elemi iskolai tanítók államsegélyéből is lesznek június 1-től fogva levonások, melyeket természetesen az iskolafenntartó köteles kipótolni, de a legtöbb helyütt kérdésbe jön, hogy miből. A deficit réme mindenfelől fenyeget. Még az a szerencse, hogy a tanítóképző intézet tárgyában kötött szerződés nem engedi meg, hogy az állami hozzájárulás 5 évig leszállítható legyen.

De fordítsuk tekintetünket vígasztalóbb tájak felé. Zsinatunk harmadik ülészaka megvolt, jó munkát végzett; megalkotta az egyházalkotmányjogi tervezetet. A szavazati jogot kiterjesztette, a férjes nőknek a szavazati jogot megadta, a túlnépes gyülekezetek megoszlására és egyházmegyévé alakulására módot nyújtott, az egyházmegyei és egyházkerületi intézőbizottságokat törvénybe cikelyezte, a püspökök nyugdíjazására a lehetőséget megadta, kár, hogy az új egyházi törvénykönyv szentesítése s így életbe lépése csak 1931 végére várható.

A sárospataki főiskola négyszázéves jubileuma is elkövetkezik a következő esztendőben. A háromszázéves jubileumot 1860-ban tartották meg, mely az akkori viszonyok között valóságos nemzeti ünnep volt. A főiskola megalakulásának éve 1531., nem kétségtelen történelmi adatok, hanem a szent hagyomány által lett megállapítva éppen úgy, mint

emlékezetem szerint a pápai főiskoláé is, de hát az évszázadok óta élő hagyományt nem kell megbolygatni, ha teljesen pontos történelmi adatot nem tudunk adni helyette. Szeretett főiskolánk, hacsak valami váratlan fordulat el nem hervasztja a szép reményeket, egészen megújhóva várja a jubileumi közönséget. Kész lesz a nagy épületben a theologiai internátus, valamint a 80 tanulóra számított kétemeletes gimn. internátus is.

Az ORLE tavalyi nagygyűlése az Országos presbiteri értekezlettel együtt, augusztus hó végén zajlott le Miskolcon és Diósgyőrben, sok szép szellemi haszonnal és az ország minden részéből egybegyűlt lelkésztársak felemelő találkozásával. Tekintettel azonban hazai és külföldi példákra, nem tartanám feleslegesnek a vándorgyűlések tartamát 2, legfeljebb 3 napra korlátozni és a kétévenkénti vándorgyűlések rendszerét behozni. Az indokolást nem akarom előadni, úgysis tudja azt minden ember.

Hazánk és hitünk nagy hősének Bethlen Gábornak halála 300 éves fordulója alkalmából, az egyházak és iskolák november 10—17 közt az emlékűnnepélyeket mindenütt megtartották. Hasonlóképen nagybányai Horthy Miklós Ófőméltósága áldásos kormányzóságának 10 éves fordulóján, az egyházak és iskolák mindenütt hálás szívvel ünnepeltek.

A testvér slovenskói egyházkerület püspöke Pálóci Czinke István úr, belefáradván az ellenséges kormányval való hosszas és kilátástalan küzdelembe, állásáról lemondott. Utódát Poter Mihály püspök urat, a vele együtt beiktatott főgondnokkal, Tornaljai Zoltán urral együtt testvéri szeretettel köszöntöttem.

A délfranciaországi rettenetes árvíz főképpen a hitrokon hugenotta vidékeken pusztított, felségelésükre a magyar református egyház testvéri szíve felbuzdult, egyházkerületünkben a husvét másod-

napi perselypénzt adták oda az egyházak, de az adakozás eredményét még nem tudom.

Alig egy hónappal ezelőtt a miskolci egyház és az alsóborsodi egyházmegye közszeretben és tiszteletben álló esperesének Farkas István úrnak 25 éves lelkészi jubileumát ünnepelte. De ünnepelt úgyszólván az egész Miskolc, főispánjával és polgármesterével élén; ünnepelt egész egyházkerületünk, melynek részéről magam is levélben üdvözöltem a sokéremű jubilánst, de illik, hogy jegyzőkönyvünkben is megemlékezzünk ez ünneplésről, mert Farkas István egyházkerületünknek is egyik kiváló embere, akinek érdemei legfelsőbb helyről is szép elismerést nyertek, mert ő mindennütt ott van, ahol lelkesedni, tenni és áldozni kell. Ezek után térjünk át az egyházi élet ismertetésére. A ránk sulyosodott nehéz idők mellett nagyon sok helyen találkozunk a hívek dicséretreméltó áldozatkészségével. Templomok, iskolák és gyülekezeti házak épülnek, kistrészből államsegélyből, túlnyomórészt a hívek áldozatkészségéből.

A belmissziói tevékenység, felülről szabályozva és irányítva mindjobban terjed, vele párhuzamosan halad a Kálvin Szövetség munkája is. Az egyházi élet élénk hullámszásban van, a hívek templomlátogatása és úrvacsorázása úgyszólván évről-évre növekedik. Nő-, leány- és ifjusági egyesületek, énekkarok szaporodnak, vallásos összejövetelek és felolvasások nemcsak a városokban, de a falvakban is több helyen vannak.

Az esperesi jelentések alapján a következőkben adhatok számot egyházkerületünk 1929. évi anyagi állapotáról. (Az első oszlop az 1929., a második az 1928. évi eredmény.)

Adakozás	158,290·41 P	109,357·74 P
Építkezés	855,003·01 „	1038,869·16 „

Az adakozás 49,000 pengővel több, az építkezés 184 ezer pengővel kevesebb.

Bevétel:	1.987,065·18 P	2.054,562·27 P
Kiadás:	1.892,791·34 „	1.908.458·25 „
	<u>94,273·84 P</u>	<u>146,104·02 P</u>

Mind a három tételnél kevesebb az összeg, mint egy évvel előbb.

Az egyházközségi vagyonleltárak zárlatát 1929 december 31-én a következő összegek mutatják:

Épületek	---	---	---	---	19,408,912·96 P
Földek	---	---	---	---	11.521,155·19 „
Ingóságok	---	---	---	---	1.730,301·93 „
Tökék s alapok	---	---	---	---	233,933·11 „
Alapítványok	---	---	---	---	132,644·81 „
Hasznos jogok	---	---	---	---	160,074·57 „
Összes vagyon	---	---	---	---	<u>33.187,022·57 P</u>
Teher	---	---	---	---	<u>1.010,729·68 „</u>
Tiszta vagyon	---	---	---	---	<u>32.176,292·89 P</u>

A tiszta vagyon összege 1928-ban 38.999,200·23 P vagyis 6.800,000 pengővel több volt, mint most. Honnan van ez a nagy eltérés? Onnan, hogy 1928-ban Alsóborsod az épületeket tévesen igen sokra értékelte, amit azonban 1929-ben észrevett és kijavított. Viszont Gömörtornában sokhelyütt a földek vannak igen alacsonyan értékelve. Az egyházközségek terhe (adósság) a mult évben több mint 300,000 P-vel szaporodott.

A népmozgalmi adatok a következők:

Lélekszám	193,858	191,928	+1930
Született	5,602	5,865	— 203
Törvényes	5,249	5,362	— 113
Törvénytelen	353	443	— 90
Meghalt	3,733	3,693	+ 40
Tiszta házasság	1,193	1,223	— 20
Vegyes házasság	561	557	+ 4
Reverzális jav.	283	262	+ 21
„ kárunkra	163	158	+ 5

Áttért hozzánk	197	236	—	39
Kitért tőlünk	96	117	—	21
Konfirmált	2,233	2,247	—	14

A lélekszám növekedett, a szülöttek száma sokkal fogyott, viszont a törvénytelen születések száma örvendetesen apadt. Negyvennel többen haltak meg. A tiszta házasságok száma 30-al kevesebb a tavalyinál, viszont a vegyesházasságok száma négygyel több. A reverzálisoknál 120-al, az át- és kitéréseknél 101-el vagyunk előnyben, ezek tehát igen örvendetes számok. A konfirmáltak 14-el voltak kevesebben, mint azelőtt.

Theologiai akadémiánkról végzett és tanfolyamon levő növendékek Bonn, Edinbourgh, Glasgow, Halle, Montpellier, Páris, Strasburg és Tübingen egyetemeit látogatták. Idehaza Sárospatakon 79 növendék (köztük három nő) volt; a tanítóképezdében pedig 169, ezek közül 5-öd éves 33. A theologiai akadémián a bölcsészeti tanszék vár betöltésre; a tanítóképezdében, fájdalom, még ma sincs teljes tanári létszám, bár e tekintetben a szükséges felterjesztések mindig megtörténtek. A három főgimnáziumban az érettségi vizsgák most vannak folyamatban,

Lelkészeink és tanáraink közül többen értékes irodalmi működést fejtettek ki. Az alsóborsodi egyházmegye jubiláns esperesének, Farkas Istvánnak kiváló egyházi beszédeiből kiadott egy kötetet, melynek jóvedelme a Kálvineum javára megy. Gaál Ferenc poroszlói lelkész szintén kiadott egy kötet jeles egyházi beszédet.

Dr. Mátyás Frnő főiskolai igazgató „Életforrások“ cím alatt egybegyűjtötte egy értékes kötetbe eddig irt tanulmányait, előadásait és cikkeit. Dr. Zsiros József a Dávidi zsoltárok szerzőségéről írott tanulmányát adta ki, melynek alapján a debreceni egyetemen theol. doktorí oklevelet nyert. Dr. hegyaljai Kiss Géza történelmi munkákat adott ki, Borsovai Lengyel Gyula és Szigethy Ferenc

szépirodalmi téren munkálkodtak. Péter Pál és Hallgató Sándor tanárok a tihanyi biológiai intézetbe lettek a miniszter által behíva.

A püspöki iroda ügymenete a következő volt: kibocsátottam 26 körlevelet. Iktatókönyvem 1274 számot tartalmaz, a hivatalos levelek és küldemények száma: 1154.

Végül emlékezzünk meg azokról, akik körünk-ből jobb hazába költöztek. Szilágyi Géza csobaji, Csapó János felsőnyárádi lelkész és Bárdos István nyugalmazott lelkész távoztak el lelkésztársaink közül az örök Bíró elé, ahol elveszik hűségük és fáradozásuk jutalmát. Dr. Szánthó Gyula a sárospataki jogakadémia kiváló nyugalmazott tanára legutóbbi lakhelyéről hazajött Sárospatakra meghalni, hogy előtte elhunyt kedves felesége hamvai mellett találjon végső nyughelyet. A most tulajdonunkba jött tanítóképezde első halottja Bodor Dénes gyakorló iskolai jeles tanító lett; kivüle Tóth István, Jeney Domonkos és Gyurkó Erzsébet költöztek el a tanítói karból. Rövidebb, vagy hosszabb érdemes munkálkodásuk után legyen nyugalomuk csendes, emlékezetük áldott!

Ezzel végére jutottam jelentésemnek, melynek tudomásul vételét kérve, ajánlom magamat továbbra is a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés mindig tapasztalt kegyes jóindulatába.

Egyházkerületi Közgyűlés hálás köszönettel fogadja püspökének évi jelentését, amelyben főpásztori szemének éleslátásával annyi hűséggel, igazsággal és tárgyilagos-sággal rajzolja meg egyházi életünk múlt évi képét és ismerteti egyházainknak és iskoláinknak egyre nehezedő anyagi helyzetét.

Nagy lelki örömmel értesül a jelentésből a gyülekezetek áldozatkészségéről, ami mutatkozik az 1928. évihez képest az adakozás 49.000 pengős többletében, ami a hit

és lélek nagy erejére mutat ezekben a nyomoruságos nehéz időkben. Ugyanilyen a hit erejére támasztható örvendetes tény gyanánt jegyzi meg, hogy jelentékeny számbeli szaporodást eredményeztek a javunkra adott reverzális többletek és a tőlünk kitérésekkel szemben tulsúlyban levő hozánkterések,

Kétségtelen. hogy ezekben első helyen jelentkezik az órállók ébersége, a presbiteri tiszt komolyabb értelmezése és a belmissziói munka egyre növekvő belterjessége, miért is felhívja egyházkerületünk az egyházközségek presbitériumait és belmissziói bizottságait ezen örvendetes tapasztalatok útján szerzett áldásos munkájuk dicsérete és elismerése mellett, hogy az anyaszentegyházhoz való hűség és ragaszkodás ébrentartása, az áldozatkészség előmozdítása s az evengyéliumi munkáknak még fokozottabb felvétele érdekében mindent elkövessenek, hogy így a gyülekezeti élet javai, a világ világosságai legyenek, Püspök Urunkat felkéri, hogy egyházkerületünk ezen határozatát egy, az egyházközségek vezetőihez, presbitériumaihoz, belmissziói bizottságaihoz, különböző egyesületeihez intézett körlevélben legyen szíves közölni, a hű bizonyosságtevőkhöz az egyházkerület elismerését eljuttatni és mindenkit további bizonyágtételre buzdítani.

Ezen általános intézkedésen túl a részleteket illetőleg a püspöki jelentéssel kapcsolatban a következőket határozza:

a) Szomorúan, sőt megdöbbenéssel alapítja meg, hogy megcsonkított összegekben folyósítatnak a különböző államsegélyek, hogy a takarékoság azoknál az intézményeknél és céloknál is érvényesített, amelyek eddig sem bírták meg a

folyvást panaszolt megrövidítéseket; most pedig az újabb megrövidítéssel oly pótolhatatlan veszteséget szenvednek, amelyek könnyen ez intézményeinket és céljainkat a föld színéről eltüntető, beomló temetőkké lehetnek.

Felkéri azért egyházkerületünk az Egyetemes Konventet, hogy minden befollyásával, felvilágosításaival és szüntelen panaszaival állítsa meg ezt a folyamatot és kérjen eljárást, mellyel az államkormány állapítsa és valósítsa meg az igazságos és egyenlő egyházi teherviselési kulcsot, mert pár év múlva a terhek súlya alatt összeroppanunk, ez pedig a kormányzat célja nem lehet, mert minden gyöngülésünk gyöngíti magát a nemzetet, pusztulásunk pedig a nemzet végelgyengülése lesz. 100—200—300%-os egyházi és iskolai adózásokkal nem lehet többé próbára tenni a lelkeket, mert a tulpróba alatt a hit rúgói is elernyednek.

b) Felhívja az egyházmegyéket, hogy a vagyontárgyak értékelésénél akár a tulzott, akár az alacsony értékeléstől óvják egyházközségeiket.

c) Örömmel üdvözli az egyházi, tudományos vagy szépirodalmi téren is magukat kitüntetett tanárokat és lelkészeket, akiket jelentésében Püspök Ur egyénenként és névszerint felsorolt és megemlített. Ebbeli munkásságukban is áldottak legyenek!

d) Végül a kegyelet völgyébe a temetőbe száll le egyházkerületünk, ahova egy év alatt is annyi jó és annyi áldott életet temettünk. De tekintetünket a hit onnan is az égre emeli, mert amint hivatásunk örök és mennyei, e veszteségekből is a mennyé lett az isteni rész, a jóságos Isten atyai keze pedig szeretettel és nagy irga-

lommal kötözgeti ittmaradt kedveseiknek megsebzett szivét, amelyekre őszinte részvéte útján egyházkerületünk is elviszi a balzsamírt.

A kidőlt munkásoknak mennybe emeltett oszlopaire fonódnak hitünk karjai, haló poraikat pedig és fájószivü kedveseiket Isten őrzi és Ő fogja megáldani.

5. Elnökség bejelentésével tudomásul adja, hogy az egyházkerületi bíróság ülését a közgyűlés helyén ma délután 3 órakor fogja megtartani. A bírósági ülésre a bíróság tagjait, valamint az érdekelteket ezúton is meghívja.

Tudomásul vétetik.

6. Tárgyaltattak a következő elnöki előterjesztések:

1. Főméltóságú nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó Úr távirati üdvözlése. Kormányzóságának tizéves évfordulója alkalmából és érdemeinek jegyzőkönyvünkben leendő megörökítése.

2. A trianoni békeszerződés aláírásának tizéves évfordulója alkalmából ünnepélyes tiltakozás annak határozmányai ellen.

3. Nagyméltóságú Horthy István egyh. ker. Főgondnok Úr lemondása alkalmából sajnálatunk kifejezése.

4. Gróf Dégenfeld Pál Főgondnok Úr üdvözlése megválasztása alkalmából.

5. Péter Mihály püspök és Tornaljay Zoltán Főgondnok üdvözlése, püspökké, illetőleg főgondnokká történt megválasztásuk alkalmából.

6. Gróf Bánffy György, Zeyk Dániel és dr. Visky László egyházkerületi Főgondnokok elhunya alkalmából részvétünk kifejezése.

7. Dr. Kéler Zoltán egyházkerületi Felügyelő elhunya feletti részvétünk.

8. Dr. Szánthó Gyula ny. jogakadémiai tanár emlékének megörökítése.

9. Dr. Sztranyavszky Sándor egyházkerületi Felügyelő üdvözlése, megválasztása alkalmából.

10. Farkas István esperes üdvözlése jubileuma és Kormányfőtanácsossá történt kinevezése alkalmából.

Egyházkerületi közgyűlés az elnökségi előterjesztések alapján a következőket határozza:

1. Egyházkerületi főgondnok lángoló érzéseibe és fennkölt gondolataiba beleolvadva, mély tisztelete, hódolata és szeretete külső kifejezéseként táviratilag üdvözlő nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó urat országlása 10 éves évfordulója alkalmából.

Kibontakozik ebből lelke abból a mélyes hálából, melyet a gondviselő Isten iránt érez, hogy elesett állapotában ilyen szabadítót és bölcs vezért adott Benne elárvult nemzetének, ki homlokán a mult dicsőségével, szívében a jobb jövő törhetlen reménységével mint kőszikla áll a jelen keserveinek eláradt tengerében. Ki annak idején nemcsak gátat vetett a nemzetet végpusztulásával fenyegető bomlás őrjöngő szellemének, hanem akinek tekintete elől minden ádáz gondolat és törekvés alacsony ösztöneinek rejtekhelyére meghunyászkodva tért meg, hogy helyet adjon a nemzet talpraállításához elengedhetetlenül szükséges belső békének. Kinek oroszlánrészre van abban, hogy a romok eltakarítása után megindult az alkotó munka, ki a keserűségek italát 15 év óta nemzetével együtt, de a vezéri pohárból issza, soha sem csüggedve, sohasem elernyedten, sohasem elbizakodva, de mindenkor a jobb jövőben és Istenben bízva, akinek

félelmében is népe elé magát mindig példa gyanánt állította, mint velünk egy testvér és boldogító evangyéliumi hitünknek osztályosa.

Imádságos lélekkel fordul azért egyházkerületünk az örökkévaló Istenhez, hogy országunk bölcs Kormányzóját és az Ő nekünk igen drága életét igen sokáig tartsa meg! Tegye közöttünk acélos szívét erővé és hatalommá; elméje bölcsességét fénylő világossá; keble nagy szeretetét szolgálva uralkodóvá, hogy mint a nagy Mátyás igazságossága, Kormányzónk bölcsessége és szívjósága válják mindörökre példaszóvá!!

2. Nem haladhat el egyházkerületünk sem szótlánul és némán a gyászos trianoni évforduló mellett. Már azok az ércnyelvek, melyek az évforduló napján tornyainkban megszólaltak, messzehangzón hirdették a komor gyászt, amely megüli a nemzetet, de ott zúgott hangjuk összezengetésében az egész világnak szóló üzenet is, hogy csak harmadnapig zárhatja a sír magában az isteni igazságnak keresztrefeszített, meggyötört testét, hogy az örökkévaló Isten gondolatából jön is már és útban van a diadalmas húsvét, amikor erős karja elhengeríti a sírról a nehéz követ, mert az igazságot mindörökre eltemetni nem lehet. Ezzel a bizalommal várja Istentől igazoltatását a felületes és megvesztegetett ítélettel megcsonkított és torzított Magyarországot. Egyházkerületünk pedig hittel várja azt az órát, mikor harangjaink ércnyelvei ennek az igazságnak betelésért sikon-halmon, bércen-völgyön szertehordják s Kárpátoktól Adriáig a nagy Isten szabadítását hálaadó ajkaink visszhangozni fogják.

3. Sajnálattal értesül arról, hogy nagybányai vitéz Horthy István, a tiszántúli egyházkerületben viselt főgondnoki tisztétől megvált. Jól esett őt legnagyobb egyházkerületünk világi elnöki székében vitézkedve látni, mint a Krisztusnak vezérségre hívott katonáját.

Neve fényt árasztott egész református egyházánkra, amint személye és családja hírnevével az Isten dicsőségének lett hordozója.

A hit fegyverzetében vívott rövid harca is hű és igaz küzdővé avatta, szálljon azért felé a mi áldáskívánatainkban is az igaz küzdők jutalma!

4. Szeretetünk és tiszteletünk kapui felemelkednek, hogy érzésvilágunk legbensőbb udvarában adjanak helyet gróf Dégenfeld Pálnak, a tiszántúli egyházkerület megválasztott és hivatalába beiktatott főgondnokának. Krisztusi szerénységgel és alázatossággal állt a nagy családi hagyományok örököse Istentől kirendelt örhélyére, szívből kíván egyházkerületünk áldást munkásságára, életére s a testvér egyházkerületre, hogy alázatos szerénysége példaként világolva szolgáljon Istennek dicsőségére.

5/a. Noha tudomással bír arról, hogy az egyházkerületi elnökség annak idején két oldalról is üdvözölte Péter Mihályt, mint a szlovenszkói tiszáninneri református egyházkerület megválasztott püspökét, annál a viszonynál fogva, amelynek benső kötelékeit soha „sem élet, sem halál, sem hatalmasságok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem elkövetkezendők“ nem téphetik szerteszét, maga egyházkerületünk is megújítja az elnöksége részéről már

tolmácsolt testvéri üdvözlését és kifejezi afeletti őszinte örömét, hogy tudás, hit, erő és az igazság bátorsága öltöztek a testvér egyházkerület püspöki palástjába és ezek együttes méltósága minden nehézség ellenére minden reménység szerint az egyházkerület híveinek, gyülekezeteinek és intézményeinek boldogabb és jobb jövőjét fogja szolgálni.

5/b. Kívánatos alkalmúl szolgál egyházkerületünk számára a testvéri kötelék megpecsételésére, hogy üdvözölheti Tornaaljay Zoltánt, a szlovenszkói tiszáninneri rei. egyházkerület főgondnoki székében. Midőn ezt az üdvözlést a soha nem gyöngülő testvéri szeretet meleg érzésével tolmácsolja, áldást kíván az új főgondnokra, munkásságára és a rája bizottakra.

6. Az erdélyi egyházkerület nagy világi vezéreinek, Gróf Bánffy György, Zeyk Dániel és dr. Visky László egyházkerületi főgondnokoknak elhunyt mély és őszinte részvételre dobbantja sziveinket, a számban és súlyban egyaránt nagy veszteséget szenvedett testvéregyházkerület iránt megpróbáltatásának e nehéz idején fájó szívvel nyújtja át a Királyhágón testvéri jobbát és kéri veszteséggütötte sebeikre a vigasztaló Istennek enyhítő balzsamát.

7. Kegyeletes érzéssel újítja fel dr. Kéler Zoltánnak, a dunáninneri ág. hit. ev. egyházkerület elhunyt felügyelőjének, áldott emlékét; ez emlékezés tükréből vetítve lelki szemeink elé a testvér egyházkerület volt világi vezérének tiszteletet parancsoló képét, melyen egyik jellegzetes vonásként az elmúlás távlatából is megállapítja, hogy az elhunyt nem csak szűkebb egyháza körében volt a Krisztus evangyéliumának önzetlen munkása, ha-

nem a közös protestáns eszmények oltárát is odaadó hűséggel szolgálta.

Most lélekben földi porrészeinek mulandó maradványai fölé állva, kegyelet koszorúját ez emléksorokban teszi le áldásos munkásságának véghatárát képező sírjára; a dunáninnyi ág. hitv. ev. testvéregyházkerületnek pedig legmelegebb részvétét nyilvánítja világi vezére elvesztése felett, hogy testvéri szivekhez a maradandó szeretet útján a veszteség okozta fájdalomban is így jusson közelebb.

8. Borongó érzések között látja sorainkon az enyészet angyalának átsuhanását, midőn feljegyzi jegyzőkönyvben lapjaira a szünetelő sárospataki jogakadémia egykori büszkeségének, dr. Szánthó Gyula ny. jogtanárának, magas életkorában bekövetkezett elhunytát. Élete 84. esztendejében 36 és $\frac{1}{4}$ évi tanári szolgálat után, nyugalomba vonulásának 20. évében, adta vissza lelkét Teremtőjének.

Már ezek a külső keretek; a magas életkor, a nagy munkaidő, a hosszú napszállat, az isteni kiváltságos kegyelem koszorújával fonták körül a bensőképpen nagy értéket jelentő életet. Ennek a koszorúnak mintegy összekötő szalládját képezte a főiskola előljáróságának és tanári karának a hű munkás haláláról kiadott jelentése, azon egyéniségnek eme markáns feltüntetése: „Ragyogó intelligencia, szilárd jellemerő, a meggyőződéshez való hűség, nemes, szerény tartzkodás voltak lelkületének alapvonásai. Tanár, nevelő volt első sorban, aki lelkének javait szeretettel osztogatta tanítványainak.“

Midőn egyházkerületünk jegyzőkönyve lapjaira feljegyzi e sorokat, a maga fel fogása szerint való értelmet is kívánván

adni ezzel azoknak, zavartalan nyugalmat kér Istentől az anyaföldbe megtért poroknak, egyidejűleg bensőséges részvétét nyilvánítja Novák Sándor gim. tanár útján az elhunyt családja tagjainak.

9. Boldog örömmel ápolja és fűzi szorosabbra a testvéri köteléket annak az új kapcsolatnak a révén is, amely dr. Sztranyavszky Sándorhoz fűzte a bányavidéki ág. hitv. ev. egyházkerületet, mikor annak magában nagy ígéreteket hordozó felügyelőjévé lett. A hatalmas lelki erőktől duzzadó, a küzdelmektől sem vonakodó, még is bölcs és mérsékelt világi vezérének és egyházkerületének testvéri szívvvel küldjük forró üdvözlötünket.

10. Határokon innen és határokon túlról a testvéri szeretet ápolásától meggazdagodva tér lelkünk haza, hogy immár a magunk szűkebb oltárának egy lelkes munkásához legyen néhány szerető szava, amelyre alkalmat nyújt Farkas István alsóborsodi esperesnek 25 éves lelkészi szolgálata.

Ilyen különleges alkalom nélkül is boldogan vallja őt a magáénak egyházkerületünk, mert egyházi közéletünknek szinte nincs olyan tere, amelyen tudását, lángoló lelkesedését, mindig a közjóra irányuló tevékenységét igénybe ne vette volna. Egy izzó lélek szent hevületével állt ő ki a forumra, hogy keblében, a közügyek szerelmének e magasra fűtött kohójában, fehér izzásig gyulladjanak az ő haza, egyházi és iskola iránti önzetlen szeretete, csodálatosan áradva ki ebből a szeretetből szerelme eszményeinek nemcsak keze alatti gyarapodása és emelkedése, hanem munkálkodása színterére az élet és lélek harmonikus békessége.

Mindezeknél fogva szeretettel fonja meg negyedszázados lelkeszi munkásságára az elismerés koronáját, kívánja életére, személyére, szeretett családjára s egész közéleti további közhasznú munkásságára a kegyelemben bővelkedő Istennek további áldását.

7. Számvevőszék beterjeszti a folyó évi március 3-án Miskolcon tartott üléséről felvett jegyzőkönyvet a következőkben :

SZÁMVEVŐSZÉKI JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Miskolcon a tiszéninnyi ref. egyházkerület számvevőszéke és pénzügyi választmánya részéről 1930. évi március hó 3-án tartott számvevőszéki üléséről.

Jelen vannak : a számvevőszék részéről Dókus Ernő egyh.-ker. főgondnok, számvevőszéki elnök, Fodor György és Zsóry György számvevőszéki tagok és Dr. Kovács Kálmán számvevőszéki póttag ; a pénzügyi választmány részéről : Farkas István, Csorba György, Dr. Gróf Haller József, Dr. Kérészy Barna pénzügyi választmányi tagok és Dr. Regéczy József egyh.-ker. alügyész és pénztárnok úgy is mint jegyzőkönyvvezető.

Dókus Ernő számvevőszéki elnök 1930 márc. 3-án d. e. 9 órakor az ülést megnyitván, üdvözli a megjelenteket s bejelenti, hogy a püspök úr a megjelenésben akadályozva van, mit az ülés tudomásul vesz.

Elnök felhívására Dr. Regéczy József előterjeszti az 1929. évi számadásokat, tőkönnyeket, leltárakat, kötvényeket és a bevételeket, illetve kiadásokat igazoló okmányokat, amelyeknek megvizsgálása a következő sorrendben és eredménnyel történt :

I. Közigazgatási pénztár.

	<i>Bevétel.</i>	Előirányzat P	Eredmény P
1. Múlt évi maradvány	---	5 361 82	5.361 82
2. Államsegély	---	39.338.—	40.418.—
3. Államsegély theol. akadémiának ...	---	4.150.—	4.150.—
	Átvitel ...	48.849 82	49 929 82

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	48.849·82	49.929·82
4 Egyházmegyéktől :		
a) tűzbiztosításért ...	10.337·92	10.337·92
b) Közigazgatási tárra ...	262·40	705·68
c) ker. jegyzőkönyvért ...	434·—	1.955·60
d) közhirdetésből... ..	144·81	227 55
e) konventi jegyzőkönyvért ...	1.118·—	1.490·—
f) Paróchiális könyvtárra ...	2.170·—	2.140·—
5 Paróchiális könyvtárra tanintézetektől	20·—	10 —
6. Kamatokból	8.000·—	10.895·73
7. Br. Baldácsy-alapítvány jövedelméből	14.000·—	14.000·—
8. Középkiskolai előadóknak középkiskolai tanulóktól	1.000·—	1.211·20
9. Zsoltárjutalék	500·—	792·42
10. Vegyesekből	500·—	4.492·30
11. Foncièretől jó tanulóknak	600 —	600·—
12. Zsinati jegyzőkönyvért	324·—	325·50
13. Egyházmegyék Britt és külföldi bibliai társulatnak	—·—	95·—
14. Visszafizetett tőke	—·—	12 909·99
15. Foncière 1928. évi nyereségből	—·—	1.621·44
16. Kezelésre beadott tőke	—·—	1.179·46
17. Missziói segély	—·—	2.983·—
18 Kulturadó	—·—	6.376·—
19. Sárospataki gimn. internátus államsegélye	—·—	30.000·—
20. Theologiai internátus államsegélye	—·—	5.000·—
21. Főiskolai internátus államsegélye	—·—	20.000·—
22. Államsegély lelkészeknek, özvegyeknek	—·—	6.640·—
23. Államsegély egyházaknak	—·—	1.000·—
Összes bevétel ...	88.260·95	186.918·61

Kiadás.

1. Kezelt tőkék kamatja	2.500·—	1.142·16
2. Pesti m. keresk. banknak	—·80	—·80
3. Segélyek :		
a) egyházmegyéknek	12.000·—	12.000·—
Átvitel ...	14.500 80	13.142·96

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	14.500·80	13.142·96
b) egyházmegyéknek, Bátor Baldácsy alapítvány jövedelméből ...	6.800·—	9.800·—
c) esperesek tiszteletdíja ...	4.000·—	4.000·—
d) theol. akadémiának ...	4.150·—	4.150·—
e) leánygimnáziumnak ...	1.360·—	1.360·—
f) Sárospataki Ref. Lapoknak ...	800·—	800·—
g) egri lelkészeknek ...	500·—	500·—
h) mezőkövesdi segédlelkészek ...	300·—	300·—
i) miskolci tanítóképezdei hitoktatónak ...	200·—	200·—
k) mályi egyháznak ...	—·—	200·—
l) sárospataki tanítóképezdének ...	—·—	3 000·—
4. Közigazgatási tisztviselőknek :		
a) püspököknek tiszteletdíj ...	960·—	960·—
b) „ Br. Baldácsy-alapítvány jövedelméből ...	4.200·—	4.200·—
c) püspöki titkárnak ...	3.240·—	3.240·—
d) „ „ lakbér ...	900·—	969·—
e) főügyésznek ...	200·—	200·—
f) „ 1928. évre ...	200·—	200·—
g) alügyésznek ...	40·—	40·—
h) pénztárnoknak ...	2.160·—	2.160·—
i) „ lakbér ...	400·—	400·—
k) „ irodai átalány ...	100·—	100·—
l) lelkészi főjegyzőnek ...	200·—	200·—
m) világi főjegyzőnek ...	50·—	50·—
n) aljegyzőknek ...	200·—	150·—
o) „ 1927., 1928. évre ...	200·—	200·—
p) „ 1926. évre ...	—·—	8·—
r) levéltárnoknak ...	40·—	40·—
s) középiskolai előadónak ...	960·—	960·—
t) népiskolai előadónak ...	50·—	36·30
u) missziói előadónak ...	200·—	200·—
5. Napdíjak és utiköltségek ...	1.600·—	1.844·79
6. Konventi költségek ...	1 200·—	906·75
7. Egyetemes tanügyi bizottsági ülések ...	500·—	546·64
8. Prot. Irodalmi Társaság tagdíja ...	50·—	50·—
9. Közhirdetésből egy abaúji egyháznak ...	144·81	144·81
Átvitel ...	50.405·61	55.259·25

	Áthozat	Előirányzat P	Eredmény P
	---	50.405·61	55.259·25
10. Püspöki iroda :			
a) fűtés, világítás	---	120·—	120·—
b) telefon	---	150·—	173·88
c) posafiók	---	24·—	24·—
d) nyomtatványok, irószerek	---	350·—	150·60
e) hivatalos levelekre bélyeg	---	350·—	242·50
11. Hivatalszolgának	---	240·—	240·—
12. Foncièrenek tűzbiztosításért	---	7.714·05	7.714·05
13. Zsinati költség	---	25.000·—	9.161·64
14. Kerületi jegyzőkönyvek nyomása	---	1.200·—	1.452·83
15. Pénztári hivatal fűtése	---	80·—	81·40
16. Zsoldos árva részére főiskolának	---	272·—	272·—
17. Fiukálvineumnak	---	50·—	50·—
18. Leánykálvineumnak	---	300·—	300·—
19. Paróchiális könyvtarra	---	2.200·—	2.200·—
20. " " 1928-ra	---	2.200·—	2.200·—
21. Konventi jkvért	---	1.500·—	1.498·80
22. Vegyesekre	---	1.500·—	829·22
23. Püspöki titkárárt nyugdíjjarulék	---	50·—	42·84
24. Hitoktató lelkészért "	---	60·—	58·—
25. Schweitzi segélyből	---	2.263·90	639·32
26. Kölcsön adatott	---	—·—	29.235·27
27. Kezelt tőkéből vissza	---	—·—	78·39
28. Missziói segély	---	—·—	2.983·—
29. Kultúradó	---	—·—	6.376·—
30. Sárospataki főgimnáziumi internátus államsegélye	---	—·—	30.000·—
31. Főiskolai internátus államsegélye	---	—·—	20.000·—
32. Theológiai " "	---	—·—	5.000·—
33. Államsegély lelkészeknek, özvegyeknek	---	—·—	6.640·—
34. " egyházaknak	---	—·—	1.000·—
Összes kiadás	---	96.029·56	184.022·99

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	118.342·57
2. Kamathátrálék	---	5.361·14
3. Pénztári maradvány	---	2.895·62
	---	<u>126.599·33</u>
	Átvitel	---

	Áthozat	P
4. Egyházmegyék tartozása :	---	126.599 33
a) konventi jkvért	---	315 —
b) ker. jkvért	---	171 —
c) parókhíalis könyvtárra	---	30 —
d) Britt és külföldi bibliai társulatnak	---	5 —
	<u>Összesen</u>	<u>127.120 33</u>
Terheli ezt :		
a) kezelt tőke	51.093 27	
b) törl. kölcsön	3 38	
c) schweitzli segély	1.624 58	52.721 23
Tisztán 1929 dec. 31-én		74.399 10
1928 dec. 31-én volt		57.973 27
	<u>Szaporodás</u>	<u>16.425 83</u>

Ezen tárra vonatkozólag számvevőszék javasolja, hogy — tekintettel az 1929. évi tavaszi egyh.-ker. közgyűlés 105. számú határozatára, melyben az egyházaknak meghagyta, hogy fennálló tőkesegély tartozásaikat vagyoneleltárúkból töröljék, — Sajóbabony 14 f, Felsőábrány 12 f, Disznóshorvát 11 f, Zubogy 13 f, Szín 14 f, Tizsasalamon 15 f, Ózd 11 f, Csongor 7 f, Zsip 9 f, Aggtelek 15 f, Gálszécs 15 f, Baksa 22 f, Vily 14 f, Gercsely 24 f, Nemesradnót 21 f, Imreg 6 f, Fűzérkajata 12 f, Nagybarca 20 f, Borsodgeszt 16 f, Hangács 32 f, Ragály 22 f, Hernádbüd 19 f, Sajólászlófalva 13 f, Mád 7 f, Tizsadorogma 7 f, Alsómihályi 21 f, Tornakápolna 7 f, Alacska 15 f, Kelemér 23 f, Fulókercs 15 f, Felsőkázsmárk 11 f, Göncruszka 11 f, Sajókeresztúr 15 f, Gagybátor 15 f, Hegymeg 19 f, Rudabánya 24 f, Láca 9 f, Mályinka 15 f. átértékelt tőketartozása törlését rendelje el egyh.-ker. közgyűlés s keresse meg az egyházmegyéket, hogy az egyházlátogatás alkalmával ellenőrizzék az egyházakat, hogy a hivatkozott egyházkerületi közgyűlési határozat rendelkezését végrehajtották e ?

II. Vay—Mocsáry-alapítvány. A)

	Bevétel.	P
1. Visszafizetett tőke	---	130 33
2. Kamatokból	---	179 50
3. Valorisatio	---	21 67
4. Kölcsönből	---	1.114 —
	<u>Összes bevétel</u>	<u>1.445 50</u>

	<i>Kiadás.</i>	P
1. Főiskolának...	---	179·50
2. Tartozásra	---	1.266·—
	Összes kiadás	1.445·50

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	2.238·50
2. Kamathátrálék	---	159·77
	Összesen	2.398·27
Terheli ezt tartozás	---	1.114·—
Tisztán 1929 dec. 31-én	---	1.284·27
1928 dec. 31-én volt	---	1.217·48
	Szaporodás	66·79

Ezen tárra vonatkozólag számvevőszék javasolja, hogy egyh.-ker. közgyűlés Bodroghmező 1 f, Nagytoronya 2 f, Minaj 32 f. tőke tartozásának törlését rendelje el, mivel az összegek csekély része miatt azok behajtásának megkísérlése nem érdemes.

III. Vay — Mocsáry-alapítvány. B)

	<i>Bevétel.</i>	P
1. Visszafizetett tőke	---	149·03
2. Kamatokból	---	464·50
	Összes bevétel	613·53

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	---	400·—
2. Tartozásra	---	206·17
	Összes kiadás	406·17

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	1.070·—
2. Kamathátrálék	---	38·31
3. Pénztári maradvány	---	7·36
	Összesen	1.115·67
1928 dec. 31-én volt	---	639·51
	Szaporodás	476·16

IV. Gróf Teleky—Szeremley—Szentés-alapítvány.

<i>Bevétel.</i>	P
1. Kamatokból... --- --- --- ---	53·10
2. Kölcsönből... --- --- --- ---	287·12
Összes bevétel ...	340·22

<i>Kiadás.</i>	
1. Tartozásra ... --- --- --- ---	287·12
2. Főiskolának... --- --- --- ---	53·10
Összes kiadás ...	340·22

A tár állása.

1. Kint lévő tőke ... --- --- --- ---	510·21
2. Kamathátrálék ... --- --- --- ---	12·03
Összesen ...	522·24
Terheli ezt tartozás ...	287·12
Tisztán 1929 dec. 31-én... ---	235·12
1928 dec. 31 én volt ...	235·12

Ezen tárra vonatkozólag javasolja számvevőszék, hogy egyh. ker. közgyűlés ifj. Csabai Ferenc 1 f. és Borsos Géza 14 f. tőke-tartozásának törlesztését rendelje el, mert ily kis összegeknek behajtása meg sem kísérelendő.

V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet.

<i>Bevétel.</i>	P
1. Visszafizetett tőke ... --- --- --- ---	310·—
2. Kamatokból... --- --- --- ---	678·30
3. Részvénydíj... --- --- --- ---	528·—
4. Hirdetésből ... --- --- --- ---	44·84
5. Kölcsönből ... --- --- --- ---	2.655·05
Összes bevétel ...	4.216·19

<i>Kiadás.</i>	
1. Kölcsön adatott ... --- --- --- ---	1.600·—
2. Tartozásra ... --- --- --- ---	2.616·19
Összes kiadás ...	4.216·19

<i>A tár állása.</i>		P
1. Kint lévő tőke	---	8.811 03
2. Kamathátrálék	---	641 34
	Összesen	9.452 37
Terheli ezt tartozás	---	2.655 05
Tisztán 1929 dec. 31-én	---	6.797 32
1928 dec. 31-én volt	---	5.384 26
	Szaporodás	1.413 06

Ezen tárra vonatkozólag javasolja számvevőszék, hogy a csobajai egyház 1 fillerre átértékelt tőketartozását törölje egyház-kerületi közgyűlés, mert ily kis összeg behajtására rá kellene fizetni.

VI. Szükösi—Hollandi tár.

<i>Bevétel.</i>		P
1. Visszifizetett tőke	---	50.—
2. Kamatokból	---	156.—
3. Egyházmegyéktől	---	48 17
4. Kölcsönből	---	1.298 20
	Összes bevétel	1.552 37

<i>Kiadás.</i>		P
1. Kölcsön adatott	---	600.—
2. Egyházmegyéknek vissza	---	48 17
3. Tartozásra	---	782 10
4. Pesti Magy. Keresk. Banknak	---	2 10
5. Prinsterer-alapítvány kamata főiskolának	---	120.—
	Összes kiadás	1.552 37

<i>A tár állása.</i>		P
1. Kint lévő tőke	---	3.010 27
2. Kamathátrálék	---	177 96
	Összesen	3.188 23
Terheli ezt tartozás:		
Pesti M. Keresk. Banknak	4 70	---
Közig. tárnak	1.298 20	1.302 90
Tisztán 1929 dec. 31-én	---	1.885 33
1928 dec. 31-én volt	---	1.732 28
	Szaporodás	153 05

Ezen tárra vonatkozólag javasolja számvevőszék, hogy Magyarsas 8 f, Jenke 3 f, Hernádszkaros 6 f. átértékelt tőketartozását törölje egyh.-ker. közgyűlés, mert ily kis összegeknek behajtása költséges lenne.

VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.

	<i>Bevétel.</i>	P
1. Visszafizetett tőke	140'06
2. Kamatokból	99'54
3. Valorisatio	566'—
4. Kölcsönből	98'40
	Összes bevétel	904'—

	<i>Kiadás.</i>	
1. Kölcsön adatott	700'—
2. Tartozásra	204'—
	Összes kiadás	904'—

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	940'62
2. Kamathátralék	19'24
	Összesen	959'86
Terheli ezt tartozás	98'40
Tisztán 1929 dec. 31-én	861'46
1928 dec. 31-én volt	196'94
	Szaporodás	664'52

Ezen tárra vonatkozólag javasolja számvevőszék, hogy Kisrát 8 f. és Magyarsas 25 f. átértékelt tőketartozását törölje egyházkerületi közgyűlés, mert ily kis összeg behajtásának megkísérlése költséges lenne.

Számvevőszék az összes pénztárakra vonatkozó számadásokat rendben lévőknél, a bevételeket és kiadásokat okmányokkal igazoltaknak találta, miért is javasolja egyh.-ker. közgyűlésnek, hogy az 1929. évi számadásokra vonatkozólag az azokban foglalt tételekre Dr. Regéczy József pénztárnoknak a felmentést, — a rendes, pontos kezelésért elismerése nyilvánítása mellett, — adja meg.

VIII. Költségvetés.

Tárgyalás alá vette számvevőszék a pénzügyi választmány által előterjesztett 1930. évi költségelőirányzatokat, amelyeket csekély módosítással elfogad s egyh.-ker. közgyűlésnek elfogadásra ajánl.

A számvevőszék által elfogadott költségelőirányzatok a következők :

I. Közigazgatási pénztár.

	<i>Bevétel.</i>	1929. évi eredmény P	1930. évi előirányzat P
1. Múlt évi maradvány		2.895·62	2.895·62
2. Allamsegély		40.418·—	37.390·—
3. „ theol. akadémiának		4.150·—	4.150·—
4. Egyházmegyétől :			
a) tűzbiztosításért		10.337·92	10.225·05
b) közig. tárra		705·68	600·—
c) ker. jegyzőkönyvért		1.955·60	1·500 —
d) közhirdetésből		227·55	200 —
e) konventi jegyzőkönyvért		1.490·—	1.400·—
5. Parókiális könyvtárra :			
a) egyházaktól		2.140·—	2.170 —
b) „ 1929. évre		—·—	30·—
c) tanintézetektől		20·—	40·—
6. Kamatokból		10.895·73	10.000 —
7. Br. Baldácsy-alapítvány jövedelméből		14.000·—	12.000·—
8. Középisk. előadóknak középisk. tanulóktól		1.211·20	1.200·—
9. Zsoltárjutalék		792·42	500·—
10. Vegyesekből		4.492·30	1.000·—
11. Fonciéretől jó tanulóknak		600·—	600 —
12. „ 1929. évi nyereségből		1.621·44	1.000·—
13. Missziói segély		2.983·—	2.983·—
14. Portóváltás		—·—	2.240·—
15. Zsinattartási alapból		—·—	5.500·—
	Összes bevétel	100.936·46	97.613·67

<i>Kiadás.</i>	1929. évi eredmény P	1930. évi előirányzat P
1. Kezelt tőkék kamatja	1.142·16	1.600·—
2. Pesti M. Keresk. Banknak... ..	—·80	—·80
3. Segélyek :		
a) egyházmegyéknek	12.000·—	12.000·—
b) „ Bátor Baldácsy- alapítvány jövedelméből	9.800·—	8.400·—
c) esperesek tiszteletdíja	4.000·—	4.000·—
d) theol. akadémiának	4.150·—	4.150·—
e) leánygimnáziumnak (1360+800) ...	1.360·—	2.160·—
f) Sárospataki Ref. Lapoknak	800·—	1.200·—
g) miskolci tanítóképzési hitoktatónak	200·—	200·—
h) sárospataki tanítóképzésnek	3.000·—	15.000·—
i) missziói segélyekből :		
1. egri lelkésznek	500·—	500·—
2. mezőkövesdi s. lelkésznek	300·—	300·—
3. mályi egyháznak	200·—	200·—
4. missziói előadónak	200·—	200·—
5. „ „ posta és úti- költség	135·98	150·—
6. missziói istentisztelet tartásra ...	120·—	200·—
7. ózdi lelkésznek	500·—	500·—
8. sajtóvezető lelkésznek	200·—	200·—
9. abodi egyháznak	350·—	350·—
10. missziói útiköltségek... ..	477·02	383·—
4. Közíg. tisztviselőknél :		
a) püspököknek t.-díj	960·—	960·—
b) püspököknek Br. Baldácsy-alapítvány jövedelméből	4.200·—	3.600·—
c) püspöki titkárnak	3.240·—	3.480·—
d) püspöki titkárnak lakbér	969·—	969·—
e) főügyésznek	200·—	200·—
f) alügyésznek	40·—	40·—
g) pénztárnoknak	2.160·—	2.160·—
h) pénztárnoknak lakbér	400·—	400·—
i) pénztárnoknak irodai átalány ...	100·—	100·—
k) lelkészi főjegyzőnek	200·—	200·—
Átvitel	51.904·96	63.802·80

	1929 évi eredmény P	1930. évi előirányzat P
Áthozat ...	51.904·96	63.802·80
l) világi főjegyzőknek ...	50·—	50·—
m) aljegyzőknek ...	150·—	200·—
n) levéltárnoknak ...	40·—	40·—
o) középisk. előadóknak ...	960·—	960·—
p) népisk. előadónak ...	36·30	40·—
5. Napidíjak és útiköltségek ...	1.844·79	1.500·—
6. Konventi költségek ...	906·75	1.000·—
7. Egyetemes tanügyi bizottsági költségek ...	546·64	600·—
8. Prot. Irod. Társ. tagdíja (30 P betét) ...	50·—	50·—
9. Közhirdetésből egy alsóborsodi egyháznak ...	144·81	227·55
10. Püspöki iroda :		
a) fűtés, világítás ...	120·—	120·—
b) telephon ...	173·88	180·—
c) postafiók ...	24·—	24·—
d) nyomtatványok, írószerek ...	150·60	300·—
e) hivatalos levelekre bélye ...	242·50	300·—
11. Hivatalszolga bére ...	240·—	240·—
12. Fonciérenek tűzbiztosításért ...	7.714·05	7.629·90
13. Zsinati költségek ...	9.161·64	10.000·—
14. Kerületi jkönyvek ...	1.452·83	1.500·—
15. Pénztári hivatal fűtése ...	81·40	80·—
16. Zsoldos árvák részére főiskolának ...	272·—	272·—
17. Fiúkálvineumnak ...	50·—	50·—
18. Leánykálvineumnak ...	300·—	300·—
19. Parókhíalis könyvtárra ...	2.200·—	2.200·—
20. Konventi jegyzőkönyvért ...	1.498·80	1.400·—
21. Püspöki titkáráért nyugdíjjár. ...	42·84	50·—
22. Miskolci hitoktató lelkészért nyugdíjjár. ...	58·—	60·—
23. Vegyesekre ...	829·22	1.000·—
24. Portóváltáság ...	—·—	2.240·—
Összes kiadás ...	81.246·01	96.416·25

Számvevőszék a Br. Baldácsy-alapítvány jövedelméből a múlt évi 14.000 P helyett azért irányzott elő 12.000 pengőt, mert a terményárak csökkenése miatt valószínűbb a kevesebb osztalék.

A sárospataki tanítóképzede részére előirányzott 15.000 P az 1929. évi őszi egyh.-ker. közgyűlés 193. sz., a leánygimnázium 800 P segély többlete az 1929. évi nov 21-én tartott egyh.-ker. intéző bizottsági ülés 3. sz. határozatából következik.

II. Vay—Mocsáry-alapítvány. A)

	<i>Bevétel.</i>	1929. évi eredmény P	1930. évi előirányzat P
1. Kamatokból	---	179·50	120·—
	Összes kiadás	179·50	120·—

III. Vay—Mocsáry-alapítvány. B)

<i>Bevétel.</i>			
1. Múlt évi maradvány	---	7·36	7·36
2. Kamatokból	---	464·50	110·—
	Összes bevétel	471·86	117·36
<i>Kiadás.</i>			
1. Tőkésítésre	---	471·86	117·36
	Összes kiadás	471·86	117·36

IV. Gróf Teleky—Szeremley—Szentés-alapítvány.

<i>Bevétel.</i>			
1. Kamatokból	---	53·10	23·—
	Összes bevétel	53·10	23·—
<i>Kiadás.</i>			
1. Főiskolának	---	53·10	23·—
	Összes kiadás	53·10	23·—

V. Lelkeszi özvegy-árva gyámintézet.

<i>Bevétel.</i>			
1. Kamatokból	---	678·30	700·—
2. Hirdetésből	---	44·84	40·—
3. Részvénydíjből	---	528·—	528·—
4. Közig. tárból	---	—·—	1·000·—
	Összes bevétel	1.251·14	2.268·—

	<i>Kiadás.</i>	1929. évi eredmény P	1930. évi előirányzat P
1. Tőkésítésre	---	1.251·14	2.268·—
	Összes kiadás	1.251·14	2.268·—

VI. Szükösi—Hollandi tár.

Bevétel.

1. Kamatokból	---	156·—	190·—
	Összes bevétel	156·—	190·—

Kiadás.

1. Prinsterer-alapítvány kamata főiskolának		120·—	120·—
2. Pesti M. Keresk. Banknak	---	2·10	2·10
3. Tőkésítésre	---	33·90	67·90
	Összes kiadás	156·—	190·—

VII. Tolcsvai Nagy Gedeon alapítvány.

Bevétel.

1. Kamatokból	---	99·54	90·—
	Összes bevétel	99·54	90·—

Kiadás.

1. Tőkésítésre	---	99·54	90·—
	Összes kiadás	99·54	90·—

A költségelőirányzatok letárgyalása után számvevőszék megállapította, hogy a f. évi pénztári napló lezárása után a bevételi többlet 16.548 P 97 f., amely takarékpénztári folyószámlán, postatakarékpénztári csekk-számlán és készpénzben meglévőnek találtatott.

Elnök az ülést 1930 márc. 3-án d. u. $\frac{3}{4}$ órakor berekeszti.

Miskolc, 1930 március 3-án.

Dókus Ernő
egyh.-ker. főgondnok,
számvevőszéki elnök.

Dr. Regéczy József
egyh.-ker. alügyész,
jegyzőkönyvvezető.

Közgyűlésünk a számvevőszék jelentése alapján az egyházkerületi pénztárban kezelt tőkék, alapok s alapítványoknak tételről-tételre átvizsgált s okmányokkal igazolt 1929. évi számadását jóváhagyja s dr. Regéczy József pénztárnoknak az 1929. évi számadásokra vonatkozólag az azokban foglalt tételekre — lelkiismeretes és hűséges munkásságának elismerése mellett a felmentést megadja s a számvevőszék javaslata alapján:

a) a *Közigazgatási pénztárnál*: Sajóbáony 14 f., Felsőábrány 12 f., Disznóhorvát 11 f., Zubogy 13 f., Szin 14 f., Tiszasalamon 15 f., Ózd 21 f., Csongor 7 f., Zsip 9 f., Aggtelek 15 f., Gálszécs 15 f., Bakta 22 f., Vily 14 f., Gercsely 24 f., Nemesradnót 21 f., Imreg 6 f., Füzérkajata 12 f., Nagybarcza 20 f., Borsodgeszt 16 f., Hangács 32 f., Ragály 22 f., Hernádbüd 19 f., Sajólászlófalva 14 f., Mád 7 f., Tiszadorogma 7 f., Alsómihályi 21 f., Tornakápolna 7 f., Alacska 15 f., Kelemér 23 f., Fulókércs 15 f., Felsőkázsmárk 11 f., Gönczruszka 11 f., Sajókeresztur 15 f., Gagybátor 15 f., Hegymeg 19 f., Rudabánya 24 f., Lácza 9 f., Mályinka 15 f.,

a *Vay-Mocsáry alapítvány A-nál* Bodrogmező 1 f., Nagytoronya 2 f., Minaj 32 f.,

a *Vay-Mocsáry alapítvány B-nél* ifj. Csabay Ferenc 1 f., Bocsor Géza 14 f.,

a *Lelkészi özvegy-árva gyámintézetnél* Csobaj 1 f.,

a *Szükösi-Hollandi tárnál* Magyarassas 8 f., Jenke 3 f., Hernádszkaros 6 f.,

a *Tolcsvai Nagy Gedeon alapítvány-nál* Kistrát 8 f., Magyarassas 25 f. összegben átértékelt tőketartozásait a további nyilvántartásból törli s utasítja az egyházmegyét, hogy az egyes egyházak tőkesegély

jellegű tartozásainak törlését az egyházlátogatás útján ellenőrizzék,

b) elfogadja végül közgyűlésünk az 1930. évre vonatkozó költségelőirányzatot.

8. Pénzügyi választmányunk folyó évi május 28-án tartott ülésében az 1930. évi kulturadó búza árát 24 pengőben állapította meg, s azzal a javaslattal járul egyházkerületünk elé, hogy egyházmegyéink jövőre kulturadóban további intézkedésig minden métermázsa búza helyett 24 pengőt fizessenek az egyházkerületi pénztárba.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát a kulturadó búza egységárára s ez egységárnak további intézkedésig való fizetésre elfogadja, határozati erőre emeli s az egyházmegyéket e megállapításról mihez tartás végett értesíti.

9. Közgyűlésünk múlt évi 237. jegyzőkönyvi számú határozatával a Magyar Református Énekvezérek Egyesületének Zeneközlöny című folyóirata állandó évi segélyezése iránti kérelmét letette véleményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmányunk folyó évi május 28-án tartott üléséből e felhívásra jelenti, hogy a kérelem nem teljesíthető, mivel a tanítóképezde átvétele tetemes költséggel növelte kerületünk költségvetését, az államsegély leszállítása pedig bevételeinket apasztotta meg.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálattal állapítja meg, hogy a Magyar Református Énekvezérek Egyesületének évi segély iránti kérelmét nem teljesítheti.

10. Elnökség jelenti, hogy az 1928. évi január hó 1-től 1930. évi december hó 31-ig terjedő ciklusra az 1927. évi közgyűlés 17. sz. határozatával megválasztott s a Dókus Gyula konventi rendes tag elhunytá követ-

keztében az 1929. évi közgyűlés 16. sz. határozatával kiküldött konventi rendes és póttagok megbízatása f. évi december hó 31-én lejár, miért is az 1931—33. éveket magába foglaló új ciklusra a konventi rendes és póttagok megválasztása esedékessé vált.

Közgyűlésünk az 1931 évi január 1-től 1933. évi december 31-ig terjedő ciklusra konventi rendes tagokul lelkészi részről: Cziáky Endrét és Janka Károlyt, világi részről: Meczner Bélát és dr. Puky Endrét; póttagokul lelkészi részről: Juhász Lászlót és Farkas Istvánt, világi részről: Bernáth Aladárt és farkasfalvi Farkas Gézát választja meg s e választásról az egyetemes konvent elnökségét értesíti.

11. A báró Baldácsy-alapítványi bizottságba az 1928—30. évekre az 1927. évi közgyűlés 18. sz. határozatával kiküldött rendes és póttagok megbízatása a folyó évi december hó 31-ig terjedvén ki, erre való figyelemmel

egyházkerületi közgyűlésünk a báró Baldácsy-alapítványi bizottságba az 1931—33. évekre szóló megbízatással rendes tagokul dr. Révész Kálmán püspököt és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnokot, póttagul báró Ragályi Balassa Ferencet választja meg s erről az alapítvány igazgatóságát értesíti.

12. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a tárgysorozatban foglalt ügyek tárgyalásának megszakításával meleg szavakkal tereli rá a figyelmet egyházkerületi közgyűlésünk Nesztorára, Meczner Béla egyházmegyei gondnokra, ki e hó 22-én ülte meg szerető családjá körében 80. születési évfordulóját. Az isteni kegyelem által megkoronázott világi vezérfiút egész kötetet kitevő érdemeinek meg sem kísérelt felsorolásával csak az azokra történt hivatkozással az egyház-

kerület nevében szeretettel üdvözli, kegyelmi éveikhez újabb kegyelmi éveket kívánva.

Egyházkerületi közgyűlésünk magát is annak a tágabb családi körnek tekinti, amelynek a szeretet erejénél fogva joga van az ünneplésre, mert Meczner Béla, mint egyházi életünknek kipróbált munkása és kimagasló vezéralakja; egyháznak, egyházmegyének, egyházkerületnek egyetemes Konventnek és országos zsinatunknak évtizedeken át tevékeny tagja, bölcs kormányosa, iskoláinknak, azok között a sárospateki főiskolának szeretetében és kormányzatában kimeríthetetlen buzgóságú sáfára, mindezen bizalmi állásaiban annyi időn át és olyan szeretettel szolgálta anyaszentegyházunkat, hogy ezzel a szolgálattal önmaga tette tágabb családjává az anyaszentegyházat. Ebből a családi körből egyházkerületi közgyűlésünkben száll az eső ima a mindenható Istenhez, hogy az élet nagy mesgyéjéhez érkezett bölcs egyházi kormányzót újabb kegyelmi esztendőkkel áldja meg!

13. Egyetemes konvent 35/1930. sz. határozatával értesíti egyházkerületünket, hogy az olcsón megszerezhető magyarázatos biblia kiadásának nagyon fontos kérdését tanulmányozás céljából a Parochiális könyvtár-bizottságnak adta ki.

Tudomásul vétetik.

14. Egyetemes konvent 61/1930. sz. határozatával tudatja, hogy egyházkerületünknek a missziói előadók anyagi támogatása érdekében hozott 43/1929. sz. határozatát tudomásul vette.

Tudomásul szolgál.

15. Egyetemes konvent 163-1930. számú határozatával közli egyházkerületünkkel, hogy éppen a sáropataki állami tanítóképző intézet átvételét is figyelembe véve, új tanítóképző intézetek felállítását ez idő szerint nem tartja feltétlenül szükségesnek.

Tudomásul vétetik.

16. Egyetemes konvent 175/1930. sz. határozatával értesíti egyházkerületünket, hogy a miskolci reálgimnázium építési államsegély iránt benyújtott kérvényét a legmelegebb ajánlással terjeszti fel a tanügyi kormányhoz.

Örvendetes tudomásul szolgál.

17. Lelkészi főjegyző jelenti, hogy az egyetemes konventtől a püspöki hivatalhoz leküldött konventi határozatok közül, melyek szószerint a nyomtatásban már megjelent 1930. évi konventi jegyzőkönyvben olvashatók, általános, az egyházkerületet, egyházmegyéket és egyházközségeket érdeklők a 42., 43., 51., 60. és 140. sz. jegyzőkönyvi határozatok.

Egyházkerületi közgyűlés az 1930-31. évi munkatervet, (42) a missziói munka szorgalmazását, (43) a Belmissziói Útmutató beszerzését, (51) a missziós bizottságok működésére vonatkozólag készített, az egyházmegyékhez véleményezés céljából letett szabályzat-tervezetet (60) és a hadviselt tanítók hadi pótlékban részesítését (140) tárgyazó határozatokra felhívja az egyházmegyéket és egyházközségeket, hogy az azokban foglalt utasításoknak, intézkedéseknek és felhívásoknak pontosan eleget tegyenek s a szükséghez képest a rendelt időre véleményt adjanak és jelentést tegyenek.

18. Ugyancsak lelkészi főjegyző jelenti, hogy a püspöki hivatalhoz az egyetemes konvent által leküldött határozatok közül, — amelyek a nyomtatásban már megjelent 1930. évi konventi jegyzőkönyvben szó szerint olvashatók — a theol. akadémiákat közvetlenül érintik és érdeklik a 133., 134., 135., 143., 146. és 265. sz. jegyzőkönyvi határozatok.

Egyházkerületi közgyűlés az internátusok felállítását (133.), a nemzeti zászló használatát, a Szózat és Himnusz éneklését (134.), az iskolán kívül álló egyének előadásának eltiltását (135.) tárgyzó, a tankönyv és írószerek iparigazolvány nélküli árusítását tilalmazó (143.), a keresztyén egység munkálását szorgalmazó (146.) és a módosított theologiai tantervet véleményezés céljából az egyházkerülethez letevő (165. sz.) határozatokra való hivatkozással felhívja a sárospataki theologiai akadémia tanári karát, hogy e határozatokban foglalt rendelkezéseket teljesítse, azokhoz alkalmazkodjék, az azokban foglaltakat valósítsa meg s a kívánt jelentést idejében tegye meg, illetőleg véleményét őszi közgyűlésünkre terjessze fel.

19. Ugyancsak lelkészi főjegyző jelenti, hogy a püspöki hivatalhoz az egyetemes konvent által leküldött határozatok közül, amelyek a nyomtatásban már megjelent 1930. évi konventi jegyzőkönyvben szó szerint olvashatók, a középfokú iskolákat közvetlenül érintik és érdeklik a 67., 133., 134., 135., 136., 137., 138., 143., 159., 171., 179., 182. és 189. sz. jegyzőkönyvi határozatok.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja a középfokú iskolák igazgatóit, tanári és fenntartó testületeit, hogy az itt feltüntetett jegyzőkönyvi pontokban foglalt határozatoknak azok tudomásul vételével,

végrehajtásával, azokra tett befeleléseikkel haladéktalanul és a kívánt időre eleget tegyenek.

20. Ugyancsak lelkészi főjegyző jelenti, hogy a püspöki hivatalhoz az egyetemes konvent által leküldött határozatok közül, — amelyek a nyomtatásban már megjelent 1930. évi konventi jegyzőkönyvben szószerint olvashatók, — a tanítóképzőintézeteket érintik és érdeklik az internátusok felállításáról, (133.) a nemzeti zászló használatáról, a Szózat és Hymnus énekléséről, (134.) az iskolán kívül álló egyének előadásaira kimondott tilalomról, (135.) a tankönyv és írószerek iparigazolvány nélküli árúsításának tilalmáról, (143.) a tanítóképzőintézetekről szóló évi jelentések megszerkesztéséhez szükséges tudnivalókról, (191.) az orgonista-kántorképesítő vizsga kötelezővé tételéről (194.) és az orgonista-kántorképesítő vizsgálat színvonalának emeléséről szóló jegyzőkönyvi határozatok.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja úgy az igazgató-tanácsot, mint a sárospataki tanítóképzőintézet tanári karát, hogy a szám szerint felsorolt jegyzőkönyvi pontokban foglalt követelményeknek pontosan és haladéktalanul tegyenek eleget.

21. Ugyancsak lelkészi főjegyző jelenti, hogy a püspöki hivatalhoz az egyetemes konvent által leküldött határozatok, közül, amelyek a nyomtatásban már megjelent 1930. évi konventi jegyzőkönyvben szószerint olvashatók, az elemi népiskolákat közvetlenül érintik és érdeklik a 134., 135., 138. és 143. sz. jegyzőkönyvi határozatok.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja az elemi iskolák fenntartó testületeit és ellenőrző hatóságait, hogy a fent elsorolt pontokban foglalt határozatokhoz szigorúan alkalmazkodjanak, azokat pontosan végrehajtsák.

22. Olvastatnak az egyetemes konventnek a *vallás-oktatásra* vonatkozó határozatai: a) 213. sz. alatt elrendelte a miskolci felső kereskedelmi iskolákban a konventi tanterv életbeléptetését; b) 215. sz. a. kérte a belügyminisztert, hogy utasítsa Heves és Mezőkeresztes előjáróságát a tanonc-iskolákban folyó református hitoktatás megfelelő díjazására; kérte püspök urat a hevesi, ózdi és szerencsi iparos- és kereskedő-tanonc-iskolákbn folyó vallástanítás ellenőrzéséről való gondoskodásra, s 217. sz. alatt hevesi tanonciskolában a kötelességmulasztó segéd-lelkész ellen a fegyelmi vizsgálat megindítására; c) a 218. sz. határozat elrendeli, hogy a vallásoktatásról szóló jelentések június 30-ig adassanak be a püspöki hivatalba s mindenik egyházkerület által letárgyalva és saját határozataikkal el látva hűdlessenek fel az egyetemes konventre; d) a 219. sz. alatt jelenti, hogy a miniszter az Ózdon szervezni szándékolt önálló hitoktatói állás állami javadal-mazását fedezet hiányában nem vállalta; e) 257. szám alatt felterjesztést intézett a minisztériumhoz a hitoktatási általány megfelelő felemelése érdekében.

Közgyűlésünk e határozatokat tudomásul adja az érdekelteknek megfelelő alkalmázkodás céljából.

23. Olvastatnak az egyetemes konventnek *theologiai akadémiánkat érdeklő* következő határozatai: a) 265. sz. a. a tanítóképesítés megszerzéséhez szükséges tananyag beillesztésével módosított 4 éves theológiai tantervet elfogadja s december 31-ig véleményt kér arról, nem volna-e célszerűbb a leendő hittanhallgatókat az érettségi vizsgálat után a tanítóképesítő vizsgálatnak tanítóképző-intézetben letételére kötelezni, vagy a theológiai tanulmányokat 5 évfolyamra kiterjeszteni? 266. sz. a. a református theológiai képzettségű ifjaknak a tanári képesítés megszerzésénél biztosított kedvezménye tárgyában megállapítja, hogy e kedvezményre a segédlelkészi vizsgálatot letett református ifjakat jogosítottnak tartja; 267. sz. a. tudatja, hogy

a református teológusok külföldi állami ösztöndíjaira a főiskolát végzett teológusok pályázati kérvényei a debreceni Tisza István tudományegyetem hittudományi kara útján s annak szakvéleményével terjesztendők fel az ösztöndíjbizottsághoz.

Közgyűlésünk e határozatokat alkalmazkodó tudomásulvétel végett a sárospataki theol. akadémia igazgatóságának kiadja.

24. Olvastatik az egyetemes konvent 274. sz. határozata, melyben a ref. tanítóképző-intézetek részére készített s kinyomatott Rendtartást f. évi május hó 1-től életbeléptette.

Közgyűlésünk e határozatot sárospataki intézetünknek tudomására adja.

25. Olvastatnak a *nyolcosztályúvá* fejlesztendő népiskolára vonatkozó konventi határozatok: *a)* a 230. sz. határozat szerint az adatok kimutatására szolgáló statisztikai nyomtatványok átalakításával és kiegészítésével a népiskolai szakelőadó megbízott; *b)* a 236. sz. határozatban felhivattak az egyházkerületek, hogy a népiskolák VII. és VIII. osztályai szervezésének szükségét és lehetőségét megvilágító adatokat összegyűjteni és az egyetemes konventhez felterjeszteni sziveskedjenek; *c)* a 238. sz. határozat felhívja az egyházkerületeket, hogy az egyetemes református tanterv tantárgyak szerinti anyagának megállapítására s esetleg a végrehajtási utasításra vonatkozó javaslatokat 1930. dec. 31-ig a konventhez terjesszék fel s az e munkálatok feldolgozására alakítandó bizottságba 2—2 tagot küldjenek ki; *e)* a 237. sz. határozat tudatja, hogy a VII. és VIII. osztályok tanévét a törvényjavaslat, illetve annak indokolása is csak két hónapra tervezi s ez osztályok szervezési és fenntartási költségeit teljesen a magyar állam fogja viselni.

Közgyűlésünk e határozatokat tudomásul veszi s az azokhoz való alkalmazkodásra az egyházmegyét felhívja; a 238. sz. alatt vallástani tanterv-készítő bizottságba Dr. Enyedy Andor miskolci lelkészt, a 239. sz. alatti református tanterv-készítő bizottságba Tóth István szerencsi és Péter József miskolci igazgatótanítókat küldi ki.

26. Olvastatnak a *középiskolákat* érdeklő egyetemes konventi határozatok: a) a 268. sz. határozat megállapítja a középiskolák egyes osztályaiban megtanítandó énekszövegeket; b) a 271. sz. határozat felhívja a középfokú református tanintézetek igazgatóságait, hogy a Magyar Úszó Szövetségnek az úszósport megszervezése végett megjelenő kiküldöttjeit kellő támogatásban részesítsék; c) a 269. sz. határozat közli az új érettségi vizsgálati Utasításra vonatkozó észrevételeket és javaslatokat.

Közgyűlésünk középiskoláinkat e határozatokhoz való alkalmazkodásra felhívja.

27. Olvastatnak az egyetemes konventnek a *népiskolai tanítókat* érdeklő határozatai: a) 241. sz. a. a pályázati hirdetésekben a kommunizmus alatti magatartásra vonatkozó igazolásnak mellőzése iránt a minisztérium megkerestetett; b) 246. sz. a. felhívtak egyházaink, hogy tanítóikat leventeoktatókul minden alkalommal a legnagyobb készséggel engedjék át; c) 313. sz. a. közli a minisztérium értesítését, mely szerint intézkedett aziránt, hogy a vallásfelekezetek közti viszonyosságot sértő esetek ne forduljanak jövőre elő s ha emiatt panasz merülne fel, kéri annak azonnal való közlését s kéri, hogy a leventék valláserkölcsi nevelésére mindig nagy gondot fordítsanak; d) 279. sz. a utasítást ad a tankönyvek és tanszereknek a tanítók által való beszerzésére nézve; 231. sz. a. elrendeli, hogy évközi tanítóválasztások esetén helyettes tanerők alkalmaztassanak s nem okleveles tanítót segédtanítóúl

se alkalmazzanak, a tananyagbeosztások továbbra is a tanügyi bizottsági elnökök által a nagyszünetidőben vizsgálándók felül és hagyandók jóvá s megkeresés intéztetett a belügyminisztériumhoz, hogy a tanítók iskolai hatóságaik megkérdezése nélkül leventeoktató tanfolyamra ne hívassanak be s a kántortanítók még a nagyszünetidőben se hívassanak be ilyen tanfolyamra; e) 261. sz. a. a tanítói javadalmak kérdésében az értékegységek mellőzése iránt javaslattételre az orsz. ref. tanítóegyesület felhívott; f) 254. sz. a. személyes közbenjárásra felkérte az elnökséget a tanítóság fizetésénél az értékegység és a búza tényleges ára közötti különbségből eredő nagy károsodás megszüntetése érdekében; g) 260. sz. a. az új tanterv végrehajtásának megkönnyítése érdekében a pedagógiai szemináriumokon még anyagi áldozatok árán való részvételre is felhívja a tanítóságot s e tekintetben kezdeményezésre az egyházkerületeket felhívja.

Közgyűlésünk e határozatokat alkalmazkodó tudomásul veszi.

28. Olvastatnak a következő *különböző vonatkozású* egyetemes konventi határozatok: a) 319. sz. a. tudatja, hogy a hevesi vallássérelmi esetet (egyházkerületünk 1929 július 16-i gyűlésének 55. sz. jegyzőkönyvi pontja) a vallás- és közokt. minisztériumhoz felterjesztette; b) 297. sz. alatt a püspöki javadalmak egységes kezelését tárgyaló szabályrendelet kérdésében csak akkor fog határozni, ha minden egyházkerülettől beérkezik az e kérdésben kívánt vélemény; c) az amerikai reformátásokkal való kapcsolatok létesítésére a konventi szakbizottságoktól javaslatokat kért; d) 285. sz. alatt tudatja, hogy a jövőben egyházközségtől érkezett javaslatot vagy felterjesztést csak akkor vesz tárgyalás alá, ha az nem közvetlenül, hanem az egyházmegye és egyházkerület útján terjesztetik a konvent elé.

Közgyűlésünk e határozatokat tudomásul veszi s az azokhoz való alkalmazkodást elrendeli.

29. Olvastatnak az egyetemes konventnek a *népiskolákra vonatkozó* határozatai: a) a 226. sz. határozat felhívja az egyházkerületeket a kerületi kimutatások alapját képező egyházmegyei kimutatások készítésének és felterjesztésének szigorúbb ellenőrzésére, a változások indokoltatására és indokolására, a kimutatások teljesebbé és helyesebbé tételére, a konvent által kiadott kézi és vezérkönyvek használatának szigorú ellenőrzésére és erről évről-évre jelentéstételre, paedagógiai szemináriumok rendezésére, a higiénikus szempontból meg nem felelő iskolák megfelelővé tételére, a hiányos felszerelésű tantermek felszerelésének pótlására, a nem református iskolába járó és évközben kimaradó tankötelesek számának lehetőség szerinti csökkentésére, az előző években nem konfirmáltak nyilvántartására és konfirmálására, a nem református iskolába járó református tanulók vallásos oktatásról való gondoskodásra, az iskolai árva- és segélypénztárak további szervezésére, a szülői értekezletek rendszeres megtartására, az ifjúsági egyesületek és a vasárnapi iskolák szervezésére. b) A 232. sz. határozatban tudatja, hogy megkereste a minisztériumot, hogy az egyházkerületünkben összevonni vagy beszüntetni szándékolt iskolák minden esetben eltérő ügyeinek letárgyalására adjon alkalmat az egyházi főhatóságoknak s felhívta az egyházkerületi elnökséget, hogy az iskoláink megszüntetésére, tanulóinknak más jellegű iskolába átterelésre irányuló törekvéseket minden lehető módon igyekezzenek megakadályozni s e célból figyelmükbe ajánlja a lelkesztanítóságok szervezését és felhívja az érdekelt egyházakat, hogy egyházuk és községek tanügyi és anyagi helyzetét feltüntető, tehát minden jellegű iskola adatait magában foglaló kimutatásaikat egyházkerületük elnökségéhez sürgősen terjesszék fel. c) A 242. sz. határozatban közli az iskolafenntartó egyházakkal a 865—053—1029. VIII. a. sz. határozatban a karcsai második tanítói állás szervezését a legmelegebb ajánlással terjesztette fel. e) A 301. sz. határozatban megkereste a minisztériumot a ricsei eset megvizsgálása végett s kérte, hogy az ujonnan szervezett tanítói állásoknál az

egyszer meghatározott helyi javadalom köteles mértékének későbbi felemelésétől eltekinteni sziveskedjenek.

f) A 264. sz. határozatban felhívta az egyházkerületeket, hogy a népiskolák és ovódák működéséről és állapotáról szóló statisztikai kimutatásokat és jelentéseket minden évben dec. hó 1-ig terjesszék fel s hozzá mellékeljék az egyházközségi és egyházmegyei statisztikákat is.

g) A 258. sz. határozatban a nyári gyermekmenhelyekre, bölcsődékre, napközi otthonokra vonatkozólag az ilyeneket szervezni akaró egyházakat felhívja, hogy a szervezésre vonatkozó kérelmükkel kapcsolatban a létesítendő intézmény szükséges voltának igazolása mellett tegyenek előterjesztést minden esetben arra nézve is, hogy mennyi anyagi erő áll rendelkezésükre s mennyi anyagi és milyen erkölcsi támogatásra van szükségük a szervezni szándékolt gyermekvédelmi és nevelő intézmény részére.

h) A 278. sz. határozatban felhívja a gazdasági irányú továbbképző népiskolák iskolaszékeit és tanítóit, hogy az intézetük meglátogatásával miniszterileg megbízott szakfelügyelőket e működésük közben kellő tájékoztatásban és támogatásban részesítsék.

i) A 253. határozatban felhívja az egyházakat, hogy a gazdasági irányú továbbképző iskolák szervezésénél a legnagyobb gondossággal járjanak el s méltányos és szükséges községi, illetve állami hozzájárulás biztosítása érdekében egyházi főhatóságok útján tegyenek előterjesztést a vallás- és közokt. miniszter úrhoz.

k) A 252. sz. határozatában tudatja, hogy iskola-felszerelési államsegély engedélyezése, vagy tanszerek kiutalása iránt a minisztériumot megkereste.

l) A 247. sz. határozatban kötelezi az egyházakat, hogy a beírási díjakból elsősorban az általa kiadott vezérkönyveket és paedagógiai műveket szerezzék be s minden évben tegyenek jelentést az ifjúsági és tanítói könyvtárak gyarapodásáról.

m) A. 248. sz. határozattal felhívja az iskolafenntartó egyházakat, hogy iskoláik naponkinti takarítását mindenütt felnőttekkel láttassák el s lehetőleg gondoskodjanak a tantermek padlózatának portalanításáról is s előre szerezzék be és raktározzák el a szükséges fűtőanyagot, az illetékes hatóságokat pedig

felhívja ezeknek az ellenőrzésére. *n)* A 302. sz. határozatban javaslattételre hívja fel az egyházkerületeket a tervezett szakfelügyelői állás javadalmának biztosítása tárgyában. *o)* A 303. határozatban közli a miniszter megnyugtató nyilatkozatát a tanfelügyelőségek személyzeténél a felekezeti viszonzóság biztosítására nézve.

Alkalmazkodó tudomásul szolgálnak.

30. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június 23-i ülés 6. sz. jegyzőkönyvi pontjával a köziskolai szék előterjesztésére jelenti egyházkerületi közgyűlésünknek, hogy Deák Geyza főgimnáziumi rajz-tanár 1929. évi szeptember hó 1-én 30 évi rendes tanári szolgálat után nyugalomba vonult. Benne egy sokoldalú és eredeti egyéniség vált ki főiskolánk kebeléből. Költői hajlamú, művészlélek volt elsősorban. Tudományos hajlama főleg az ethnográfia felé vonta, amely kérdésekkel önállóan is foglalkozott és a magyar motivumoknak a művészetekben való érvényesítését követelte. Tanári munkájában eredeti módszerével a tárgya iránti szeretetet és a magyaros művészi kifejezési módok iránti érzéket törekedett kifejleszteni. Derült, jókedélyű, rokonszenves egyéniségtől, megértő kartársától búcsúzik személyében a tanári kar. A köziskolai szék és igazgató-tanács jegyzőkönyvileg örökíti meg érdemeit s megrokkant egészségi állapotában Isten segítő kegyelmét kéri életére.

Egyházkerületi közgyűlésünk sajnálattal veszi tudomásul, hogy Deák Geyza sárospataki főgimnáziumi tanár egészségi okok miatt nyugalomba vonult. A maga részéről is elismeréssel méltányolja tanári szolgálatának és ritka magyar személyiségének vonzó értékeit, érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti és a nyugalom éveire Isten áldását kéri.

31. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június hó 23-án tartott üléséből 7. sz. jegyzőkönyvi

pontjával a köziskolai szék felterjesztése nyomán fájó részvétellel jelenti egyházkerületi közgyűlésünknek, hogy dr. Száthó Gyula nyug. jogakadémiai tanár 36 és fél évi tanári szolgálat után, nyugalomba vonulásának 20. évében, 1930 február hó 7-én 84 éves korában Sárospatakon elhunyt. A megboldogult jogakadémiánkon szaktárgyának tudós és mesteri elmeélű interpretálása, a lábainál ülő hallgatóság jogi gondolkozásmódjának biztos kezű felébresztése és kialakítása, nemes és előkelő személyiségének nevelő hatása, a főiskolai közigazgatás csaknem valamennyi ágában való részvétele által derekasan kivette részét a főiskolában végezhető munkából és jellegzetes, sajátos értékeket képviselő személyisége lett főiskolánknak s mint ilyen hatott jogásznemzedékek egész sorozatára. A köziskolai szék és az igazgató-tanács jegyzőkönyvben örökítette meg érdemeit.

Az elnökségi előterjesztés folyamánaként történt meleg emlékezést és az azzal kapcsolatban kifejezett részvételt egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács felterjesztése alapján is felújítja s a köziskolai és igazgató-tanács elismerő soraiban magát e helyen is mindenben azonosítja.

32. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1930 június 23-iki üléséből 8. sz. jkvi. pontjával a főiskolai szék előterjesztésére jelenti egyházkerületünknek, hogy dr. Szoboszlai Gyula sanfranciscoi orvos, sárospataki főiskolánknak alapítványt létesítő hálás szívű tanítványa 1930 április hó 21-én meghalt. Világok választották el főiskolánktól, de példája azt bizonyítja, hogy az igazi hála és ragaszkodás számára nincs távolság. A legnagyobb szükség idején tette alapítványát a legkiáltóbb szükség enyhítésére, nyugdíjas tanárok, tanári özvegyek és árvák javára 1923-ban s azóta is nemes és puritán lélekkel növelgette alapítványát, amelynek mai összege 9684 P és küldötte a külön segélyeket is. Még hitelesen be nem igazolt értesítés szerint végrendeletében is megemlékezett főiskolánkról. A köziskolai szék

és igazgató-tanács jegyzőkönyve lapjain örökítette meg érdemeit s a gyászoló családdal szemben jegyzőkönyvileg is kifejezte mély és őszinte részvétét.

Egyházkerületi közgyűlésünk kegyelete mélységes érzésével áll meg a sárospataki főiskolán alapítványt tevő dr. Szoboszlay Gyula áldott emléke előtt s áldja a minden szeretet Istenét, hogy a hűség és hála megható szép érzéseit fakasztotta fel a hazai földtől és a főiskolától oly messzire elszakadt, de ezeket szívében haláláig megőrző volt pataki diák lelkében s buzgó imádságban könyörög áldást a távoli sírban nyugvó poraira s a gyászoló családdal szemben jegyzőkönyvben ad kifejezést mély és őszinte részvétének.

33. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. június hó 23-iki ülése 9. sz. jegyzőkönyvi pontjával a köziskolai szék előterjesztésére jelenti egyházkerületünknek, hogy dr. Mitrovics Gyula debreceni egyetemi tanár édesatyjának, Mitrovics Gyula sárospataki főiskolánk egykori nagy tanárának, majd debreceni lelkipásztornak 752 könyvet számláló könyvtárát főiskolánknak adományozta. A köziskolai szék és az igazgató-tanács jegyzőkönyvileg mondott köszönetet az adományozónak az értékes könyvadományért.

Egyházkerületi közgyűlésünk hálás szívvel ujítja meg e nemes szívű adomány kapcsán a Mitrovics Gyula áldott és nagy emlékezetét és Mitrovics Gyula egyetemi tanárnak a maga részéről is hálás köszönetet mond a főiskola iránt fiúi szívvel tett adományáért.

34. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. évi június hó 23-i ülése 10. sz. jegyzőkönyvi pontjával a köziskolai szék előterjesztésére jelenti egyházkerületi

közgyűlésünknek, hogy báró Ragályi-Balassa Ferenc gömör-tornai egyházmegyei gondnok egy évszázadokon át családjuk tulajdonát képező és rendkívül értékes családi reliquiát, a háborús időkben megviselt és az idők viharában megrongálódott Rákóczi-zászlót, amely egykor a Balassák kékkői várának ormán lobogott, ajándékképen a főiskolának, a Rákócziak iskolájának, ahol — a kísérő levél vallomásszerű szavai szerint — az a legjobb helyen van, küldötte. A főiskolai előjáróság intézkedést tesz, hogy szakértő bevonásával a foszladozó zászló a további pusztulástól megóvassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről is hálás érzésekkel fogadja báró Ragályi-Balassa Ferenc és felesége Balassa Emma bárónő nagyértékű adományát, megbecsülve azt az érzületet is, amellyel az adományozók családjuknak e különösen becses reliquiájával gyarapították főiskolánknak a Rákóczi-család emlékeiben gazdag gyűjteményét. Báró Ragályi-Balassa Ferencnek és feleségének, Balassa Emma bárónőnek jegyzőkönyvben fejezi ki hálás köszönetét.

35. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június 23-i ülése 11. sz. jegyzőkönyvi pontjával jelenti, hogy dr. Rácz Lajos nyug. theol. tanár tanári szolgálatának 40 éves fordulójának a napján, 1929 november 6-án, méltányolva azt a nagy jótéteményt, amelyet a főiskolai tápintézet a tanuló ifjúsággal szemben gyakorol s melyet diákkorában vele szemben is gyakorolt, egy tápintézeti alapítvány létesítésére 300 P összeget adományozott s egyben kötelezte magát, hogy tanári működése megkezdésének évfordulóí napján, amíg Isten kegyelme élteti, az alapítványt 200 P-vel növeli addig, amig egy fél tápintézeti kedvezményt kitesz annak a kamata. Az alapító levelét a gazdasági választmány elkészítette s azt 4 példányban kiállítva felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházkerületi közgyűlésünk köszönetét fejezi dr. Rác Lajosnak az Alma Mater iránt ez alapítvány tételével is megmutatott fiúi szeretetéért, az alapítványért jegyzőkönyvileg köszönetet mond, az alapítványt elfogadja és megerősíti.

36. A sárospataki főiskola igazgató tanácsa 1930. június hó 23-iki ülése 20. sz. jkvi. pontjával a köziskolai szék előterjesztése kapcsán az ünnepválasztás sorrendjére nézve tesz javaslatot. Az új sorrend megállapítását a sárospataki állami tanítóképző intézetnek az egyházkerület kezelésébe való átvétele teszi indokolttá. A tanítóképző intézeti növendékek eddig a főiskolai tanulók, hittanhallgatók és gimn. tanulók után választottak. Indokoltnak tartja a köziskolai szék, hogy a felekezeti lett tanítóképző intézet növendékeire nézve más választási sorrend érvényesüljön. A javasolt ünnepválasztási sorrend ez: theologusok, V. éves tanítóképző intézeti növendékek, VIII. gimn. osztályú tanulók, IV. éves tanítóképző intézeti növendékek, VII. oszt. gimn. tanulók, III. éves tanítóképző intézeti növendék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ünnepválasztási sorrendre előterjesztett javaslatot jóváhagyja és megerősíti.

37. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június hó 23-iki ülése 23. sz. jkvi. pontjával a theol. kar előterjesztésére jelenti egyházkerületi közgyűlésünknek, hogy Zsíros József theol. helyettes tanár magna cum laude fokozattal megszerezte az ó-testementumi szakcsoportból a theol. doktorátust. Amidőn a főiskolai előljáróság egyházkerületi közgyűlésünknek a szép eredménnyel letett doktorátus megszerzését bejelenti, ez alkalommal is megállapítja, hogy Zsíros József az alkalmazásához fűzött reményeknek teljesen megfelelt, hogy nála lankadatlan szorgalmánál, komoly, férfias karakterénél, értékes intelligenciájánál fogva a lehető legjobb kezekbe van letéve a lelkipásztori

nemzedékek nevelése. Javasolja a tanári kar előterjesztésére az ig. tanács, hogy Zsiros József theol. tanárul végleglegesen alkalmaztassék — egyelőre rendkívüli tanári címmel és jelleggel a VIII. fiz. osztály 3. fokozatának az élvezetével; rendes tanári alkalmazása az egyetemi magántanári képesítés megszerzéséhez köttessék a VII. fiz. osztály 3. fokozatának az élvezetével.

Egyházkerületi közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul a jelentést a Zsiros József sárospataki tanár theol. doktori fokozata megszerzéséről; eddigi munkássága eredményességének készséges elismerése mellett, hozzájárul az ő végleges alkalmazásához rendkívüli tanári címmel és jelleggel a VIII. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő fizetésnek az élvezetével; a rendes tanári alkalmazást az egyetemi magántanári képesítés megszerzéséhez köti a VII. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő fizetés élvezetével. A véglegesen alkalmazott tanár életére és működésére Isten segítő áldását kéri.

38. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. június hó 23-iki ülése 27. sz. jkvi pontjával a theol. kar előterjesztésére jelentést tesz a theol. ifjúságnak Szabó Zoltán gyakorlati theologiai helyettes tanárnak a vezetése alatt végzett gyakorlati munkájáról, amely szerint ők az 1929—30. iskolai évben — *a)* vezettek kellő előkészítés mellett a gimnáziumban 18, a tanítóképző-intézetben 3 bibliakört; *b)* Forgács Gyula sárospataki gyülekezeti lelkész utasítása szerint végeztek gyermekpásztorációt, illetve vezettek vasárnapi iskolát; *c)* közreműködtek a lelkészi hivatal munkájában; *d)* tartottak vasárnap délután és hétköznap istentiszteleteket; *e)* végeztek hitoktatást és pedig a gyülekezeti lelkész hivatalos bizonyítványa alapján Martin Miklós III. é. th. a Dorkó-tanyai róm. kath., Szabó Lajos IV. é. th. a Mária-tanyai és Simon Béla a kispataki állami

iskolában szép sikerrel; *f)* végeztek tanyai missziót; *g)* segédkeztek a hécei, kispataki és végardói házi-istentiszteleteken.

Fgyházkerületi közgyűlésünk a jelentést örömmel veszi tudomásul, a végzett munka irányításáért a sárospataki theol. karnak, különösen pedig a sokágú munka élén álló Szabó Zoltán theol. h.-tanárnak elismerését fejezi ki.

39. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. évi június hó 23-i ülése 31. sz. theol. kar előterjesztésére bejelenti egyházkerületünknek, hogy a theol. akadémián a tanulmányi eredmény különösen az I. éveseknél, akiknek szorgalmát és jóigyekezetét illetőleg a theol. kar a legjobb bizonyosságokat teheti, nem olyan, mint aminő a nagy szorgalom mellett várható volna és a mult évi eredménnyel való összehasonlításban is kétségtelenül gyengébb. Theol. kar megállapította, hogy az e téren mutatkozó kisebb eredmény főképen a tanítóképesítés kötelező megszervezésével való túlterhelésnek tulajdonítható s kötelezettség ily módon károsan befolyásolja a lelkipásztori pályára való előkészítés munkáját. Az egyházkerületi tanítóképző-intézeti bizottság 1930 június 21-én tartott ülésének 3. sz. jegyzőkönyvi pontja az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti a főiskolai gondnokoknak a tanítóképző-intézetben tett látogatásukról szóló jelentésből a következő részt: „Az ifjakat osztályaikban kerestük fel és vettünk részt a tanításokon nagy lelki gyönyörűséggel. Az a megfigyelésünk, hogy a tanítóképző-intézetben minden tárgy tanítása arra a koncentrált célra irányul, hogy annak elsajátítói maguk is nevelők kívánjanak lenni s az erre való tudatos előkészítés rejtett és nyílt eszközei lépten-nyomon előbukkanak; komoly aggodalmat támasztottak bennünk a lelkesztanításág kérdésében, hogy ez az öt évfolyamon köveikezetesen kimunkált irányelv hogy válhatik majd hússá és vérré abban az ifjában, aki rendszeresen csak egy évig fog

élni ebben a légkörben, mely telítve a módszeres nevelés tapadó atomjaival, amiket a növendék szinte lerázni se tud magáról. Mi fogja pótolni a tudatos és egy-séges szakképzést az oldalági atyafinál a theologusnál?“

Egyházkerületi közgyűlés úgy a theol. kari, mint a tanítóképző-intézeti bizottság jelentését tudomásul veszi s azoknak ada-tait a lelkésztanítóság szőnyegen levő kérdésének tárgyalásánál mérlegelni fogja.

40. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. évi június hó 23-iki ülése 35. sz. jkvi pontjával a theol. kar előterjesztése nyomán beterjeszti azt a javaslatot, hogy az új theol. internátusban a nagyobb üzemi kiadá-sokra tekintettel az internátusi díj az 1930—31. iskolai évre 120 P-ben állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felho-zott indokra tekintettel a theol. internátusi díjat egyelőre az 1930—31. iskolai évre 120 P-ben állapítja meg.

41. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június hó 23-iki ülése 36. sz. jkvi pontjával a theol. kar előterjesztése kapcsán javaslatot tesz arra nézve, hogy a theol. internátusban működő felügyelő-tanár megbízatásának időtartama, mint a főiskola más tiszt-ségeinél is szokásos, 6 évben állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlés a javaslatot elfogadja és megerősíti.

42. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. évi június hó 23-iki üléséből 37. sz. jkvi pontjával a theol. kar előterjesztésére azt a javaslatot terjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé, hogy a f. évi szept. 1-ével működését megkezdő theol. internátusban az interná-tusi felügyelővé megválasztandó tanár tiszteletdíja a fűtésen és világításon kívül évi 600 P-ben állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és megerősíti.

42/a. Igazgató-tanács ugyanazon ülésében hozott 40. sz. határozatában elismerve Marton János theol. tanárnak az ifjúság internátusi nevelése terén eddig kifejtett kiváló érdemeit, meglévén győződve arról, hogy önála jó helyen van lefektetve az ifjúság internátusi nevelése, — theol. karnak ily irányban tett javaslatával felterjesztést intéz az egyházkerületi közgyűléshez, hogy Marton János theol. akadémiai tanárt, mint a theol. akadémiának és az igazgató-tanácsnak összhangzó véleménnyel kiszemeltjét a szept.-ben megnyíló internátusi felügyelő tanárává választotta meg, illetőleg az igazgató-tanácsnak az ő személyében történt választását erősítse meg.

Egyházkerületi közgyűlés Marton János theol. akadémiai tanárnak a theol. internátus felügyelő tanárává az igazgató-tanács által történt megválasztását megerősíti, mivel maga is a legszebb reményekkel van eltelve, hogy az ő felügyelő tanári minőségben végzendő működése kimaradhatatlan jótékony és emelő hatással lesz a theol. ifjútágnak mind szellemi képzésére, mind hitbéli és erkölcsi nevelésére, hogy a theol. ifjúság életét az ő családi életébe, mint aranykeretbe illesztve, tisztán fénylő és sugárzó lesz az ifjúság lelki életének úgy iskolai, mint társadalmi képe.

43. Theol. kar 1930. évi június hó 16-án tartott gyűlése 16. jkvi számában az 1931. évi január hó 1-én kötelezően életbe lépő új istentiszteleti rendtartással foglalkozva megállapítja, hogy az az urvacsora kiszolgáltatásáról kimondja azt, hogy „mindazokban a gyülekezetekben, amelyekben évszázadok óta szokásban volt a kenyér és bor fölött hálaadó imádság mondása, ennek a szokásnak megfelelően a hálaadó imádság

elmondása vagy az úrvacsorához való meghívás előtt, vagy után beilleszthető. Az erre alkalmas imádságokat az Egyetemes Konvent készítetti el.“ — Theol. karunk az igazgató-tanács útján mély tisztelettel hívja fel a főtiszteletű egyházkerület figyelmét arra, hogy amennyiben kétféleképen vagy a kenyér és bor fölötti hálaadással vagy anélkül osztható ki az uri szent vacsora, tiszáninneri egyházkerületünk területén, szinte különösebben, mint másutt, kialakulhat az a helyzet, hogy a szándékolt liturgiai egység helyett itt éppen a legnagyobb különbözőség alakulhat ki, amennyiben egyes gyülekezetek ragaszkodni fognak százados szokásukhoz, amelynek megtartására módot ad az új istentiszteleti rendtartás, más gyülekezetek pedig életbe léptetik az istentiszteleti rendtartás általános rendelkezéseit, mely az úrvacsorai elemek fölött a hálaadó imádság elmondását mellőzi és az úrvacsoraosztás helyesebb formájának ezt az eljárást jelöli meg. Theol. karunk mély tisztelettel indítványozza, hogy tiszáninneri egyházkerületünk területén e pontra vonatkozólag egység uralkodjék s egyházkerületi közgyűlésünk foglaljon állást a mi évszázados szokásunk: az úrvacsorai elemek felett mondandó hálaimádság mellett. Indokolásul theol. kar rámutat a következőkre: 1. A tiszáninneri egyházkerület területén évszázadok óta ez van szokásban, történetileg és irodalmilag tiszáninneri egyházkerületünk foglalt állást emellett az eljárás mellett leghatározottabban. (Liturgia sacrae coenae, 1658; 1811. évi istentiszteleti szent rendtartás a tiszáninneri superintendenciában; Novák Lajos liturgiai reformtervezete 1905.) 2. Ez felel meg az úrvacsorai szereztetési igéknek: Máté ev. 26 : 26—28. v., Márk. ev. 14 : 22—24. v. Lukács ev. 22 : 19. v., János ev. 6 : 11/b., I. Kor. 11 : 23. és köv. v. — 3. Ez a forma a theol. kar felfogása szerint az úrvacsorai élmény felkeltésének a biztosítására legalkalmasabb. — Igazgató-tanács a maga részéről is rendkívül fontosnak tartja, hogy az úrvacsora kiosztása tekintetében tiszáninneri egyházkerületünkben egység uralkodjék, a javaslatot tárgyi szempontból is helyeselve, pártolólágg terjeszti fel az egyházker. közgyűléshez.

Egyházkerületi közgyűlésünk szükségesnek tartja az egységes állásfoglalást a felterjesztésben foglalt kérdésben; érdemben foglalkozik annak eldöntésével és a felterjesztésben előadott érvekre tekintettel kimondja, hogy tiszáninneri egyházkerületünk területén évszázados gyakorlatunknak megfelelőleg, az úrvacsorai elemek, a kenyér és bor fölött a hálaadó imádság mondása továbbra is megtartassék.

44. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930 június hó 23-iki ülése 68. sz. jkvi. pontjával az internátusi bizottság előterjesztésére javaslatot terjeszt az egyházkerületi közgyűlés elé aziránt, hogy a gymn. internátusi évi díj a nagyobb üzemi kiadásokra tekintettel 95 P helyett 100 P-ben állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felhozott indokra tekintettel a javaslatot elfogadja és megerősíti s a gymn. internátusi díjat évi 100 P-ben állapítja meg.

45. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1930. évi június hó 23-iki üléséből a gymn. szék javaslatára megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti a következő tankönyvváltoztatásokat: VII. osztályban: Madai: Világtörténelem; VII. osztály; földrajz, ha alkalmas könyv jelenik meg idejében; VII. osztály: Lux-Theisz: Német nyelviskola V. rész; VII-VIII. osztály: Szijártó: Fizika.

Az egyházkerületi közgyűlés a tankönyvváltoztatásra nézve tett javaslatot elfogadja és megerősíti.

46. A sárospataki gimnáziumi szék 1930 június hó 18-i üléséből jelentette a főiskolai igazgató-tanácsnak, hogy Szabó Károly testnevelési tanárnak helyettes tanári alkalmazása az iskolai év végével lejárt.

Szabó Károly két éve van iskolánknál és ez idő alatt rátermettségének bizonyosságát adta. Igazgató-tanács Szabó Károlynak eddigi kiváló működése alapján rendes tanáruul való alkalmazását ajánlja az egyházkerületi közgyűlésnek kimondva, hogy a fizetési-különbözetet, amíg Szabó Károly részére az állami rendes tanári fizetéskiegészítő államsegély kiutaltatik, a főiskola fedezi; hangsúlyozza az igazgató-tanács, hogy ez az előlépés, ha Szabó Károly az állam által elismert rendes tanári fizetési statusba lép, sem az ő további fizetési osztálybeli előlépésére, sem nyugdíjára vonatkozólag jogi következményekkel nem jár.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanácsnak javaslatát Szabó Károly rendes tanáruul való alkalmazására nézve elfogadja és megerősíti, kifejezetten hangsúlyozva, hogy vele szemben, ha az állam rendes tanárnak elismeri, ez előlépés miatt sem további előlépését, sem nyugdíját illetőleg, jogi következményeket nem vállal.

47. A sárospataki ref. főiskola igazgató-tanácsa 1930 június 23-án tartott üléséből előterjesztést tesz az egyházkerületi közgyűlésnek egy főiskolai világi igazgató-tanácsosi tisztt betöltésére nézve. Ez a hely a Farkasfalvi Farkas Géza igazgató tanácsos főiskolai világi gondnokká választásával üresedett meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a megüresedett főiskolai világi igazgató-tanácsosi tisztre Barabási Kun József debreceni egyetemi tanár urat választja meg s működésére Isten áldását kéri.

48. A sárospataki ref. főiskola igazgató-tanácsa 1930 június hó 23-án tartott üléséből jelenti, hogy az 1929 április 25-én Olaszliszván gyermektelenül elhunyt Muraközy Istvánné sz. Bukó Erzsébet 1929 április hó 23-án és 24-én kelt két végrendeletében egyik örökösévé

a sárospataki főiskolát, illetve az általa még 1920-ban tett Muraközy Erzsébet, Mária és Zsuzsánna ösztöndíj-alapítványt tette. A hagyatéki eljárás során a végrendelet az oldalági rokonok részéről alaki szempontból megtámadtatván, a gazd. vál. elnöke az igazgató-tanács 1929 október 25-iki ülésének 60. jkvi. pontjába foglalt felhatalmazása alapján a hagyatéki eljárás során az örökösökkel egyezséget kötött, amelynek értelmében az örökséghez tartozó földekből cca 3 holdat átengedett a legközelebbi oldalági örökösöknek. A jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzés szerint az alapítványnak jutott egy olaszliszkai házas belsőség 7-8000 P értékben s az olaszliszkai határban 4 hold 28 négyszögöl területű szántó és rét. A ház 1929 november 1-től bérbeadatott évi 440 P bérért, míg a földek még ez évben a régi feles művelésében vannak, ez év őszétől pedig haszonbérbe fognak adatni. A hagyatéki költségek és illeték rendezése még folyamatban van.

Egyházkerületi közgyűlés az örök-hagyó iránti mélységes hálájának nyilvánítása mellett a végrendeleti juttatást a Muraközy Erzsébet, Mária és Zsuzsánna ösztöndíjalapítvány részére elfogadja és utasítja a gazd. választmányt, hogy azt csatolja a szegénysorsú ifjak támogatására a Muraközy István és neje által 1920. évben tett ösztöndíjalapítványhoz.

49. A sárospataki református főiskola igazgató-tanácsa 1930 június 23-i üléséből Istvánháza haszonbérleti ügyében a következő határozati javaslatát terjeszti elő.

Szabó György bérlő és társai a gazdasági választmány jelentése szerint bérfizetési kötelezettségüknek már két év óta csak állandó késsedelemmel tudtak eleget tenni, az 1929. év végén s a f. év elején azonban részint a gazdasági válság, részint személyes körülményeik miatt már oly nehézségek közé jutottak, hogy már sem az őket

terhelő földadó fizetési kötelezettségüknek, sem bérfizetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni és a hitelezők részéről egyre több végrehajtási foglalatás vezetett ellenük. Az adóhátralékok miatt pedig a kincstár a földtulajdonos főiskola ellen vezetett végrehajtást. Bérlok ugyan folyton ígérték bérhátralékoknak legalább részben való rendezését és a gazdasági választmány a nehéz gazdasági és hitelválság tudatában elment velük szemben részletfizetési kedvezmények nyújtásával a méltányosság legvégső határáig. Azonban bérlok így sem tudtak kötelezettségüknek eleget tenni, miért is a gazdasági választmány tudtadra adta, hogyha hátralékaikat nem rendezik, őket a bérletből ki fogja mozdítani, új bérbeadás esetén a haszonbérszerződésünk alapján rajtuk azt a különbözetet fogja követelni, amely a mai bérösszeg s az elérhető új haszonbérösszeg között lenne. A bérlok erre, hogy ennek az esetleges különbözetnek fizetése alól meneküljenek, azt kérték, hogy maguk helyett új bérloket állíthassanak s azokra a bérleti szerződést átruházhassák. A gazdasági választmány annak megfontolása mellett, hogy a mai gazdasági válság mellett a bérlemény meghirdetése esetén, mikor a nagyobb bérletekre majdnem megszűnt a kereslet, alig lehetne a mai 1918 q (a most folyó gazdasági évre ugyan 1600 q-ra leszállított) buzahaszonbért elérni, előnyösebbnek tartotta megragadni az alkalmat, hogy Istvánházára nézve legalább a mai haszonbérleti szerződés előnyei biztosíttassanak s ezért hozzájárult ahhoz, hogy a bérlok a bérleti szerződést átruházhassák. Erre bérlok bemutatták e jelentéssel együtt felterjesztett bérletátruházási szerződést, amellyel a bérletet Füle Zsigmond ceglédi és dr. Hartyáni Imre nagykőrösi földbirtokosokra ruházzák át, akik mellett feleségeik is bérlokként aláírták a haszonbérleti szerződést. Az új bérlok, akik a szerződésben előírt kauciót a főiskolai pénztárba letették, a beszerzett és a gazdasági választmányi elnök

által a helyszínen személyesen felülvizsgált információk szerint vagyonos megbízható emberek: Füle Zsigmondnak nejével együtt Cegléden értékes háza és 140 kat. hold földbirtoka van, dr. Hartyáni Imrének pedig 240 kat. hold földbirtoka van Nagykőrös legjobb határrészében, a Tetétlenen, amely kitűnően van instruálva, míg maga a tulajdonos mintagazdának van elismerve. Füle Zsigmondnak semmi adóssága nincs, utóbbinak a birtokán pedig 17.200 dollár 35 éves törlesztéses kölcsön van bekebelezve. Kettőjük közös vagyoni ereje cca 500.000 P-re tehető s így biztosra vehető, hogy bérleti kötelezettségeiknek minden tekintetben meg tudnak majd felelni, hogy náluk Istvánháza a mainál sokkal jobb kezekbe kerül. Ezért a gazdasági választmány a bérletátruházási szerződéshez hozzájárul s kéri e határozatának, illetve a bérletátruházási szerződésnek a jóváhagyását. Jelenti továbbá a gazdasági választmány elnöke, hogy a bérlő ellen a hátralékok iránti eljárás folyamatban van és a birtok birói zárgondnoki kezelés alatt áll. A részben még az 1929 október negyedre, az azóta esedékes 3 negyedre esedékes bérlet a főiskola által már kifizetett és még augusztus havában kifizetendő földadó címén a főiskola összes követelése 44.632 P-t tesz ki, amely törvényes elsőbbséggel van biztosítva minden más hitelezővel szemben s így a főiskolának az összes követelése a cca 160.000 P-re tehető függő termésből és gazdasági instructióból feltétlenül fedezetet fog nyerni. A bérlők az épületek karbantartását is elhanyagolták s annak megállapítása iránt a főiskola e napokban előzetes birói szakértői szemlét foganatosított s jogait annak eredményéhez képest fogja érvényesíteni a bérlők 15.779 P-t kitevő s a főiskola birtokában levő kauciójából. Igazgató-tanács a jelentést tudomásul veszi s az istvánházi bérszerződésnek Füle Zsigmond és nejére, Hartyáni Imre és nejére való átruházásához hozzájárul és azt megerősítés céljából a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgatótanács javaslatára a haszonbérszerződésnek Füle Zsigmond és nejére s dr. Hartyáni Imre és nejére való átruházásához hozzájárul és azt megerősíti. A jelentés egyéb részét tudomásul veszi.

50. Ugyanazon igazgatótanács ugyanazon üléséből jelenti Istvánháza haszonbérlete ügyében, hogy az új haszonbérlők, Füle Zsigmond és dr. Hartyáni Imre a bérleti szerződést csak olyan pótszerződés megerősítése mellett veszik át, hogy a főiskola a mai bérlőknek már 3 éven át nyújtott bérleszállítási kedvezményt, t. i. 1918 q búza helyett 1600 q búza fizetését, az első évben nekik is biztosítja, továbbá az első évben az áprilisban és júliusban esedékes 2 negyed haszonbér fizetésére nézve a főiskola aratás utánra ad haladékot s végül a mai bérleti szerződésből még hátralevő 7 esztendőttel abban az esetben, ha a bérlők az első két bérleti évben minden kötelezettségüknek pontosan eleget tesznek, újabb 5 évvel meghosszabbítja 12 évre. A gazd. választmány annak a meggondolása mellett, hogy az eddigi bérlők benmaradása esetén sem zárkozhatott volna el a főiskola a mai gazdasági válság mellett a már több éven át megadott bérleszállítási kedvezmény elől s hogy manapság meghirdetés útján történő bérbeadás esetén sem lehetne magasabb bért elérni, ehez, úgyszintén az amúgy is az aratás küszöbén esedékes két bérrészletnek aratás után való fizetetéséhez hozzájárul. De hozzájárult a gazdasági választmány a szerződésnek 5 évvel való meghosszabbításához is, mert a birtok jövője szempontjából a a főiskolának is érdekében álló intenzív gazdálkodást a bérlőktől csak hosszabb bérleti szerződés mellett lehet várni és ez a meghosszabbítás különben is csak akkor lép hatályba, ha a bérlők az első 2 évben a bérleti szerződés feltételeinek minden tekintetben eleget tesznek, amit a gazdasági választmánynak s Előljáróságának mérlegelni módjában áll. Ha pedig az új bérlők csakugyan oly jó gazdálkodást fognak folytatni, mint

a saját birtokukon teszik, akkor meg a főiskolának egyenesen érdekében áll a velük való viszonynak minél nagyobb állandósítása.

Igazgató-tanács a gazdasági választmány által felhozott indokokra és arra való tekintettel, hogy az átvevők az átvételt ehhez a három feltételhez kötik és a mai gazdasági és bérleti viszonyok közt Istvánháza bérbeadására nézve jobb megoldás a gazdasági választmány által ajánlottnál nem kínálkozik, a bemutatott pótszerződéshez hozzájárul s azt megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé felterjeszti.

Egyházkerületi gyűlés az istvánházi új haszonbérlelőkkel, Füle Zsigmond s társai-val kötött pótszerződést az igazgatótanács javaslata alapján jóváhagyja.

51. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy a Mudrány-alaphoz tartozó Faragó-szállásból 43 kat. hold rét Szegi község haszonbérletéből kikerülvén, a gazdasági választmány annak újból való bérbeadását meghirdette. A kellő közhirrététel dacára egyetlen ajánlat érkezett be, Köhler Imre és társai szegii lakosok részéről, akik holdanként 20 P évi haszonbért ígértek. A gazdasági választmány, bár ez az összeg alatta marad Faragószállás többi része haszonbérösszegének, mégis arra való tekintettel, hogy azon a vidéken a rétek haszonbére általában erre a színvonalra sülyedt és hogy más értékesítési mód, mint a haszonbérlet, nem kínálkozik, a rétet az ajánlattevőknek 3 évre haszonbérbe adta a szokásos feltételek mellett s kéri az egyidejűleg felterjesztett haszonbér szerződésnek a megerősítését.

Igazgató-tanács a Faragószállás haszonbérletére nézve Köhler Imre és társaival kötött s 1932 december 31-én lejáró haszonbérszerződést elfogadja és azt jóváhagyás céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlés a Köhler Imre és társaival három évre kötött bérleti szerződést jóváhagyja.

52. Ugyanazon igazgatótanács ugyanazon üléséből megerősítésre a következő határozatot terjeszti elő:

A gazdasági választmány elnöke a könyvkereskedésre és a könyvbizományra vonatkozólag a gazdasági választmány több rendbeli ülésében, különösen a jun. 19-én hozott határozata alapján a következőket terjeszti elő. A főiskolának egészen 1913-ig nem volt saját könyv- és papírkereskedése, hanem a Sárospataki Irodalmi Kör kiadásában a főiskola költségén megjelent könyvek eladására nézve évtizedeken keresztül bizományi szerződéses összeköttetésben állott 1896-ig az id. Trócsányi Bertalan céggel, ettől kezdve pedig 1913-ig ifj. Trócsányi Bertalan könyvkereskedővel. Utóbbi cégnek az összeomlásával a főiskola a bizományosnál veszendőben levő követelések megmentése céljából árverésen megvette az üzletnek egész berendezését és árúkészletét s ezzel könyvkereskedést nyitott, melyet könyvkötéssel kapcsolatban a mai napig folytat. A főiskola részéről a könyvkereskedésnek az akkor adott viszonyok közt való átvétele célravezető lépésnek bizonyult, mert annak a révén nemcsak a bizományosnál veszendő értékeket sikerült visszaszerezni, hanem a bekövetkezett háborús események és az azt követő devalváció folytán a berendezés és árúkészlet révén tekintélyes tőkeértéket mentett át, ami ha készpénztőkében állott volna, teljesen megsemmisült volna. A könyvkereskedés a gazdasági konjunktúra idején emellett elég tekintélyes jövedelmet is nyújtott a főiskolának, a pénzürték stabilizációja óta minden téren bekövetkező pangás, adózás, a társadalombiztosítási terhek fokozódása folytán azonban az a helyzet állott elő, hogy dacára a könyvkereskedéshez tartozó, a debreceni kiadványok eladására vonatkozó, a tiszáninneri egyházkerület területére szóló főbizományosságnak, a jövedelem évről-évre csökkenőben van. E csökkenés magyarázatául szolgál egyrészt az az általánosan meg-

figyelhető jelenség, amely a közüzemeknél a versenyképesség fokozatos leszállításában nyilvánul meg, részint pedig az, hogy a főiskola üzletvezetőt, pénztárnoknőt s elárúsító és könyvkötészeti személyzetet kénytelen alkalmazni s nekik oly fizetést nyújtani, amelyet egy ilyen üzlet forgalma nem bír meg. Békében is egy ilyen forgalmú üzlet Sárospatakon csak egy család eltartására volt elegendő s erre is csak úgy, hogy a cégtulajdonos sem üzletvezetőt, sem pénztárnoknőt, sőt még elárúsító személyzetet sem alkalmazott, a mai, vásárlóképeségében megfogyatkozott közönségünk mellett pedig még kevésbé bírhat meg egy ilyen forgalmú üzlet nagy személyzet alkalmazását. Általában véve ilyen kis üzemnél a személyzeti és a regie-kiadás felémészti az üzlet jövedelmének jórészét, amire nézve elég rámutatni arra, hogy a múlt évben a személyi kiadás 7034 P-t, a társadalombiztosítás 425 P-t, fűtés, világítás 405 P-t, forgalmi adó 1128 P-t, postaköltségek 277 P-t, lakbér 1000 P-t, összesen 10.369 P-t tett ki. Ezért a gazdasági választmány a könyvkezelés és könyvbizomány kezelésére oly módot keresett, amely mellett a mainál nagyobb jövedelmezőséget lehet biztosítani úgy az üzlethelyiség s az ahhoz tartozó lakás bére, mint az üzlet jövedelmének fokozása tekintetében. Miután a könyv- s papírkereskedés és könyvkötészet csak kényszerhelyzetből folyólag került 1913-ban a főiskola birtokába s miután a tapasztalat szerint az idetartozó többszázféle árúcikkeknek az ellenőrzése okozza a legnagyobb gondot és nehézséget, viszont a főiskolánál könyvkiadásnak és könyvbizománynak van multja s utóbbinak van a legnagyobb és amellet ellenőrizhető forgalma és értéke, azért a gazdasági választmány úgy határozott, hogy a könyv- s papírkereskedés és könyvkötészet árúkészletét eladja a saját neve alatt üzletet nyitó Padrah Sándor eddigi üzletvezetőnek s utóbbira bizza a továbbra is fennmaradó főiskolai könyvkereskedést megillető könyvbizomány kezelését. A jelen felterjesztés mellékletét képező szerződés szerint az üzletet átvevő Padrah Sándor a ma cca. 8-9000 P értékű árúkészlet ellenértéke fejében átvételkor 2000 P-t fizet,

1930 október 1-én 3000 P-t, a többit pedig 1931 és 1932 október 1-én két részletben; a vételárhátrálék biztosítására szolgál az árúk tulajdonjogának a vetelár kifizetéséig a főiskola részére való fenntartása, a vevő szőlőjére 1000 P erejéig betáblázott biztosítéki jelzálogjog s a vevő és neje által adott 5000 P-ös fedezeti váltó; az üzleti berendezés a főiskola tulajdona marad, a könyvkötészeti gépek s az üzleti berendezés használata fejében Padrah S. elvállalja a könyvbizomány kezelését, ami mellett a sárospataki üzletében általa eladott kiadványoknál az albizományosoknak kijáró százalékot kapja; a bizomány kezelésére vonatkozó szerződés ideje 3 év, amelynek 1933 június 3-án való elteltével a főiskola szabad kezet nyer a továbbiakra nézve. E szerződés révén a főiskola a lakbérnél az eddigihez képest 600 P többletbe jutna s a gazdasági választmány a könyvbizományi üzletágnál 4000 pengő tiszta jövedelemre számít, míg a cca 8000 P vételár kamata (7 %) 560 P-t tenne ki, vagyis a javasolt eladás és új kezelési mód az eddigihez képest a Zsindely háznál 600 P lakbértöbbletbe, az üzletnél cca 3000 P jövedelemtöbbletbe juttatná a főiskolát, amely többletbe a főiskola a folytonosan emelkedő szükségletek mellett nagyon is rászorul.

Igazgató-tanács, miután a jelentésből úgy látja, hogy az árúkézlet eladása és a könyvbizománynál az új kezelési mód meghonosítása a főiskola jövedelmének a növelésére alkalmasnak mutatkozik, a gazdasági választmány előterjesztéséhez hozzájárul és a Padrah Sándorral a könyv- és papírkereskedés és könyvkötészet árúkézletének az eladására és a könyvbizomány kezelésére vonatkozó szerződést jóváhagyja és megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatára a főiskolai könyv- és papírkereskedés könyvkötészetének eladására és a könyvbizomány kezelésére nézve

Padrah Sándorral kötött szerződést jóváhagyja.

53. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon üléséből következő határozatát terjeszti fel megerősítésre:

A gazd. választmány 1930 május 6-i üléséből jelenti, hogy Sárospatakot a pénzügyminiszter a VI. lakbérosztályból az V. lakbérosztályba tette át. A háború óta a főiskola részint a lakbérkorlátozó rendelkezések, részint a fizetéskiegészítő államsegélyek és az állami státuszrendezés folytán egyre szorosabban alkalmazkodott s részben kénytelen is alkalmazkodni az állami rendelkezésekhez s ezért már 10 év óta ugyanazon lakpénzeket folyósítja az egyes fizetési osztályokban, mint az állam, bár ezek a lakpénzek kevesebbet tesznek ki, mint az egyházi törvényekben előírt lakpénz, t. i. a fizetés $\frac{1}{4}$ része. Ezért javasolja a gazdasági választmány, hogy a főiskola 1930 május 1-től kezdve a tanárok és tisztviselők részére az V. lakbérosztálynak megfelelő lakpénzeket folyósítsa, megjegyezvén, hogy e lakpénzek még mindig alatta maradnak az egyházi törvény kívánalmának s hogy ezek a lakpénzek még mindig nem elegendők arra, hogy ezért, különösen az alsóbb fizetési osztályokban megfelelő lakást lehessen kapni Sárospatakon. A gazdasági választmány utólagos jóváhagyás reményében a májusi negyedre a VI. és V. lakbérosztály közti különbözetet, összesen 473 P-t az egyes tanároknak, illetve tisztviselőknek kiutalta.

Igazgató-tanács a jelentések tudomásul vételével kimondja, hogy 1930 május 1-től kezdve a tanárok és tisztviselők részére az V. lakbérosztálynak megfelelő lakpénzeket folyósítja s e határozatát megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatára kimondja, hogy a sárospataki ref. főiskola tanárainak és tiszt-

viselőinek 1930 május 1-től fogva az V. lakbérosztálynak megfelelő lakpénzt folyósítja.

54. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon üléséből javasolja, hogy a múlt évben tanulónként szedett 15 P fűtési járulék helyett a jövő iskolai évben 10 P szedések épületfenntartási járulék címén. Indokolja ezt azzal, hogy az épületek modernizálásával kapcsolatos fűtési, világítási, vízvezetési, motor stb. kiadások most már az 1928—29. évihez képest állandóan magasabbak lesznek s hogy az épületeknek a megújítás s intézményeinek a kifejlesztése még folyamatban van, ami még újabb és újabb költségeket tesz szükségessé. A közpénztár pedig a pénzügyi egyensúly veszélyeztetése nélkül ezeket a költségeket nem képes a javasolt, a tavalyihoz képest azonban 5 P-vel leszállított járulék fizetése nélkül viselni.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatának az elfogadásával kimondja, hogy a jövő iskolai évben úgy a gimnázium, mint az akadémia minden növendéke évi 10 P épületfenntartási járulékot tartozik fizetni. Tandíjmentesek ez összeget egyáltalán nem, a részleges tandíjmentességben részesülők pedig aránylagosan fizetik.

55. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon üléséből a gazd. vál. felterjesztésére javasolja, hogy a főiskola a rossz gazdasági helyzet folytán megcsappant forgótőke kiegészítésére györgytarlói és bálványosi gazdasága részére a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Körzeti Hitelszövetkezettől 17.500 P 7·5%-os exporthitelt vehessen igénybe.

Egyházkerület az igazgató-tanács felterjesztésére hozzájárul, hogy a sárospataki ref. főiskola 17.500 P exporthitelt vehessen igénybe s az igazgató-tanács ide vonatkozó határozatát egész terjedelmében megerősíti.

56. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon üléséből javasolja a gazdasági választmány előterjesztésére, hogy a főiskola több évi elemi csapás által sújtott szőlők rekonstruálására vegye igénybe a Tokajhegyaljai Szőlőgazdálkodási Segélyakció során kapható kölcsönt és pedig a Király-hegy szőlőre 3.300 P művelési kölcsönt, amely 5% kámat mellett 1931 július 1-én kezdődő öt egyenlő részletben fizetendő vissza, Poklos és Aranyos szőlőre pedig 10.080 P-t, amely 5 évig kamatmentes, 1936 július 1-től kezdve pedig 5% kamattal együtt tíz év alatt egyenlő részletekben fizetendő vissza.

Egyházkerületi közgyűlés a szőlőkölcsön felvételét elhatározza, annak lebonyolításával és a pénz felvételével dr. Trócsányi József gazd. vál. elnököt megbizva s 3.300 P kölcsöntőke és jár. erejéig a sárospataki ref. főiskola tulajdonát képező, a sárospataki 5338. sz. tkvi betétben A + 1, 5. sorsz., 3535, 3617. hrsz. a. felvett ingatlanra, továbbá 10.080 P-s jár. erejéig a szegi-i 1289. sz. betétben A. I. 1—19. sorszám 503, 502, 501, 500, 499, 498, 497, 496, 495, 494, 493, 492, 491, 490, 489, 488, 487, 486, 485. hrsz. és a bodrogkisfaludi 612. sz. betétben A. I. 1—3. sorsz. 706—708. hrsz. a. felvett ingatlanra a m. kir. Kincstár javára a zálogjog bekebelezését megengedi.

57. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből pártolólág terjeszti fel Hegyi József kérvényét, aki, mint a VIII. gimn. osztályt kiváló, jeles eredménnyel végzett növendék gimn. tanári pályára való készülésének 4 egyetemi évre az igazgatótanácstól az özv. Pogány Istvánné alapból évi 30 q. búza ösztöndíjat nyervén, azt kéri, hogy az 1918. évi tavaszi egyházker. közgyűlés ide vonatkozó (49. p. és függelék) szabályától eltérően, amely t. i. a tanulmányoknak a debreceni egyetemen és tanárképzőben való végzését írja elő, tanulmányait

a budapesti egyetemen folytathassa, amennyiben ott a br. Eötvös József kollégium tagságát elnyerné.

Egyházkerületi közgyűlés folymodónak megengedi, hogy amennyiben az Eötvös-kollégiumba felvétetik, tanulmányait a budapesti egyetemen folytathassa, más-különben tanulmányait a debreceni egyetemen lesz köteles folytatni.

58. Az egyházkerületi tanítóképző-intézeti bizottság 1930 június 21-iki üléséből 6. sz. jkvi. pontjával jelenti az egyházkerületi közgyűlésnek, hogy a szervezés alatt álló vallástanári állásra helyettes-tanári minőségben Újszászy Kálmán képesített lelkész, theol magántanárt alkalmazta, aki a f. iskolai évben mint az intézet hitoktatója szép és eredményes munkásságot fejtett ki s magát erre az állásra érdemesítette. Egyúttal internátusi felügyelővé is megválasztotta.

Egyházkerületi közgyűlés Újszászy Kálmánnak, a sárospataki ref. tanítóképző intézetnél helyettes tanárul és internátusi felügyelőül való alkalmazását tudomásul veszi és megerősíti. Működése elé reménységgel tekint és arra Istennek áldását kéri.

59. Az egyházkerület tanítóképző-intézeti bizottsága 1930 június hó 21-iki üléséből 7. sz. jkvi pontjával jóváhagyás és megerősítés végett egyházkerületi közgyűlésünk elé terjeszti *A sárospataki református tanítóképző-intézet kormányzati rendszabályai-t:*

A sárospataki református tanítóképzőintézet kormányzati rendszabályai.

1. §. A sárospataki református tanítóképző intézet a sárospataki református főiskolának társ (testvér) intézete. A tanítóképző-intézet fenntartója, kormányzója és felügyelője a Tiszáninneri Református Egyházkerület, amely az erre vonatkozó jogait és kötelezettségeit gyakorolja: 1. az egyházkerületi közgyűlés, 2. az egy-

házi és világi főgondnokok. 3. az egyházi és világi gondnokok s
4. az Igazgatótanács által.

2. §. Az egyházkerület a tanítóképzőintézetet részint saját erőforrásaiból, létesítendő alapokból és alapítványokból, részint államsegélyből tartja fenn. A tanítóképző-intézet tanügyileg, úgyszintén anyagilag teljesen független a főiskolai alapoktól s teljesen külön vagyoni ügyvitele, költségvetése és számadása van.

3. §. A tanítóképző-intézet tantervét, rendtartási és fegyelmi szabályzatát az egyetemes konvent állapítja meg s a tanári kar előterjesztésére az egyházkerület lépteti életbe, esetleg módosítja.

4. §. Bár a képzőintézet tanügyileg és anyagilag teljesen független, mégis a főiskolának társintézete. vagy testvérintézete (VI. E. T. 64. §.) s mint ilyen, a főiskoláéval közös kormányzóhatóságok alatt működik. (1. §.)

A két intézet közös eszményeket szolgál és a külső világgal szemben ünnepélyes alkalommal együttesen jelenik meg és képviselteti magát. Befelé a lelki egység megteremtésére törekszik. Ennek eszközéül tekinti: *a)* a közös ünnepélyeket, évnyitó, évzáró ünnepélyeket beleértve, közös istentiszteleteket, közös szabadegyetemi előadásokat stb. stb. *b)* az ifjúságban és a tanári karokban végzett közös evangéliumi munkákat, bibliai köröket, *c)* az egységes vezetés alatt végzett missziói munkákat, pl. vasárnapi iskolát, gyermekpásztorációt stb. *d)* közös ifjúsági egyleteket, u. m. Kálvin János-kört, az Ifjúsági Egyletet, *e)* a legációt. A közös eszmények szolgálatára, valamint a lelki egység megteremtésére egy 9 tagu tanári intézőbizottság hívatott, amelynek tagjai a theologiai igazgató, a gimnáziumi igazgató, a tanítóképző intézeti igazgató, továbbá az illetékes tanári karok által választott két-két tanár, elnöke pedig két évig a közigazgató, harmadik évben a tanítóképző intézet igazgatója.

5. §. Az intézet egyházi főgondnoka a Tiszáninneri Református Egyházkerület püspöke, világi főgondnoka pedig a kerület világi főgondnoka.

6. §. Az intézetnek a főiskolával közös egyházi és világi gondnokát az egyház presbitériumai életfogytiglan választják, akik az egyházkerületi közgyűlés előtt esküt tesznek.

Hatáskörük:

a) Felügyelnek az intézet szellemi ügyeire annyiban, hogy a Tanterv pontos keresztülvitelére felügyelnek, e célból időnként az intézetet meglátogatják s annak vezetéséről a tanári testülettel

való érintkezés által tudomást szereznek, a felsőbb rendeletek végrehajtását ellenőrzik, bármely tapasztalt hiányt megszüntetnek, vagy annak megszüntetése céljából az Igazgatótanácsnak, egyházkerületi közgyűlésnek jelentést tesznek.

b) anyagi tekintetben ellenőrzik az intézet vagyongazdálkodását, a pénztár állását s a költségvetés betartását.

7. §. A főiskolával közös igazgatótanács elnökei az egyházi és világi gondnokok, tagjai az egyházkerületi közgyűlés által 6 évre választott 6 egyházi és 6 világi egyén, az akadémiai, gimnáziumi és a képzőintézeti igazgató, a köziskolai szék által 6 évre választott egy akadémiai és egy gimnáziumi tanár és tanítóképző-intézet tanári széke által 6 évre választott egy tanár; a főiskolai gazdasági választmány elnöke s a gazdasági választmány által 6 évre választott egy tag. Jegyzőjét saját tagjai köréből választja.

8. §. Az igazgató-tanács az egyházi és világi gondnok vagy az életkorra legidősebb tag — mint helyettes elnöklete alatt, minden iskolai évben két rendes gyűlést tart, u. m. az iskolai év kezdetén és az iskolai záróvizsgák alkalmával. Rendkívüli ülés, ha a szükség kívánja, az elnökség által bármikor összehívható.

9. §. Ugy a rendes, mint a rendkívüli ülésekre minden tag meghívandó. — A tagok meg nem jelenésüket, akadályoztatásuk igazolásával, az elnökséghez írásbelileg jelenteni tartoznak, mely igazolás jegyzőkönyvbe vétetik; 3 ízbeni nem igazolt elmaradás az egyházkerületi közgyűlésnek bejelentendő.

10. §. Az igazgató-tanács szükség esetén, de az ösztöndíjak és egyéb jótétemények kiosztása végett — mindenesetre a tanári testülettel közös gyűlést tart, melyen az összes jelenlévőknek tanácskozási és szavazati joguk van.

11. §. Az igazgató-tanács jegyzőkönyvei egy példányban az egyházkerületi gyűléshez terjesztetnek fel, egy példány az egyházkerületi levéltárban, egy példány pedig az igazgatói irattárban helyeztetik el.

12. §. Az igazgató-tanács hatásköre:

a) Az iskolai törvények és rendtartások, felsőbb rendeletek végrehajtására felügyel; szükség esetén az iskolai törvények és rendtartások módosítását indítványozza s e részben az egyházkerületi közgyűlésnek javaslatot tesz.

b) A tanári testület által elébe terjesztett javaslatokat megvitatja s az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

c) A tanítóképző-intézeti igazgatónak megválasztása iránt az

egyházkerületi közgyűléshez javaslatot tesz — a tanárok, internátusi felügyelő, externátusi felügyelő és a köztartásvezető választásánál az egyházkerületi közgyűlésnek a rendszabályok értelmében alkalmas egyént, vagy egyéneket ajánl.

d) A tanárok hivatalos működését ellenőrzi. E célból a tanórákat időnként meglátogatja, a vizsgálatokon megjelenik; a képesítő-vizsgálatokra az egyházkerületi elnökség, illetve megbízottja, mint a vizsgálat elnöke mellé, bizottsági tagokat jelöl ki; a tanárokat magántanítási foglalkozásuk tekintetében figyelemmel kíséri.

e) Az újonnan választott rendes tanárok székfoglalójának ünnepelessége iránt intézkedik. Az igazgatót hivatalába beiktatja.

f) Ha valamely tanár fegyelmi vétséget követne el, az illető ellen a fegyelmi eljárás megindítására nézve az egyházkerületi közgyűlésnek javaslatot tesz.

g) Felügyel a képzőintézeti tanterv és tanrend pontos keresztülvételére s általában az intézet szellemi ügyeiről a tanári szék jegyzőkönyveiből tudomást szerez s ha hiányokat tapasztal, azoknak megszüntetése végett intézkedik.

h) A tankönyvek és taneszközök kijelölésére nézve a tanári szék véleménye alapján az egyházkerületnek javaslatot tesz.

i) A beiratási- és egyéb mellékdíjak az internátusi és köztartási díjak megszabására nézve a tanári szék és a gazdasági bizottság megkérdezésével az egyházkerületi közgyűlésnek javaslatot tesz.

j) Az ösztöndíjakat és egyéb jótélelményeket a tanári karral tartott közös gyűlésben megállapítja és kiosztja.

k) Az ifjúság egészségügyi viszonyairól az intézeti orvostól a tanári szék útján félévenként tudomást szerez.

l) Az ifjúsági eyletek működéséről minden tanév végén a tanári kar útján tudomást szerez.

m) Az intézeti szertárakról, taneszközökről a tanári szék előterjesztése vagy helyszínszemle alapján tudomást szerez; azoknak leltárát megvizsgálja, hitelesíti; a hiányokról intézkedik vagy az egyházkerületi közgyűlésnek jelentést tesz.

n) Az internátusi felügyelő, az externátusi felügyelő, a köztartásvezető részére a tanári szék, illetve a gazdasági bizottság javaslata alapján utasításokat s alapszabályokat készít s azokat megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

o) Az intézet összes anyagi ügyeinek kezelését ellenőrzi. E végből a gazdasági bizottság jegyzőkönyveit felülvizsgálja; ezekre

vonatkozó észrevételeit jegyzőkönyvbe foglalja; az ingóságok leltárába foglalt tárgyakat megvizsgálja, a hiányokról számot kér, a leltárak pontos vezetésére — esetleg külön kiküldött bizottság útján — felügyel; az ingatlanok kezelését ellenőrzi.

p) Minden év szeptemberében számvevőszéki ülést tart s a gazdasági bizottság előterjesztését az intézet vagyoni állásáról tárgyalás alá veszi; a júniusi ülésen esetleg el nem intézett költségvetést, valamint a vagyommérleget a gazdasági bizottság tervezete alapján megállapítja; a számadást, értékpapírokat, betéti könyveket, naplókat, könyveket megvizsgálja, észrevételeit jegyzőkönyvbe foglalja s intézkedését megerősítés végett az egyházkerület közgyűlése elé terjeszti. Ugyanez alkalommal a múlt évi költségvetésnek miként történt végrehajtásáról számot kér. A tényleges eredményt megbírálja; a költségvetéstől történt eltérések okait kitudja s azokra nézve, ha indokoltak, felmentést ad, vagy intézkedik. Az évi számadás eredményét, a vagyommérleget, a költségvetést, az egyházkerületi közgyűlésnek megerősítés végett beterjeszti. A számadásra kötelezettek részére a felmentés megadására nézve az egyházkerületi közgyűlésnek javaslatot tesz.

r) Általában minden olyan ügyben, mely a költségvetés keretein kívül az intézeti vagyon terhére újabb kiadásokkal jár, az egyházkerületnek véleményt ad; a költség fedezeti alapját kimutatja vagy arra nézve az egyházkerületnek javaslatot tesz.

13. §. Az intézet közigazgatását ellátják; a tanári szék, az igazgató, a gazdasági bizottság, a szertárak őrei, az internátusfelügyelő, az externátusfelügyelő, a köztartásvezető, az intézet orvosa. A közigazgatás e tagjai működésükért az Egyházi Törvények értelmében fegyelmileg (az intézeti orvos kivételével) és anyagiilag felelősek.

14. §. A tanári szék hatáskörét, jogait a Rendtartás állapítja meg.

15. §. Az igazgatót a tanári szék és az igazgató-tanács hármas jelölése alapján az egyházkerületi közgyűlés életfogytiglan választja. Hivatalába az igazgatótanács iktatja be. Akadályoztatása esetén rendszerint a legidősebb tanártársa helyettesíti. Hatáskörét, jogait és kötelességeit a Rendtartás állapítja meg. A tanári szék felterjesztéseit az igazgató-tanácsban az igazgató adja elő.

Az iskolai év végén az intézet állapotáról jelentést terjeszt az igazgató-tanács elé. Szerkeszti az évvégi Értesítőt.

16. §. A gazdasági bizottság 6 évre alakíttatik. Elnöke az igazgató. Rendes, vagyis tanácskozási és szavazati joggal bír

tagjai az elnökön kívül: az egyházkerületi közgyűlés által választott két tag s a tanári kar által választott két tag. Tanácskozási joggal bíró tagjai: az internátusfelügyelő, az externátusfelügyelő, a köztartásvezető. Jegyzőjét a saját kebeléből választja.

Olyanok, akik az intézettel perben, vagy szerződéses viszonyban állanak, a gazdasági bizottság tagjai nem lehetnek.

Üléseit a szükségszerinti időközökben tartja. Érvényes határozathozatalhoz az elnökön kívül két rendes tag jelenléte szükséges. Az üléseken csakis a tárgysorozatba kitűzött ügyekben hozható döntő határozat.

Gyűléseiről jegyzőkönyvet vezet, melynek egy példánya az intézet irattárában őriztetik, egy példánya pedig minden év végén az igazgatótanácsnak bemutatattik.

A tagok kötelesek a gyűléseket rendszeren látogatni s elmaradásukat az elnöknek előre bejelenteni. Három ízben nem jelentett, vagy nem igazolt elmaradás esetén az illető tag megbízatása megszüntnek tekintetik.

A tagok oly tanácskozásokban, melyekben maguk, első vagy másodizigleni rokonaik, továbbá elsőízi sógoraik ügyei kerülnek szónyegre, nem vehetnek részt.

A gyűléseken felmerülő vitás kérdések tárgyalásánál egy tag kívánságára is névszerinti szavazás dönt s az igennel és nemmel szavazók nevei a jegyzőkönyvben feltüntetendők, hogy károsodás esetén a szavazatokból az egyenkénti felelősség megállapítható legyen; valamint joga van minden tagnak jegyzőkönyvbe vétetni a maga külön véleményét.

A gazdasági bizottság hatásköre:

a) Az intézet vagyoni állásáról mérleget készít, valamint elkészíti a költségvetési tervezetet is, mindkét munkát az igazgatótanács júniusi ülése elé terjeszti.

b) Az intézet összes ingó és ingatlan vagyonáról rendes leltárt vezet.

c) Az intézet tőkepénzeit kellő biztosítékot nyújtó pénzügyintézetnél betétként elhelyezi, esetleg jelzálogbiztosíték mellett egyeseknél kihelyezi. Jelzálogra az ingatlan birtok $\frac{1}{3}$ becsértékéig adható kölcsön

d) Az esetleges ingatlan vagyont házi kezelés vagy bérbeadás útján jövedelmezteti. A haszonbérbeadás egyházkerületi jóváhagyás alá szorul.

e) Az intézet épületeinek, kertjének rendbentartásáról, javításáról s tűzbiztosításáról gondoskodik.

f) Az építkezési és nagyobb javítási költségeket, úgyszintén a köztartási szállításokat versenyajánlatok útján megállapítja s a költségelőirányzat keretén belül utalványozza.

g) A pénztári és egyéb gazdasági könyveket június 30-án lezárja.

h) A számadást július hó folyamán megvizsgálja s az észrevételeivel együtt az igazgató-tanács útján az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

i) Az államsegély elszámolását elkészíti s a püspök útján az államkormányhoz juttatja.

j) A pénztárt időnként megvizsgálja s a vizsgálat eredményét jegyzőkönyvbe veszi.

k) Általában vezeti az intézet anyagi ügyeit, a jóváhagyott költségvetés keretei közt. Oly kiadások, melyek költségvetésileg előirányozva nem voltak, akár személyi, akár dologi természetűek, nem utalhatók. Amennyiben elő nem irányzott szükségletek merülnek fel, ezekre nézve a fedezet kimutatása mellett pótköltségvetést kell az egyházi felettes hatóságokhoz előterjeszteni. Ilyen pótköltségvetés külön előterjesztése nélkül is eszközölhető kisebb dologi természetű kiadások a gazdasági bizottság felelőssége mellett, ha a fedezet utólag, a zárszámadások alkalmával kimutatattik.

17. §. A gazdasági bizottság elnöke: az igazgató.

Hatásköre:

a) Az intézetet anyagi és jogi ügyekben képviseli úgy az egyházkerületen, igazgató-tanácsban, mint a közönséggel szemben. Szükség esetén ügyvédet bízhat meg az intézet jogi képviseletével.

b) A gazdasági bizottságot a tárgysorozat közlésével összehívja és a tanácskozást vezeti.

c) A bevételeket és kiadásokat a költségvetés alapján eszközli. Könyvelését, számadását, az államszámviteli szabályzatban előírt módon vezeti.

d) Gondoskodik, hogy a tanárok s egyéb alkalmazottak fizetésüket kellő időben megkapják.

e) Az értékes okmányokat páncélszekrényben őrzi.

f) Az intézet épületeit s berendezését időnként megvizsgálja s a tapasztalt hiányokról intézkedés végett a gazdasági bizottságnak jelentést tesz. Halaszthatatlan szükség esetén azonnal intézkedik.

g) A szolgákat, a kertészt, az intézeti gazdasszonyt, az irnokot, a gazdasági bizottság hozzájárulásával szerződötti, elbocsátja, felügyel rájuk, rendelkezik velük és teendőiket meghatározza.

h) A kormányzó és felügyelő hatóságok kiküldötteinek ellátásáról és elszállításáról gondoskodik.

18. §. A szertárok őreit a szaktanárok közül a tanári szék választja.

Hatáskörük :

a) Gondoskodnak a szertárok épségben és rendben való tartásáról, azok kiegészítésére, gyarapítására pedig a tanári széknek tesznek javaslatot.

b) A gyarapodást a leltárba bevezetik, a fogyatékról jelentést tesznek s ennek tudomásul vétele után a leltárból törlik.

c) Évenként jelentést tesznek a leltár bemutatása mellett a tanári szék útján az igazgató-tanácsnak.

19. §. Az intézeti orvost a tanári kar meghallgatása mellett az igazgató-tanács évről-évre külön megállapodással alkalmazza.

Hatásköre :

a) Az intézet körében a közegészségügyi törvények végrehajtásáról gondoskodik, illetve erre nézve javaslatot tesz.

b) Az intézeti orvos az igazgatóval megállapított időben, naponként az intézetben a betegek részére rendelőórát tart. Az externátus ágybanfekvő betegeit a lakásukon köteles felkeresni. A hirtelen megbetegedőket rendelőórán kívül is orvosi kezelésben részesíti.

c) A beteg növendékekről rendes naplót vezet. Súlyos betegségről az igazgatót értesíti.

d) Félév végén a kezelt betegek számáról s általában a növendékek egészségi állapotáról a tanári széknek összefoglaló jelentést tesz, esetleg javaslatokat terjeszt elő.

e) Az Intézet költségére kezelt betegek részére gyógyszereket rendel. E tekintetben azonban tartozik figyelembe venni a költségvetésben erre a célra beállított fedezeti összeget, a gyógyszerrendelésnél azon szabályokat tartozik megtartani, melyek a közkórházban ápoltt betegekre nézve országos törvénnyel, vagy kormányrendelettel vannak megállapítva.

f) Minden félév elején, de a szükséghez képest esetleg többször is, az összes növendékeket megvizsgálja. Ragályos betegségek fellépése esetén azonnal jelentést tesz s a szükséges óvintézkedéseket megteszi vagy azokra javaslatot tesz.

g) A növendékek szállásait úgy az intézetben, mint azon kívül a lakhatóság szempontjából megvizsgálja s a szobában elhelyezhető növendékek létszámára nézve javaslatot tesz. A szállásokat az igazgató felhívására évközben is megvizsgálja.

h) Új építkezésnél az építési tervekre s az épületek használatbavehetőségére nézve meghallgatandó.

i) Sárospatakról való távozását tartozik az igazgatónak bejelenteni s magát saját költségén helyettesíteni.

Az intézeti orvos alkalmaztatásakor a vele kötött szerződésbe fenti rendelkezések beveendők.

Az intézeti orvos még alkalmaztatásának több évre való meghosszabbítása esetén se nyugdíjogosult.

20. §. Az internátusfelügyelőt, az externátusfelügyelőt és a köztartásvezetőt a tanári széknek ajánlottai közül az igazgatótanács választja s indokolt esetben ugyanő menti fel. A gazdasági bizottságnak tanácskozási és indítványozási joggal híró tagjai s annak ülésin jelen lenni tartoznak.

Az internátusfelügyelő és az externátusfelügyelő hatásköre ugyanaz, mint amelyet a Rendtartási Szabályzat a nevelőkre előír.

A köztartásvezető hatásköre:

a) Minden hó 1–10-e között beszedi a növendékektől a havi tartásdíjakat és azokat ellennyugta és névjegyzék kíséretével az intézeti pénztárba befizeti.

b) Vezeti a tartásdíjakról szóló szelvényes nyugtakönyvet, a növendékek befizetéseit nyilvántartó rovancsot, továbbá a köztartási pénznaplót, anyagszámadást és kimutatást a napi étkezőről.

c) A gazdasszonnyal együtt megállapítja a heti étlapot s azt az igazgató jóváhagyása után az ebédlőben kifüggeszti.

d) A köztartás havi kiadásai fedezésére esetenként ellátmányt vesz fel.

e) Számadásait minden hó végén lezárja s azzal az igazgatónak elszámol.

f) A köztartást illető megrendeléseket eszközli és pedig a szerződéses szállításon kívül beszerzendő élelmicikkeket az igazgatóval egyetértőleg megállapított forrásból, csakis jó minőségben és a legjutányosabbnak ígérkező módon.

g) A könyvecskék alapján történő vásárlásoknál (hús, fűszerfélék) minden esetben sajátkezüleg írja be a könyvbe a megrendelt áru mennyiségét, húsnál a napi étkezési létszámnak megfelelően.

h) Ellenőrzi a szállított áru súlyát, mennyiségét, minőségét és árát.

i) A könyvecskéket havonként lezárja s ennek alapján fizeti ki a kereskedők számláit. Kifizeti a köztartási cselédség havibérét és a mosónők napszámait.

j) A gazdasszonynak a piaci bevásárlásra pénzt ad. Naponta ellenőrzi vásárlásait.

k) Általában ellenőrzi a gazdasszony működését. Főként azt, hogy a napi étkezéshez szükséges anyagok a főzésnél felhasznál-tassanak. A gazdasszony által vezetett anyagszámadást naponként névaláírásával látja el.

l) Az anyagraktárban időnként ellenőrző méréseket végez.

m) Ellenőrzi a főzést, az ételek minőségét.

n) Az étkezésnél jelen van, annak zavartalan lefolyását biztosítja.

o) Javaslatait, vagy netán felmerülő panaszokat az igazgató-nak jelenti.

Az internátusfelügyelő, az externátusfelügyelő és a köztartás-vezető ingyen lakást és teljes ellátást (étkezés, fűtés, világítás, mosás) kap.

21. §. Az igazgató — tekintve, hogy a tanulmányi ügyeken s az internátus vezetésén kívül az intézet összes anyagi ügyeit is intézi, állandó segéderőként irnokot alkalmaz. Az irnok díjazása évről-évre költségvetésileg állapittatik meg.

22. §. Az intézet könyvtárát, szertárait, intézményeit a főiskola tanárai és tanulói szabadon használhatják s ugyanez a főiskola részéről, a tanítóképző intézet részére kölcsönösen biztosittatik.

23. §. Az intézet gyakorlóiskolája, mint az intézetnek szerves része, az igazgató-tanács és egyházkerület felügyelete alatt áll, de azt az Alsózempléni Egyházmegye szintén meglátogathatja.

A szervezeti szabályzat kidolgozására az egyházkerületi tanítóképző-intézeti bizottság szűkebb bizottságot küldött ki, melynek tagjai voltak Juhász László biz. tag, gömöri esperes elnöklete alatt Dr. Mátyás Ernő akad. és közigazgató, Elekes Imre gimn. igazgató, Dr. Trócsányi József főiskolai gazd. választmányi elnök és Kovács Dezső tanítóképző-intézeti igazgató. A szűkebb bizottság 1930 június hó 2-án Sárospatakon tartott ülést s miután általánosságban letárgyalta az elébe

terjesztett két javaslatot, u. m. a Juhász László-féle I. sz. javaslatot és a Dr. Trócsányi József által készített II. sz. javaslatot, a II. sz. javaslat mellett foglalt állást s azután ezt a javaslatot részleteiben is letárgyalta. Az I. sz. javaslat a tanítóképző-intézet szervezetét úgy akarja megoldani, hogy az intézet teljesen bekebeleztesse a főiskolába, mint annak harmadik ágazata s a teljes egység kifejezésre jutna a felügyeleti, kormányzati és közigazgatási szervezetben és az egységes vagyoni ügyvitelben. Közös volna az igazgató-tanács, a főiskolai tanárok és a képzőintézeti tanárok egy köziskolai székben egyesülnének, minden főiskolai alap és alapítvány közös vagyonnak nyilváníthatnék és a főiskolai gazdasági választmány és pénztár adminisztrálná a tanítóképző-intézet minden anyagi ügyét is, úgyszintén közös volna a tápintézet, amelyben az összes növendékek együtt étkeznének. A II. sz. javaslat szerint a tanítóképző-intézet megtartja tanügyi és gazdasági önállóságát. Azonban a főiskolának társintézete (testvérintézet) s mint ilyen azzal teljes lelki egységre s vele együtt ref. egyházunk örök céljainak vállvetett szolgálatára törekszik. Eszközeiül a közös istentiszteleteket, közös ünnepélyeket, az egységesen vezetett és végzett missziói munkákat és közös ifjúsági egyletek munkásságát tekinti. Mint társintézet, a tanítóképző, a főiskolával közös kormányzóhatóságok alatt áll. Közös az igazgató-tanács és a lelki egység kívánatos megteremtésére egy 9 tagú közös Tanári Intéző Bizottság szolgál, amelynek elnöke két éven át a főiskola közigazgatója, egy éven át pedig a tanítóképző-intézet igazgatója. Az intézet anyagi ügyvitelét továbbra is a tanítóképző-intézet igazgatója látja el, az intézetben eddig bevált módon, az államszámviteli szabályok alapján. Segítségére van az igazgátónak az anyagi ügyek adminisztrációjában az intézet Gazdasági Bizottsága, amelynek elnöke az igazgató, 2 tagját az egyházkerület választja, két tagját pedig a tanítóképző-intézet tanári kara választja. A gyakorlóiskola feletti szakfelügyeletet a tanítóképző-intézetek kir. főigazgatója s az esetleg szervezendő konventi szakfelügyelő gyakorolja,

azonban a gyakorlóiskolát az Alsózempléni egyházmegye is meglátogathatja.

A bizottság azért nem fogadta el az I. számú javaslatot, bár azt ideálisnak s a jövő eszményének tartja, mert a tanítóképző-intézetnek a főiskolába való teljes beolvasztását, az összes alapoknak, alapítványoknak közössé nyilvánítását ma még korainak, sőt egyenesen veszélyesnek tartja a főiskolai alapok jövője szempontjából. A főiskolai alapok u. i. ma már arra sem elegendők, hogy a theológiának és a gimnáziumnak a kor kívánalmainak megfelelő fejlesztését lehetővé tegyék, végzetes volna tehát az alapokat most még a képzővel is megterhelni. Igaz, hogy ma még 4 évre a képző államsegélye biztosítva van, azonban a 4 év leteltével az államsegély esetleges leszállításával kapcsolatban úgy a főiskolára, mint a tanítóképző-intézetre ma még kiszámíthatatlan káros helyzet állhatna elő. Az államkormány az államsegély leszállítása céljából a főiskolai alapokra mutathatna rá s ezen a címen a tanítóképző-intézet a mai állapotához képest könnyen megrövidülhetne, de súlyos rövidséget szenvedne a theológia és a gimnázium is. Míg ha a képző anyagilag teljesen önálló marad s teljesen az egyházkerület fennhatósága alatt fog állni, sokkal több eséllyel számíthat — miután alapjai nincsenek — az állam hathatós további támogatására. A bizottság mindezeknél fogva ma még elhamarkodottnak tartaná a képzőnek a főiskolába való teljes beolvasztását, amely úgy a képzőnek, mint a főiskolának a jövő kiszámíthatatlan esélyeire való tekintettel csak kárára lehetne. Ezért a részleteiben is letárgyalt s a bizottság megfelelő módosításával átdolgozott II. sz. javaslatot terjeszti a teljes bizottság elé.

Az egyházkerületi bizottság 1930 június hó 21-ikén tartott ülésében a II. sz. javaslatot fogadta el, csekély módosítással, amelyek a szövegben keresztülvitettek s a rendszabályzatot jóváhagyás és megerősítés végett egyházkerületi közgyűlésünk elé terjeszti.

A sárospataki főiskola köziskolai széke 1930 június hó 17-iki, a főiskolai igazgatótanács 1930 június hó 23-iki ülésében tárgyalta a főiskolának a tanítóképző-

intézethez való viszonyát és az egyházkerületi tanítóképzőintézeti bizottság javaslata mellett foglalt állást, meg lévén győződve arról, hogy a javaslat teljes mértékben alkalmas a két intézet lelki egységének, másfelől anyagi és szellemi önállóságának a szolgálatára.

Egyházkerületi közgyűlésünk *a sárospataki ref. tanítóképző-intézet kormányzati szabályait* változtatás nélkül elfogadja és megerősíti és külön lenyomat alakjában annak 200 példányban való kiállítását elrendeli.

60. Az egyházkerület tanítóképző-intézeti bizottsága 1930 június hó 21-iki üléséből 13. sz. jkvi pontjával egyházkerületi közgyűlésünk elé terjeszti azt a javaslatot, hogy ref. növendékeink köteleztessenek kántorképesítő vizsgálat tételére.

Egyházkerületi közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és megerősíti.

61. Az egyházkerület tanítóképző-intézeti bizottsága 1930. évi június hó 21-én Sárospatakon tartott üléséből a sárospataki tanítóképző-intézet gazdasági bizottságába megválasztásra ajánlja Forgács Gyula és Újváry Dezső sárospataki lakosokat.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bizottság javaslatára Forgács Gyula és Újváry Dezső sárospataki lakosokat a tanítóképző-intézet gazdasági bizottságába tagokul megválasztja és működésükre Isten áldását kéri.

62. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa máj. 27-én tartott üléséből jelenti, hogy az intézőbizottság március 4-én tartott ülésének 6. sz. jegyzőkönyvi határozata alapján a tanárok helyi javadalmának az állami fizetés-kiegészítés 6%-os leszállítása esetén

leendő kiszolgáltatásáról gondoskodni nem tud, mivel az ily módon előálló, mintegy 6000 P összegű fedezetlen hiányra fedezetül csupáncsak az iskolai díjak felemelésére lehetne gondolni, ámde e díjak már is oly magasak, hogy a mai rendkívül nehéz gazdasági viszonyok között a további díjemelés a növendékek létszámának csökkenését idézhetné elő s így az intézet anyagi helyzete még kedvezőtlenebbé válhatnék. Ezért azt javasolja az igazgató-tanács, hogy egyházkerületünk egy az intézet anyagi helyzetét minden tekintetben feltüntető felterjesztésben kérje a miniszter urat, hogy a tanári fizetéshez való hozzájárulás 6%-os leszállítástól intézetünkre nézve tekintsen el, vagy amennyiben ez elvi szempontból teljesíthető nem volna, folyósítson intézetünk részére ennek megfelelő rendkívüli államsegélyt, mivel különben iskolánk fenn nem tartható.

Egyházkerületünk mélyszégyenben értesül a leánygimnáziumnak az állami hozzájárulás leszállítása következtében bekövetkező aggasztó anyagi helyzetéről s felkéri az Elnökséget, hogy sürgősen kegyeskedjék a miniszter úrnál közbenjárni az állami hozzájárulás leszállításának ez intézetünkre való felfüggesztése, illetőleg az ily módon élőálló hiánynak megfelelő rendkívüli államsegéllyel leendő pótlása iránt.

63. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa május hó 27-én tartott üléséből jelenti, hogy az intézet két kiváló tanára: Péter Pál és Tóth Irén ez iskolai év végén buzgó és sikeres tanári működésének 25-ik évét betölti s javasolja az igazgató-tanács, hogy egyházkerületünk e két nagyérdemű tanárt érdemeik elismeréséül c. igazgatói címmel tüntesse ki.

Egyházkerületi közgyűlésünk e két kiváló tanárnak, akik egész működésüket leánygimnáziumunknak szentelték s erős-

ségei és büszkeségei annak, akik közül Péter Pál különösen az intézet természetrajzi gyűjteményeinek rendezésével, saját maga készítette praeparatumokkal való gazdagításával és tervszerű olyan fokra való fejlesztésével szerzett nagy érdemet buzgó tanári működése mellett, hogy az a középiskolai tanítás szükségleteit és igényeit teljesen kielégíti; Tóth Irén pedig lelkes és buzgó tanítási munkája mellett internátusunknak több mint egy évtizeden át való önfeláldozó, példátlanul pontos és lelkiismeretes vezetésével, két év óta igazgató-helyettesi működésével kötelezte hálaára intézetünket, 25 éves tanári működésük betöltése alkalmából a legteljesebb elismerését és háláját fejezi ki s ennek elismerésül mindkettőjüket c. igazgatói címmel tünteti ki s további működésükre Istennek gazdag áldását kéri, hogy az intézet és a tanításügy iránti meleg szeretetükkel és lelkes, buzgó működésükkel álljanak továbbra is példaképül tanártársaik előtt!

64. Az abauji egyházmegye 1930. évi május 20-án tartott közgyűléséből 17. sz. jkvi pontjával jóváhagyás és megerősítés végett egyházkerületi közgyűlésünk elé terjeszti azon határozatát, amellyel a maga részéről hozzájárult a szikszói egyházközség azon határozatához, amely szerint a szikszói egyház a megüresedett második lelkészi állás betöltését mindaddig szünetelteti, amíg az egyház anyagi körülményei úgy kívánják; de mihelyt az állás betöltését szükségesnek tartja, az arra vonatkozó intézkedést azonnal megteszi. Kimondotta egyuttal az egyházmegyei közgyűlés, hogy a szünetelő lelkészi állás jövedelme csak adósság törlesztésére fordítható és e jövedelemről elszámolás nyújtandó be az egyházmegyei közgyűléshez. Előadja az egyházmegye fenti számú jegyzőkönyvi pontja, hogy amidőn

az egyházmegyei közgyűlés a szikszói egyháznak egyhangú presbiteri és 9 ellenében 33 szótöbbséggel hozott közgyűlési határozatát megerősíti, teszi azt abban a tudatban, hogy ezzel a szikszói egyházat a változott gazdasági viszonyok következtében fenyegető anyagi összeomlástól menti meg s Nagy Pál és társai felebbezését, amelyet az egyházmegyei közgyűléshez a szikszói második lelkészi állás ideiglenes szüneteltetése ellen benyújtottak, elutasította. E felebbezéssel kapcsolatban a jegyzőkönyvből kiderül, hogy az abauji egyházmegye 1929. évi őszi közgyűlése 25. sz. határozatával az elnökség mellett két világi és két lelkészi tanácsbíróból álló bizottságot küldött ki Szikszóra azzal, hogy a megszüntetendő második lelkészi állással kapcsolatban az ügy minden részletét megvilágosító és minden irányban meggyőző adatokat szerezzen be és azokat terjessze az egyházmegye 1930. évi tavaszi közgyűlése elé. Nevezett bizottság 1929. évi december 10-én meg is jelent a szikszói egyházban, de a közgyűlés határozatképtelensége miatt eredményt elérni nem tudott. Az ugyanazon napon tartott presbiteri gyűlésen a presbitérium névszerinti szavazással teljes egyhangúsággal kimondotta, hogy a megszüntetés tárgyában hozott előbbi határozatát fenntartja azzal a módosítással, hogy az egyik lelkészi állást szünetelteti mindaddig, amíg az egyház anyagi körülményei úgy kívánják. Ezután az esperes a vizsgálat sikere érdekében a kiküldött bizottságot három bizottságra osztotta fel, melyeknek kötelességévé tette a szikszói egyház anyagi és szellemi ügyeinek megvizsgálását. A hitélet megvizsgálására Medgyasszay András, az anyagiakéra Farkas Elek tanácsbírókat küldötte ki, míg annak megállapítására, hogy a szikszói egyház be akarja-e tölteni a második lelkészi állást, vagy sem, maga szállott ki. Amennyiben az 1929. évi december hó 10-re kitűzött közgyűlés határozatképtelen volt, esperes a második közgyűlést, amely tekintet nélkül a tagok számára határozni volt hivatva, 1930 február 9-re hívta össze. E közgyűlésen megjelent 43 egyháztág névszerinti szavazással 9 ellenében 33 szavazattal a december 10-én hozott presbiteri

határozatot módosította s a második lelkészi állást illetőleg a következő határozatot hozta: „A szikszói egyház a megüresedett második lelkészi állás betöltését mindaddig szünetelteti, amíg az egyház anyagi körülményei és ügyeinek minden irányú rendezése úgy kívánják, de mihelyt az állás betöltését szükségesnek tartja és jónak látja, az állás betöltésére vonatkozó intézkedést azonnal megteszi.“

Ez ellen a határozat ellen Nagy Pál és 14 társa szikszói lakosok 1930 február hó 20-án kelt beadványukban felebbezést jelentettek be. Felebbezésük indokolására felhozták, hogy esperes az egyházmegyei határozatot nem teljesítette, amidőn csak maga és nem a kijelölt bizottság szállott ki a gyűlésre, továbbá, hogy a jegyzőkönyv hitelesítéséről szabályszerűen nem gondoskodott, a szavazást félbeszakítva, a szavazókat befolyásolta a hozzájuk intézett beszéddel. Ezenkívül felebbezésüket főképpen arra alapítják s ez alapon kérik a határozat megváltoztatását, hogy jelenleg a gyülekezet a pusztulás felé halad, nincsen gyülekezeti élete, a templomba járók száma fogy, a szektáriusok száma egyre nő, ha pedig a második lelkészi állást betöltenék s lenne egy tetterős, jól prédikáló, híveit néhanapján otthonukban is felkereső, őket személyenként gondozó, tőlük nemcsak áldozatot követelő, hanem nyájáért minden áldozatra kész lelkipásztoruk, mindez megváltoznék; míg ilyen vezetés mellett 30—40 éven belül nem lesz református gyülekezet. Felebbezők kérik, hogy a szóban levő határozat ekként módosíttassék: „a lelkészi állás egyelőre nem töltetik be, de a gyülekezetnek jogában áll az állás betöltésére nézve minden egyéb körülménytől függetlenül szabad tetszése és belátása szerint a lelkészválasztásról bármikor intézkedni.“

A felebbezésben tett panaszok s az egyház hitéletének megvizsgálására Medgyasszay András tanácsbíró 1930. évi március hó 9-én megjelent a szikszói egyházban, amikor is a megejtett vizsgálat során kitént, hogy a felebbezésben felhozott vádak alaptalanok, a febr. 9-én tartott gyűlésben a hitelesítők szabály-

szerűen ki lettek nevezve s feladatukat teljesítették is. A presbiterium, nőegylet, leányegylet vezetői elfogulatlan lélekkel tettek bizonyosságot a vizsgálat során arról, hogy a szikszói gyülekezetben munkás és buzgó hitélet folyik. Ezt igazolja a lelkész által benyújtott belmissziói jelentés is. A panasz alaptalanságát igazolja az a körülmény is, hogy a panaszosok közül a vizsgálat során egyedül Nagy Pál tartotta fenn a vádat, míg a többiek kihallgatásuk előtt otthagyták a tárgyalást.

Az egyház anyagi ügyeinek — mely mint legfőbb ok szerepel a presbiterium és közgyűlés határozatainak meghozatalánál — kivizsgálására az egyházmegyei elnökség által kiküldött Farkas Elek tanácsbíró márc. hó 8-án jelent meg Szikszón, amikor is a vizsgálat során megállapított, hogy van a szikszói egyháznak 40.348 P tartozása, amely után az összes évi teher 4818 P 06 fillér. A beszüntetendő lelkészi állás jelent az egyháznak 5353 P nyersjövedelmet, amelyből leszámítva 1840 P káplántartási költséget s az egyház által fizetendő adókat, 665 P 44 fillért, marad az egyház terheinek fedezésére 2847 P 85 fillér, amit 1970 P 21 fillér rendkívüli adókivetéssel kell megpótolni, így is legalább 10 évig, amíg az átmeneti tartozások összege 9580 P 57 fillér kifizethető. Eszerint tehát a lelkészi állás szüneteltetése nagyon indokoltnak látszik. E vizsgálatok adatai után mondotta ki az abauji egyházmegye fenti határozatát, utasította el, mint alaptalant a felebbezést és terjeszti egyházkerületi közgyűlés elé határozatát jóváhagyás és megerősítés végett.

Azonban az abauji egyházmegye 1930. évi május hó 20-án hozott határozata ellen Dr. Szathmáry Béla egyháztag, kir. járásbirósági jegyző, okleveles ügyvéd-bíró, szikszói lakos felebbezést nyújtott be egyházkerületi közgyűlésünkhöz s kívánja, hogy egyházkerületi közgyűlésünk a hivatkozott egyházmegyei határozattól a jóváhagyást tagadja meg s a szikszói egyházközséget az üresedésben levő lelkészi állás azonnali betöltésére utasítsa.

Indokai így foglalhatók össze. 1. A szikszói egyház nagyon szép multra tekinthet vissza. Büszkesége, hogy

évszázadok óta két lelkésze van. Az 5000 lelket számoló nagyközségben csak 1850 lélek református. 2. A lelkészi állás megszüntetésére irányuló mozgalom egyéninek nevezhető, mert nem a gyülekezet többségéből indult ki. 3. Az egyház súlyos anyagi helyzetére való hivatkozás csak ürügy. A szikszói egyháznak tekintélyes ingatlan vagyona van. Adósságának lenni nem szabad. A gazdálkodási rendszer megváltoztatására van szükség. 4. A felebbező értesülése szerint az esperes által 1930 február 21-én tartott közgyűlésen lényeges hibák történtek, amelyek folytán a határozat megfelebeztetett.

Egyházkerületi közgyűlésünk az abaúji egyházmegye 1930 május hó 20-án tartott közgyűlésének 17. sz. határozatát jóváhagyja és megerősíti. Kimondja, hogy a szikszói megüresedett második lelkészi állás betöltése mindaddig szüneteltethető, amíg az egyház anyagi körülményei ezt megkívánják; de mihelyt az egyházközség az állás betöltését szükségesnek tartja, az arra vonatkozó intézkedést azonnal megteheti. A szünetelő lelkészi állás jövedelme csak adósság törlesztésére fordítható és a jövedelemről elszámolás nyújtandó be az egyházmegyei közgyűléshez.

A Dr. Szathmáry Béla felebbezését egyházkerületünk elutasítja. Panaszai, amint az abaúji egyházmegye által e pontokra vonatkozólag a Nagy Pál és társai által benyújtott felebbezés folytán elrendelt vizsgálat során kiderült, alaptalanok s a szikszói egyházközségnek a második lelkészi állás ideiglenes szüneteltetését kimondó, egyhangú presbiteri döntéssel és az egyházközségi közgyűlésen szótöbbséggel hozott határozata a gyülekezet akarata megnyilvánulásának tekintendő, amellyel szemben a felebbező egyéni, ellentétes véleményének helyt adni nem lehet.

65. Az egri egyházközség az egyetemes konvent 403/930. jkvi számú határozatával 200 P tőkekamatsegélyt kapott egyházi építkezés céljaira. Az ennek megfelelő 40.000 P tőkekölcsönt azonban ingatlan biztosítéki fedezet hiánya miatt sehosem tudta megszerezni s most abban a szomorú helyzetben van, hogy épülő templomát nem tudja befejezni s rendeltetésének átadni, azért az alsóborsodi egyházmegye útján és annak ajánlásával azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy vállaljon érte a 40.000 P kölcsön erejéig készfizetői kezességet s ez összeg részére az egyetemes konvent kezelésében levő pénzekből utaltassék ki. A visszafizetésre hajlandó az egyházközség lekötni az Eger város által megszavazott és 1931-től kezdve 4 részletben fizetendő 20.000 P templomépítési segélyt.

Közgyűlésünk a legteljesebb méltánnyal és segíteni kész lélekkel szemléli az egri egyházközség nehéz helyzetét abban a hitben élvén, hogy az egri egyháznak, mint egyetemes egyházunk fontos missziót teljesítő őrszemének, külső és belső megépülése nemcsak egyházkerületünknek, hanem egyetemes egyházunknak is elsőrangú érdeke; azért kérelmét a legmelegebb ajánlással terjeszti fel az egyetemes konventre.

66. A kupai egyház, mivel a kultuszminiszter a gyermekek csekély létszáma miatt a tanítói állás betöltését s államsegély folyósítását nem engedélyezte, — hogy iskoláját megmenthesse s továbbra is fenntarthassa, elhatározta a lelkésztanítóság felállítását. A tervezett lelkésztanítóság felállításához az abaúji egyházmegye hozzájárult, elnökségét megbizta a szükséges intézkedések megtételével s kéri egyházkerületünknek is a hozzájárulását.

Közgyűlésünk az abaúji egyházmegyének a kupai lelkésztanítóság felállítá-

sát engedélyező határozatát jóváhagyja s utasítja az abaúji egyházmegye eszperesét a díjlevél elkészíttetésére, általában a szükséges intézkedések megtételére.

67. Az abaúji egyházmegye Farkasfalvi Farkas Géza egyházmegyei gondnok indítványára elhatározta, hogy a jelenlegi egyházmegyei tisztviselői állásokon felül két egyházi és két világi aljegyzői állást szervez, hogy az egyházmegye szervezetébe s életműködésébe minél többen kapcsolódjanak bele, különösen az egyházmegye területén élő azon világi férfiak közül, akik az egyházmegyei tisztséggel való kitüntetésüket nemcsak dísznek fogják tekinteni, hanem az elhivatással járó komoly kötelességteljesítés alkalmainak is s akiknek egyházunkkal való szorosabb kapcsolata nyereséget, gyarapodást fog jelenteni nemcsak az egyházmegye, hanem az egyetemes egyház számára is. Határozatához kéri egyházkerületünk hozzájárulását.

Közgyűlésünk az abaúji egyházmegyének két-két új lelkeszi és világi tanácsbírói s két-két új lelkeszi és világi aljegyzői állás szervezése iránti kérelméhez hozzájárul azzal a hozzáadással, hogy ez az állásszaporulat az abaúji egyházmegye eddigi kerületi képviseleti jogát nem érinti, illetőleg magasabb létszámú képviseltetéséhez jogalapot nem nyújthat.

68. Az alsóborsodi egyházmegye jelenti, hogy a martintelepi egyházrész önálló egyházzá alakult s megválasztotta lelkészét Ilosvay Ferenc személyében. Kéri a szavazati jognak az újabban alakult egyház részére való megadását.

Közgyűlésünk örömmel értesül a martintelepi egyház megalakulásáról. Amidőn az újonnan alakult egyházra s a megválasztott lelkészre Istennek áldó kegyelmét

kéri, egyben a martintelepi egyházat az anyaegyházközséget illető jogokkal és kötelességekkel, tehát a szavazatadás jogával is felruhazza.

69. Az alsóborsodi egyházmegye 1930 május 22-én tartott közgyűlése 27. számú jegyzőkönyvi pontjával magáévá teszi és az egyházkerület útján az egyetemes konvent elé óhajtja terjeszteni az egri ref. egyháztanács javaslatát. Javasolja az egri egyháztanács:

1. az önálló hitoktató képzés mélyebbé tételét;
2. az önálló hitoktatók állami fizetésrendezését;
3. azoknak a tanári vagy ref. lelkész nyugdíjintézetbe való felvételét, hogy így állandóságuk biztosítható legyen;

4. egyházkerületenként középiskolai hitoktatói felügyelői állás szervezését, aki évenként többször is látogatva irányítsa és vezesse a hitoktatókat munkájukban;

5. szünidei kurzusokra köteleztessenek a hitoktatók megjelenni, tanulmánybővítés és pedagógiai ismeretek szerzésére;

6. Egerre és más hasonló egyházközségekre nézve kéressék fel az egyetemes konvent által a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, hogy az összes közép- és összes népiskolákban hatalmi szóval rendelje el a vallástani órák egy időpontra kelyezését intézeti ágak és osztályonként, hogy így a kevés számú ref. növendéksereg órarend keretén belül az egész város területéről összevonható legyen s ezáltal a sok intézettel és kevés református növendékkel bíró városokban a vallástani órák száma apasztható legyen, s így a hitoktatás mélyíthető és intenzívebbé tehető legyen.

Egyházkerületi közgyűlésünk méltányolja azt az intenciót, amely az egri egyháztanácsot a vallástanítás égetően fontos ügyének meleg felkarolása és sikere-

sebbé, mélyebbé tétele iránt eltölti s amely javaslatai megtételében vezette. Azonban most nem találja időszerűnek e javaslatoknak az egyetemes konvent elé terjesztését. A javaslatok közül a 2. és 3-kal, az önálló hitoktatók állami fizetésrendezésével és valamely nyugdíjintézetbe való felvételükkel egyetemes konventünk éppen most, 1930. évi ülése 221., 222. és 257. sz. határozatában foglalkozott, sajnálattal véve tudomásul a pénzügyminiszter úrnak a közös prot. bizottság és az egyetemes konvent elnökségének e tárgyban tett előterjesztésre adott elutasító válaszát. Az 1. pont, az önálló hitoktató képzés mélyebbé tétele a vallástanári vizsgálat létesítésével volna keresztülvihető, azonban méltánytalan volna a bizonytalan anyagi helyzetű önálló hitoktatókat a vallástanári vizsga letételére kötelezni; ellenben e vizsgálatnak letétele nyitva áll ellőttük s ez elméleti és gyakorlati tudásukat mindenesetre mélyítené. 4. Egyházkerületi középiskolai hitoktatói felügyelői állás szervezése kívánatos; szervezésének anyagi akadályai vannak s még egyetemes egyházunk sem állított fel ilyen szakfelügyelői állást. 5. Szűnidei kurzusokon való részvételre nyerjenek alkalmat az önálló hitoktatók, ha majd ezek a kurzusok megszerveztetnek; egyelőre ajánlható nekik a vallástanári konferenciákon való részvétel. 6. A vallástani óráknak hatalmi szóval a javaslat szerint egy időpontra helyezése megoldhatatlan pedagógiai nehézséggel járna.

70. Az egyetemes konvent 237/1929. sz. határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy a megszűnt, vagy megszűnés lehetősége előtt álló egyházi hivatali állások javadalmi földjeinek telekkönyvi állása s álta-

lában jogi természete tekintetében a szükséges adatokat gyűjtsék össze s terjesszék fel az egyetemes konventhez. E felhívásra még a múlt év folyamán beadták jelentéseiket az abaúji, alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyék. Az alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyék jelentései a jelen közgyűlésünkre érkeztek be. E jelentések szerint az alsóborsodi egyházmegyében a maklári és újlőrincfalvai, a gömör-tornai egyházmegyében a hidvégardói, szögligeti, teresztenyei és tornakápolnai iskolákat fenyegeti az a veszély, hogy tanulóinak csekély létszáma miatt a kultuszkormány önállóságukat megszünteti.

Közgyűlésünk az alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyékből a megszűnés lehetősége előtt álló iskolákról beérkezett adatokat azzal a kéréssel terjeszti föl az egyetemes konventre, hogy ezeknek az iskoláknak, mint a magyar kultúra évszázadokon át megszentelt oltárainak megmentése érdekében illetékes helyen minden lehetőit elkövetni méltóztassék.

71. Kapcsolatban az egyházkerület 1929. évi őszi közgyűlése 231. sz. határozatával a pénzügyi bizottság jelenti, hogy a cigándi egyház 6000 P kölcsön iránti kérelmét nem tudta teljesíteni.

Tudomásul szolgál.

72. Az alsózempléni egyházmegye azt a javaslatot terjeszti egyházkerületünk elé, hogy a zsinati, konventi és kerületi jegyzőkönyvek árát pénzügyi választmányunk ne vonja le az adócsökkentési segélyből, hanem minden egyház tartozását mutassa ki, hogy annak beszédéséről s az egyházkerületi pénztárba való befizetéséről az egyházmegyei pénztár gondoskodhassék, mivel a mai állapot szerint egyes egyházak ilyen címen kétszeresen is megterhelhetnek.

Közgyűlésünk az alsózempléni egyházmegye javaslatát kiadja véleményezésre a pénzügyi választmánynak.

73. Olvastatott a szlovenszkói tiszáninneri református egyházkerület Rimaszombatban 1929. évi nov. hó 10—11. napjain tartott közgyűlésének 5. sz. határozata, mellyel egyházkerületünk elnökségének, úgy Püspök urunknak, mint egyházkerületünk főgondnokának a püspöki és főgondnoki beiktatás alkalmából küldött üdvözlő soraikért köszönetét nyilvánította.

Egyházkerületi közgyűlés a határozat tudomásul vételével midőn azt irattárba teszi, egyidejűleg kifejezi az egyházkerületi elnökség iránti háláját, hogy a szóban forgó ünnepélyes alkalomból is magukhoz ölelték egyházkerületünk letépett darabját.

74. Olvastatott Ady Lajos tankerületi kir. főigazgatónak miniszteri megbízotti minőségben egyházkerületünk elnökségéhez intézett, az egyházkerületi közgyűlés 1929. évi 202. számú megtisztelő határozatáért hálanyilatkozatot tartalmazó és a sárospataki gimnázium dolgai, jövője és sorsa iránt további szerető érdeklődése felől bizonyoságot tevő köszönő levele.

Tudomásul vétetik.

75. Az alsóborsodi egyházmegye egyetemes konventünknek 103/929. sz. határozatára, illetőleg egyházkerületi gyűlésünknek 85/929. és 173/929. sz. felhívásaira jelenti, hogy a valláspedagógiával foglalkozó lelkészek, segédlelkészek és tanítók részére pedagógiai tanfolyamok rendezését szükségesnek tartja, de erre a célra anyagi fedezete nincs, mindössze a vonatkozó vezérkönyvekből egy pár példánynak az egyházmegyei pénztár terhére leendő beszerzését tartja lehetőnek.

Közgyűlésünk — bármennyire kívánatosnak is tartja a pedagógiai tanfolya-

mok tartását — miután e célra a szükséges anyagi fedezet sem az egyházmegyének, sem az egyházkerületnek nem áll rendelkezésére, a felvetett kérdés felett napi-rendre tér s erről az egyetemes konventnek jelentést tesz.

76. Az alóborsondi egyházmegye a tanítókat a tanítói fizetések értékegységével kapcsolatban ért károsodást s a kántortanítónak sérelmezett fizetési ügyét teszi panasz tárgyává s kéri egyházkerületünket a sérelmes helyzet orvoslása iránt további lépések megtételére.

Közgyűlésünk mivel az egyetemes konvent a tanítók és kántortanítók sérelmezett fizetési ügyével a f. évi 259. és 261. sz. határozataival foglalkozott, ez idő szerint további lépések megtételét céltalannak tartja.

77. Az alsóborsondi egyházmegye sérelmesnek tartja a Vallás és Közoktatásügyi Miniszternek a tanítói fizetések ügyében 865 1-50 930. sz. a kiadott rendeletét, mely szerint a nem állami tanítókra vonatkozólag a helyi javadalom részét képező és a mindenkori kezdőfizetésnek bizonyos százalékában kifejezett készpénzjárandóságok 1930 július 1-től kezdve minden egyes százalék után az eddigi 1 P 25 f. helyett havi 1 P 40 fillérrel, vagyis évi 16 P 80 fillérrel számítandók s kéri egyházkerületünknek a sérelmes rendelkezés megváltoztatása iránti intézkedését.

Közgyűlésünk megállapítja, hogy a Vallás és Közokt. Miniszter ur a tanítói fizetéseket fenti sz. rendeletével újból a mi tudtunk és megkérdezésünk nélkül rendezte, amidőn ez intézkedés és egyoldalú eljárás ellen óvást emel, felkéri az egyetemes konventet, hogy egyetemes egyházunk egész súlyával, tekintélyével hasson oda, hogy e rólunk — nélkülünk történő

intézkedések szüntessenek meg s a tanítói fizetésrendezés ne az amúgy is súlyos helyzetben levő egyházak újabb megterhelésével, hanem az államsegélyek megfelelő felemelésével történjék.

78. A gömör-tornai egyházmegye azzal a javaslattal fordul egyházkerületünkhöz, hogy a tisztviselői kölcsönöknek a lelkészek részére leendő kiutalása iránt tegyen előterjesztést az egyetemes konvent útján a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz.

Közgyűlésünk — bármennyire is kívánatos lenne lelkészeinknek a tisztviselői kölcsönök útján leendő segélyezése — az egész akciót céltalannak látja az államkormánynak minden újabb segélyeztetési kérésünkkel szemben tanusított merev elzárkozása miatt, ezért a javaslat felett napirendre tér.

79. Az abauji, alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyék az Országos Református Jóléti Társulat megkeresésére azzal a javaslattal fordulnak egyházkerületünkhöz, hogy tegyen előterjesztést az egyetemes konventre aziránt, hogy úgy az egyes egyházakra, mint az egyetemes egyházra mind nyomasztóbbá váló anyagi nehézségek leküzdhetése céljából gondoskodják olyan anyagi források megteremtéséről, amelyek egyházainkat s egyetemes egyházunkat képessé teszik kulturfeladatainak teljesítésére. Az anyagi forrásokat a felterjesztő egyházmegyék a biztosítási és hitelügyleteink ellátására való önálló belkörü és országos berendezkedésben jelölik meg s a megfelelő tervezet és munkálat elkészítését az Országos Zsinatelőkészítő bizottság feladatai közé sorozzák, hogy a zsinat a munkálattal s a megvalósulás módozataival már a legközelebbi ülésében foglalkozhassék.

Közgyűlésünk a felterjesztő egyházmegyéknek az önálló belkörü tűzbiztosítás

és hitelügyletre vonatkozó s egyetemes értékű javaslatait felterjeszti az egyetemes konventre s a felvetett eszme megvalósíthatásának és gyakorlati kivihetőségének megállapítását az egyetemes konvent bölcsességére bizza.

80. A gömör-tornai egyházmegye a lelkésztanítóságok ügyében az egyetemes tanügyi-bizottság javaslatával szemben a theol. tanárok konferenciája által beterjesztett javaslatot teszi magáévá s ilyen irányban az egyetemes konventhez való felterjesztésre kéri egyházkerületünket.

Közgyűlésünk a gömör-tornai egyházmegye javaslatával érdemben nem foglalkozik, mivel az egyetemes konvent 265/1930. sz. határozata alapján jelen közgyűlésünk a lelkésztanítóságok ügyét letette véleményezésre az egyházmegyékre s a theol. karhoz s így csak ezeknek együttes véleménye alapján foglal állást a felvetett kérdésben.

81. A gömör-torna egyházmegye arra kéri egyházkerületünket, hogy reá a sárospataki theologiai internátust illető összeg ne a közigazgatási államsegély összege arányában, hanem a lélekszámnak megfelelően vettessék ki, mivel a jelenlegi fizetési kulcs szerint a lélekszám alapulvételével Gömör-torna aránylag többet fizet, mint a többi egyházmegye, vagy pedig a gömör-tornai lélekszám szerinti kulcs alapulvételével fizessék a mainál magasabban megállapítandó járulékaikat a többi egyházmegye is, hogy a theologiai internátus kölcsöne nagyobb összeggel legyen törleszthető.

Közgyűlésünk a gömör-tornai egyházmegye vonatkozó kérelmét és javaslatát leteszi véleményezésre a pénzügyi választmányhoz.

82. Egyházkerületi közgyűlésünk 43—929. jkvi. sz. határozatában foglalt felhívásra az alsózempléni egyházmegye jelenti, hogy a belmissziói előadó személyes kiszállási költségei fedezésére az egyházmegyei pénztár terhére 60 pengőt állapított meg s elrendelte, hogy azokon a helyeken, ahol a missziói előadó összejövett, vagy előadást tart, a begyűlt perselypénz fele az egyházmegyei pénztárba küldessék missziói kiadások céljaira.

Közgyűlésünk az alsózempléni egyházmegye jelentését a missziói ügy felkarolásáról s a missziói előadó rendszeres segélyezéséről elismeréssel veszi tudomásul s erről az egyetemes konventet értesíti.

83. Az alsózempléni egyházmegye annak megálapításával, hogy az egyházi adó kezelése ügyében kiadott 29743/930. sz. pénzügyminiszteri rendelet egyházi adózásunk ügyét teljesen zavarossá teszi és sérti az E. T. I. t.-c. 5. §-ában lefektetett adóbehajtási s a behajtás igénylése iránti jogunkat, arra kéri egyházkerületünket, hogy az egyházi adókezelésünkbe beavatkozó miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezése ügyében az egyetemes konvent útján tegyen lépéseket.

Közgyűlésünk a vonatkozó pénzügyminiszteri rendeletet egyházi adózásunk, adóbeszedésünk s a behajtás igénylése iránti jogaink szempontjából szintén sérelmesnek tartja s abban egyházi adózási autonomiánkban lefektetett jogaink megnyirbálását látja. Fölkéri azért az egyetemes konventet, hogy e sérelmes és szentesített egyházi törvényeinkbe ütköző rendelkezések hatálytalanítása iránt illetékes helyen eljárni kegyeskedjék.

84. Az abauji egyházmegye pártoló javaslattal terjeszti fel Sárkány József felsőcécei lelkésznek az iráni kérelmét, hogy részére, mint munkaképtelen s nehéz

anyagi helyzetben lévő lelkészre, az a számfeletti kápláni állás után járó kongrua, amely minden egyházkerületben engedélyezve van, amennyiben jelenleg igénybevéve nincs, megállapíttassék és kiutaltassék.

Ugyancsak az alsózempléni egyházmegye pártoló javaslattal terjeszti fel a nagy kiterjedésű s jelenleg egy 72 éves öreg lelkipásztor által pasztorált ricsei egyháznak azt a kérelmét, hogy Ricse állandó káplántartó helynek nyilváníttassék s a káplántartási díj és segédlelkészi fizetésekiegészítés az egyház részére folyósíttassék.

Közgyűlésünk megállapítván a Sárkány József felsőcécei lelkész szolgálatképtelenségét, kérelmét, úgyszintén a ricsei egyház állandó káplántartó helyéül kijelölése iránti kérelmét is, pártoló javaslattal terjeszti fel az egyetemes konventre.

85. Az abauji, alsóborsodi és felsőborsodi egyházmegyék az O. R. J. O. megkeresésére azzal a javaslattal járulnak egyházkerületünkhöz, hogy tekintettel a lelkészek gyakori közérdekű utazásaira, tegyen előterjesztést az egyetemes konvent útján illetékes helyen a lelkészek utazási kedvezményének elnyerhetése iránt.

Közgyűlésünk — tekintve arra, hogy az egyetemes konvent ezirányú előterjesztésére a 355/930. számú konventi határozat szerint a m. kir. kereskedelemügyi miniszter elutasító választ adott — ez idő szerint az újabb felterjesztést céltalannak találja.

86. Bodnár János cseh megszállt területről menekült lelkész, aki jelenleg a szalai egyházban teljesít segédlelkészi szolgálatot, azt kérte az abauji egyházmegyei gyűléstől, hogy őt, aki már 20 évig volt rendes lelkész, az egyházmegye ne segéd-, hanem beosztott lelkészül kebelezze be, hogy ne kelljen a segédlelkésszé való leminősíttetés erkölcsi és anyagi konzekvenciáit viselnie. Az egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlésé-

ben 14. számú jkvi határozatával nevezettnek a beosztott lelkészi címet megadta, azonban nyugdíjintézeti magasabb igényeinek kielégítésére s a segédlelkészi díjazástól eltérő nagyobb javadalmazása iránt kötelezettséget nem vállalt s e határozatát felterjesztette az egyházkerületre.

Közgyűlésünk az abauji egyházmegyének a Bodnár János kérésével kapcsolatos határozata felett, amely nem tartozik egyházkerületünkhöz, — napirendre tér.

87. A felsőborsodi egyházmegye a következő javaslatokat terjeszti fel egyházkerületünkhöz:

1. Kéressék fel a liturgiai bizottság az új ágendás könyvnek kisebb s használhatóbb alakban leendő kiadására.

2. Tétessék előterjesztés a lelkésztanítóságok helyett lévitatanítóságok rendszeresítésére.

3. A lelkészi alapfizetés államsegély útján 2400 aranykoronára egészítették ki s a korpótlék teljes összegében folyósítottassék.

4. A lelkészi nyugdíjjarandóság államsegéllyel 2400 aranykorona alapfizetésnek megfelelőleg rendeztessék.

5. Hitoktatóink előtt a magasabb fizetési fokozatok is nyitassanak meg.

6. Lelkészek gyermekei után évi 400 P neveltetési segély folyósítottassék.

7. A volt katona-lelkészek háborús évei úgy a korpótlék, mint a nyugdíj alá kétszeresen számítottassanak.

8. A kiválóbb tanítók igazgatói címmel jutalmaztassanak.

9. A tanítók kommün alatti magatartásának igazolása a pályázatoknál mellőztessék.

10. A hadviselt tanítóknak valamennyi egyház adja meg a hadipótlékot.

11. Az arcképes vasúti igazolványok díját az egyházak anyagi erejükhöz képest adják meg a tanítóknak.

12. Az ünnepi legációk választásánál a teológusok után ne a gimnazisták, hanem az V. és IV. éves tanítóképzősök következzenek, mivel a tanítóképzősök nagyrészt egyházi tisztviselők lesznek.

Közgyűlésünk a beterjesztett javaslatok felett napirendre tér, mivel azoknak nagyrésztét egyházkerületünk s egyetemes konventünk már letárgyalta, egy részét jelen közgyűlésünk más jkvi. számú határozattal intézte el, a lelkészi s vallástanítói fizetések többször kért rendezése ügyében pedig a további felterjesztést ezúttal céltalannak találja.

88. Az egyes egyházmegyékből a következő választások jelentetnek be:

Az abauji egyházmegyében Szepesy Zoltán világi tanácsbíróra, Dr. Idrányi Béla világi főjegyzővé, az alsózempléni egyházmegyében Asztalos Gyula világi tanácsbíróvá választattak meg.

Közgyűlésünk mindeme választásokat tudomásul veszi s a megválasztottakra új munkakörükben Istennek gazdag áldását kéri.

89. Kádár Albert hevesi lelkészre múlt évi közgyűlésünk szavazatot nem adás és helytelenül szavazás miatt 60 P birságot rótt ki, Pólya Ferenc kupai lelkészre pedig szintén szavazatot nem adás miatt 20 P-t. Kádár Albert azt hozza fel mentségéül, hogy a hevesi egyházat a szavazatadások idején más két s.-lelkész adminisztrálta s így őt e mulasztásért személyes felelősség nem terheli. Pólya Ferenc a rendetlen postai közlekedéssel menti mulasztását s kéri mindketten a kirótt birságpénz elengedését.

Közgyűlésünk a Kádár Albert hevesi és Pólya Ferenc kupai lelkészekre kirótt birságpénzt, elfogadva védekezésüket s igazoltnak véve mulasztásukat, kivételesen törlésbe hozza s erről a nevezetteket értesíti.

90. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a disznóshorváti református egyház által a lelkészi és kántor-tanítói javadalmat képező, — a szerződésben megjelölt földekből 184 és 46 □-öl területeknek a Borsodi Szénbánya R.-T. budapesti bejegyzett céggel ennek 380 és 208 □-öl területével való elcserelése tárgyában 1926. évben kötött két eredeti csereszerződést.

Egyházkerületi közgyűlés a disznóshorváti ref. egyház és a Borsodi Szénbánya R.-T. budapesti bejegyzett cég között 1926. évi április hóban és 1926. évi július 27-én kötött két rendbeli, — a nevezett egyház által törvényszerű alakban elhatározott és az egyház nyilvánvaló érdekét szolgáló két rendbeli csereszerződést jóváhagyja és megerősíti.

91. Az abauji egyházmegye felterjeszti jóváhagyás végett a felsőregmeci református egyház, mint eladó és Juhász József felsőregmeci lakos mint vevő között az egyház tulajdonát képező 221 □-öl kiterjedésű ingatlanra 442 P vételárban kötött adás-vételi szerződést, melyet nevezett egyház előbb S. Juhász Andrásnéval kötött meg, de miután alaki okból az egyházkerületi közgyűlés a jóváhagyást ezen szerződéstől megtagadta, ez a vevő a vételtől visszalépett és most ugyanolyan feltételek mellett az egyház a szerződést Juhász József vevővel kötötte meg. Az eladásnak az képezi indokát, hogy az egyház beltelekként szereplő, de építkezésre nem alkalmas s eddig mindössze évi 25 kgr. búzát jövedelmező ingatlanát az elért vételárban jobban hasz-

nosíthatja, amely vételárat egyben 12 évi időtartamra az egyház kamatmentes kölcsönül kéri a hívek anyagi erejét meghaladó, tanítói lakra vonatkozó tetőzési költségek részbeni fedezésére, úgy hogy, a visszafizetés 1932-ben kezdődne meg. Az abauji református egyházmegye a szerződéshez a jóváhagyást már az első vevőnél megadta.

Egyházkerületi közgyűlés arra való tekintettel, hogy az egyház ez ingatlanát kellően hasznosítani nem tudja s a vevő visszalépése esetén az többé kellően nem is értékesíthető s a telek értékéből is a jövőben csak veszíthet kérelmező egyház és Juhász József között 1930 április 23-án kötött adás-vételi szerződést jóváhagyja, utasítja azonban az abauji egyházmegye elnökségét, hogy az egyházmegye jóváhagyó záradékát erre a szerződésre is vesse rá.

A szerződés jóváhagyásának további feltétele, hogy a vételári összeg elkölthetetlen egyházi alapként kezeltessék mindaddig, amíg az egyház azt megfelelő ingatlan vásárlására nem tudja fordítani s annak az egyház által kért kölcsönbe vétele is csak legalább az ingatlan által eddig is jövedelmezett évi 25 kgr. búza kamat kikötése mellett és a kölcsön vett tőke értékét a netáni időközi pénzromlás esetén biztosító kikötéssel eszközölhető.

92. Az abauji egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán a fonyi egyház kérelmét terjeszti fel jóváhagyás végett, amelyben nevezett egyház az ekléziában levő muzeális értékű sakramentumi edények eladásához kér jóváhagyást, amelyet a budapesti Nemzeti Múzeum régiségtárának ajánlott már fel e célból az egyház s jelenben azt a budapesti Iparművészeti Múzeum óhajtja megszerezni akként, hogy annak

helyébe megfelelő értékben az új idők kivánalmainak megfelelő hasonló sakramentumi edényeket köteles az egyháznak adni.

Egyházkerületi közgyűlés a fonyi egyház kellő alakban elhatározott csere megállapodását a sakramentumi muzeális edények átadása és annak helyébe újabb új edények átvétele tárgyában az egyházmegye határozatában is kiemelt azzal a feltétellel hagyja jóvá, amennyiben a régi sakramentumi edények adományból származása esetén a netán még élő adományozó, vagy annak megállapítható jogutódai ahhoz szintén hozzájárultak és azzal a feltétellel, hogy az egyetemes konvent egyházi műemléki bizottsága a maga részéről az említett csere ellen kifogást nem emel.

93. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a nagyvisnyói egyház és Kis Benedek József között az egyház tulajdonát képező malom ingatlanak és tartozékainak 8.130 P vételárban eladása, illetve vétele iránt 1929. évben létrejött adás-vételi szerződést, amely eladást az egyház részéről az teszi elkerülhetlenné, hogy ezen malom jogviszonyaiból keletkezett per eredményeként 3.100 P birói ítélettel megállapított s másként kiegyenlíteni nem tudott kártérítés és perköltség kifizetésére lett az egyház kötelezve, emellett jelen viszonyok szerint előnyös üzemvitelre képtelen malmot a hiányzó tőke nélkül amúgy sem tudja kellően hasznosítani, — fenti tartozása lerovása után fennmaradott vételári összeget az egyház más ingatlan vételére kívánván fordítani.

Egyházkerületi közgyűlés a nagyvisnyói egyház és Kis Benedek József között 1929. évben kötött adás-vételi szerződés a

felsőborsodi egyházmegye által már helyesen megszabott s maga részéről is megerősített feltételek mellett, nevezetesen, hogy a vevő a hátrálékos vételár értékét biztosító kötelezettséget vállal s hogy a vételárnak a tartozáson felüli része mielőbb megfelelő ingatlan vételére fordíttassék, addig pedig értékbiztosítási fenn tartással kihiteleztessek, — jóváhagyja.

94. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a sajószentpéteri egyház és dr. Dadányi Sándor sajószentpéteri földbirtokos között 300 □-öl területekre nézve 1929 július 2 án kötött csereszerződést, amely cserét az teszi szükségessé, hogy az egyház által cserébe adandó 300 □-öl területen a Borsodi Szénbányák Rt., mint volt bérlő által létesített s a sajószentpéteri nagyközségnek járványkórház céljaira ajándékozott idegen épület áll.

Egyházkerületi közgyűlés a sajószentpéteri egyház és dr. Dadányi Sándor által 1929 július hó 2-án kötött csereszerződést az egyházmegye által is már megállapított, a csere-ügylet szabatos és az egyház érdekét figyelembe vevő meghatározását jelentő föltétele mellétt jóváhagyja és megerősíti.

95. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjesztette a sátorlajaujhelyi egyház és Kardos József és neje ottani lakosok között 1928 november 11-én az utóbbiak tulajdonát képező belsőségnek 12.000 P vételárban az egyház részére való megvételét tárgyaló adás-vevési és viszont a nevezett egyház és az ottani ref. olvasókör között ezen ingatlan használatára létrejött megállapodást tartalmazó szerződést és az egyháznak 12.000 P kölcsön felvételére felhatalmazást kérő előterjesztését.

Egyházkerületi közgyűlés a sátoraljaújhelyi református egyház és Kardos József és neje között a sátoraljaújhelyi 324. sz. betétbeli ingatlanra 1928. november 11-én kötött adás-vevési szerződést úgy a nevezett egyház és a református olvasókör között ezen ingatlan használatára vonatkozóan 1928 november hó 16-án írásban kötött megállapodást, nemkülönben az egyház által ezen ingatlan megvételére 12.000 P összegben elhatározott kölcsön felvételét a törvényszerű alakban létrejött egyházközségi határozatok alapján jóváhagyja, illetve utóbbira felhatalmazást ad, — az említett adás-vételi szerződés azonban két tanúval alakszerűen előttemezendő lesz.

96. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a tiszatarjáni református egyház kérelmét, amelyben a most nevezett egyház az általa mint vevő és özv. Czeglédi Gerzsonné és társai tiszatarjáni lakosok, mint eladók között a tiszatarjáni 204. számú betétben feltüntetett ingatlanra 4.800 P vételárban létrejött adás-vételi szerződéshez felsőbb hatósági jóváhagyást kér. Az egyház e beltelket és a rajta lévő házat tanítói lakás céljaira akarja megvenni.

Egyházkerületi közgyűlés a tiszatarjáni egyház és özv. Czeglédi Gerzsonné és társai között létrejött adás-vételi szerződést, miután az törvényszerű egyházközségi határozatokon nyugszik és az egyház anyagi gyarapodását szolgálja, jóváhagyja.

97. Az alsózempléni egyházmegye jóváhagyás végett felterjeszti a pácini egyház kérelmét, amelyben az 1928—29. és 1930-ik években 15 éves korban konfirmált gyermekek által létesített egyházfenntartási

alapról szóló alapító levélhez felsőbb hatósági jóváhagyást kér.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztett alapítólevelet, az alapító konfirmándusok nemes szándékának és egyházas buzgalmának örvendetes tudomásul vétele mellett jóváhagyja.

98. Az abauji egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti Tar Erzsébet felsőnovaji tanítónő és Béki Miklós gagybátori tanító részére a nevezett egyházak által megválasztásuk alkalmával rendszeresített új díjleveleket.

Egyházkerületi közgyűlés az előző díjlevelekkel mindenben egyező ezen megújított felsőnovaji tanítónői és gagybátori tanítói díjleveleket megerősíti.

99. Az abaúji egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a szentistvánbaksai egyház által beterjesztett, — a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiküldöttje és nevezett egyház presbitériuma által együttesen megállapított új felértékelés alapján kiállított lelkészi díjlevelet megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés, arra való tekintettel, hogy a régi s új díjlevél közötti eltérés hatóságilag és hiteltérdemlően igazolva van s így díjlevél csonkítás nem állapítható meg s az új felértékelést az illetékes minisztérium kiküldöttje is elfogadta, — szabályszerű egyházközségi határozaton nyugvó ezt az új lelkészi díjlevelet megerősíti.

100. A gömör-tornai egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a színpetri egyház által alkotott és az újonnan választott kántortanítói állásra vonatkozó díjlevelet megerősítés végett. Régi díjlevelet,

miután az felkutatható nem volt, az egyház felterjeszteni nem tudott.

Egyházherületi közgyűlés a színpetri egyház által törvényszerű alakban elhatározott kántortanítói díjlevelet jóváhagyja.

101. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a vajdácskai egyház által újonnan szervezett II. tanítói állásra vonatkozóan a nevezett egyházközség által alkotott díjlevelet megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a vajdácskai egyház újonnan szervezett II. tanítói állására nézve nevezett egyház által alkotott díjlevelet jóváhagyja.

102. Juhász László esperes a közhangulat és közérzés tolmácsaként megemlékezve Püspök Úrnak és az egyházkerületi főgondnok úrnak gondosságáról, energiájáról és bölcsességéről, mellyel egyházkerületünket kormányozzák, arról az odaadásról, buzgóságról, tapintatosságáról és nagy figyelemről, mellyel közgyűlésünket most is irányították, lelkes szavakban fejezi ki irántuk az egyházkerületi közgyűlésnek és az egyházkerület egész közönségének mélységes háláját, kívánva reájuk és életükre Istennek gazdag áldását.

Egyházkerületi főgondnok a tiszta szívből fakadt szeretet-, és hálanyilatkozatokat elnöktársa nevében is megköszönve, az előadók pontos előkészítő munkáját kiemelve, a gyűlést berekeszti.

Mindezen jegyzőkönyvi pontok

egyházkerületi közgyűlés által hitelesít-
ettek.

Kmf.

Dókus Ernő

*egyházkerületi főgondnok,
világi elnök.*

Dr. Révész Kálmán

*püspök,
lelkészi elnök.*

Janka Károly

egyházkerületi lelkészi főjegyző.

II. Bírósági ügyek.

1930 április 23.

I.

A tiszáninneri ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli fegyelmi bíróság, az alsózempléni egyházmegye bírósága időszaki tanácsának, mint elsőfokú fegyelmi bíróságnak Sárospatakon 1930. évi március 14-én hozott ítéletét — Béres József báji presbiter fegyelmi ügyében — indokainál fogva helybenhagyja.

II.

A tiszáninneri ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli fegyelmi bíróság, az alsózempléni egyházmegye bírósága időszaki tanácsának, mint elsőfokú fegyelmi bíróságnak Sátorajaujhelyben 1930. évi január 14-én hozott ítéletét — Almási István megyaszói presbiter fegyelmi ügyében — indokainál fogva helybenhagyja.

III.

A tiszáninneri ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint elsőfokú közigazgatási bíróságnak, Sárospatakon 1929. évi október 3-án hozott ítéletét — az ondi II. tanítói javadalom ügyében — jóváhagyja azzal a módosítással, hogy Rácz Endre ondi tanítót a terhére megállapított 20 P eljárási költség megfizetésének kötelezettsége alól felmenti s ez összeget, valamint a kerületi bíróság 40 P költségét az alsózempléni egyházmegye pénztárának terhére utalja.

IV.

A tiszáninnei ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, — a hernádnémeti-i megfélebbezett gondnokválasztás ügyében — az alsózempléni egyházmegye bírósága időszaki tanácsának, mint elsőfokú közigazgatási bíróságnak, Sátoraljaúj helyben 1930. évi január 14-én hozott ítélete azon részét, mely az 1929 márc. 3-án megtartott gondnok választást megsemmisíti s új választást rendel el, — helybenhagyja, továbbmenőleg azonban Bukszár Gyulát az új választásból kizárja s válaszhatósági jogát 2 évre felfüggeszti, a hernádméti-i egyházat a terhére írt 80 P eljárási költségek megfizetésének kötelezettsége alól felmenti s úgy ez összegben, mint 40 P kerületi bírósági költségben Bukszár Gyulát elmarasztalja.

V.

A tiszáninnyi ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, a felsőborsodi egyházmegye bírósága időszaki tanácsának, mint elsőfokú közigazgatási bíróságnak, Miskolcon 1929. évi november 29-én tartott ítéletét — a damaki templomi székper ügyében — indokainál fogva helybenhagyja.

1930 június 26.

VI.

A tiszáninnyi ref. egyházkerület bírósága, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint elsőfokú közigazgatási bíróságnak, Sárospatakon 1930. évi április 29-én hozott ítéletét — a Kántor Mihály és Nagy Dezső cigándi kántortanítók fizetése ügyében — indokainál fogva helybenhagyja.

VII.

A tiszáninnyi ref. egyházkerület bírósága, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, az alsózempléni egy-

házmegye bíróságának, Sárospatakon 1930. évi április 29-én hozott ítéletét — Rácz Endre ondi tanító hadipótlék ügyében — indokainál fogva helybenhagyja.

VIII.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, a Demeter Bertalan lelkésznek a boldvai egyház ellen és a boldvai egyháznak nevezett lelkész ellen indított közigazgatási ügyben a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bírósága által hozott I. fokú ítéletet feloldotta s az I. fokon eljáró bíróság elnökségét végzésileg utasította, hogy a Demeter Bertalan lelkész követeléseit magában foglaló beadványát nyilatkozat végett adja ki a boldvai presbitériumnak és vizsgálat útján állapítsa meg, hogy nevezett lelkész adott-e és mily időn át az iskolát építő vállalkozónak s adott-e és meddig a munkásoknak lakást!?

IX.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, a Fekete Pál és társai panaszosoknak Onda Sándor panaszlott elleni közigazgatási ügyében a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bírósága által hozott I. fokú ítéletét helyes indokainál fogva helyben hagyta.

X.

A hangács—nyomári lelkészválasztás közigazgatási ügye.

Az egyes pontokat jegyzették:

Janka Károly lelkészi főjegyző az 1., 2., 4—6., 10—21., 42/a. 73., 74., 102. pontokat.

Marton János lelkészi aljegyző a 30—42., 43—61., 64., 69., 71. pontokat.

Lengyel István lelkészi aljegyző a 3., 7—9., 65—68., 70., 72., 75—89. pontokat és az I—VII. bírósági ügyeket.

Domby László világi főjegyző a 22—29., 62., 63. pontokat.

Horváth Zoltán dr. világi aljegyző a 90—101. pontokat és VIII—X. bírósági ügyeket.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Püspök Úr imádsága.
2. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok gyűlést megnyitó beszéde.
3. Alakulás. A távollevők igazolása.
4. dr. Révész Kálmán Püspök Úr jelentése.
5. A bírósági ülés kitűzése.
6. Elnöki előterjesztések.
7. Az egyházkerületi pénztár 1929. évi számadása elfogadtatik s az 1930. évi költségelőirányzat jóváhagyatik.
8. A kultúrbúza pénzértéke 1930. évre megállapíttatik.
9. A Magyar Ref. Énekvezérek Egyesületének kérelme nem teljesíthető.
10. Az 1931—33. évi ciklusra konventi tagok választatnak.
11. A Baldácsy-alapítványi bizottságba tagok választása.
12. Meczner Béla egyházmegyei gondnok üdvözlése.
13. Konventi határozat a magyarázatos biblia kiadásáról.
14. Konventi határozat a missziói előadók támogatása tárgyában tett egyházkerületi felterjesztésre vonatkozólag.
15. Konventi határozat tanítóképzők felállításáról.
16. Konventi határozat a miskolci reálgimn. államszékhelye ügyében.
17. Az általános jelentőségű konventi határozatok az egyházmegyék és egyházközségek figyelmébe intézkedés céljából ajánltatnak.
18. A theol. akadémiát érdeklő konventi határozatok.

19. A középfokú iskolákat érdeklő konventi határozatok.
20. A tanítóképző-intézetet érdeklő konventi határozatok.
21. Az elemi iskolai hatóságokat és fenntartókat érdeklő határozatok.
22. A vallásoktatásra vonatkozó konventi határozatok.
23. A theol. akadémiát érdeklő további konventi határozatok.
24. A tanítóképző-intézetek részére készített „Rendtartás“-t életbeléptető konventi határozat.
25. A népiskolák nyolc osztályúvá fejlesztésével kapcsolatos konventi határozatok.
26. A középfokú iskolákat érdeklő további konventi határozatok.
27. A népiskolai tanítókat és felettes hatóságokat érdeklő konventi határozatok.
28. Különböző vonatkozású konventi határozatok.
29. A népiskolákat és népiskolai hatóságokat érdeklő további határozatok.
30. Deák Geyza tanári munkássága nyugalomba vonulása alkalmából elismeréssel méltányoltatik.
31. Dr. Szánthó Gyula elhunytának az ig.-tanács által történt bejelentése.
32. Dr. Szoboszlai Gyula emlékének jegyzőkönyvi megörökítése.
33. Dr. Mitrovics Gyula adományáért egyházkerületünk köszönetet mond.
34. Báró Ragályi Balassa Ferenc és neje részére köszönetnyilvánítás a Rákóczy-zászló adományozásáért.
35. Dr. Rácz Lajos ny. theol. tanár tápintézeti alapítványa köszönettel fogadtatik.
36. Az ünnepválasz ási sorrend megállapítása.
37. A Zsiros József theol. doktori vizsgálatáról szóló jelentés tudomásul vétetik és theol. rendkívüli tanárrá megválasztatik.
38. A theol. akadémiai ifjúság gyakorlati munkájáról szóló jelentés elismeréssel vétetik tudomásul.
39. A tanítóképesítésre való készület körül tapasztalt nehézségekről szóló jelentés nyilvántartásba vétetik.

40. A theologiai internátusi díj az 1930—31. iskolai évre megállapítatik.
41. A teológiai internátusi felügyelői megbízatás időtartama hat évben megszabatik.
42. A teológiai internátusi felügyelő tiszteletdíjának megállapítása.
- 42/a. Marton János a theol. internátus felügyelőjévé megválasztatik.
43. Az Úrvacsora egységes kiszolgáltatására vonatkozó határozat.
44. A gimnáziumi internátusi díj az 1930—31. tanévre megállapítatik.
45. A sárospataki gimnáziumban az 1930—31. iskolai évre bejelentett tankönyvváltoztatás jóváhagyatik.
46. Szabó Károly tornatanárrá történt megválasztatása.
47. Barabási Kun József igazgató-tanácsossá megválasztatik.
48. Muraközy Istvánné végrendeleti hagyatéka.
49. Az istvánházai haszonbér-szerződés átruházása jóváhagyatik.
50. Az istvánházai pót-haszonbér-szerződés megerősítettetik.
51. A faragószállási bérleti szerződés jóváhagyatik.
52. A főiskolai könyvkereskedés eladására s a könyvbizomány kezelésére vonatkozó szerződés megerősítettetik.
53. A tanári lakáspénzeknek Sárospatakon az V. lakbérosztálynak megfelelő folyósítása elrendeltetik.
54. 1930—31. tanévre szólólag a sárospataki főiskolában a fűtési díj megállapítatik.
55. A györgytarlói export-hitel igénybe vétele.
56. Főiskolai szőlőkölcsön.
57. Hegyi József ösztöndíja.
58. Újszászy Kálmánnak a tanítóképző-intézetnél helyettes tanárul és internátusi felügyelőül alkalmazása.
59. A sárospataki tanítóképző-intézet kormányzati rendszabályainak megerősítése és kinyomatása.
60. A református növendékek kötelező kántorképesítő vizsgálata.

61. Forgács Gyula és Újváry Dezső a tanítóképző-intézet gazdasági bizottságának tagjaivá megválasztatnak.
62. A miskolci leánygimnázium fizetéskiegészítő államsegélyének leszállítása tárgyában egyházkerületi elnökségnek közbenjárásra történt felkérése.
63. Péter Pál és Tóth Irén leánygimnáziumi tanárok 25 éves szolgálata alkalmából egyházkerület hálás elismerése.
64. A szikszói II. lelkészi állás szüneteltetése.
65. Az egri egyház tőke-kölcsön iránti kérvénye az egyetemes konventhez pártolólólag felterjesztetik.
66. A kupai lelkész-tanítóság felállítása jóváhagyatik.
67. Az abauji egyházmegyében új tisztviselői állások szervezése engedélyeztetik.
68. A martintelepi egyház az anyaegyházat megillető jogokkal és köteleességekkel felruháztatik.
69. Az egri egyháztanács javaslatai a hitoktatás reformja tárgyában.
70. Az alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyék megszűnés lehetősége előtt álló iskoláiról a szükséges adatok az egyetemes konventhez bejelentnek.
71. Pénzügyi válaszmány jelentése a cigándi egyház kölcsön-ügyében.
72. Az alsózempléni egyházmegye javaslata a jegyzőkönyv árának beszedése ügyében véleményezés céljából a pénzügyi válaszmánynak kiadatik.
73. Egyházkerületi elnökségnek a szlovenszkói tiszán-inneni püspök és főgondnok beiktatása alkalmából küldött üdvözlükért köszönet nyilvánítatik.
74. Ady Lajos tankerületi kir. főigazgató köszönete.
75. Értesítés az Egyetemes Konventhez, hogy vallás-pedagógiai tanfolyamok tartására nincs fedezete az egyházkerületnek.
76. Megállapítatik, hogy a tanítók és kántortanítók fizetése ügyében teendő felterjesztés az Egyetemes Konventhez céltalan.

77. A tanítói fizetések rendezésével egyházainkra nehezedő megterheltetés megszüntetése iránt felterjesztés az egyetemes konventhez.
78. A lelkészek tisztviselői kölcsönének céltalansága.
79. A belkörü tűzbiztosítás és hitelügylet tárgyában felterjesztés a konventhez.
80. A lelkész-tanítóság ügyében felterjesztett gömörtornai javaslat ezúttal érdemben nem tárgyalatik.
81. A theol. internátusi kivetés tárgyában tett gömörtornai javaslat véleményezés céljából a pénzügyi választmánynak kiadatik.
82. Alsózemplén jelentése s missziói ügy támogatásáról tudomásul szolgál.
83. Az egyházi adózásunk ügyét megnehezítő pénzügyminiszteri rendeletek hatálytalanítása iránti felterjesztés a konventhez.
84. Sárkány József felsőcécei lelkész és a ricsei egyház káplántartás iránti kérelme a konventhez felterjesztetik.
85. Lelkészek kedvezményes vasúti jegye.
86. Bodnár János segéd-lelkész kérelme.
87. Felsőborsodi javaslatok.
88. Egyházmegyei választások.
89. A Kádár Albert hevesi és Pólya Ferenc kupai lelkészekre kirótt bírságpénz töröltetik.
90. A disznóshorváti egyház csereszerződése jóváhagyatik.
91. A felsőregmeci egyház adás-vételi szerződése jóváhagyatik.
92. A fonyi egyház muzeális értékű sakramentomi edényeinek elidegenítése.
93. A nagyvisnyói egyház malmának eladása feltételelesen jóváhagyatik.
94. A sajjószentpéteri egyház csereszerződése megerősítetik.
95. A sátoraljaújhelyi egyház ingatlan szerződése és kölcsönvételi ügye jóváhagyatik.
96. A tiszatarjáni egyház ingatlan vételi szerződése megerősítetik.

97. A pácini egyház fenntartási alapról szóló alapítólevél jóváhagyatik.
 98. A felsónovaji és gagybátori tanítói díjlevelek megerősítetnek.
 99. Szentistvánbaksai lelkészi díjlevél megerősítetik.
 100. A szinpetri kántor-tanítói díjlevél jóváhagyatik.
 101. A vajdácskai II. tanítói díjlevél megerősítést nyer.
 102. Az elnökség iránti hála-nyilatkozat után az elnökség a gyűlést bezárja.
-

Betűsoros névmutató.

- Abauji egyházmegye 64, 66, 67, 79, 84, 85, 86, 88, 91,
92, 98, 99.
Ady Lajos 74.
Aggtelek 7.
Alacska 7.
Alsóborsodi egyházmegye 65, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 79,
85, 96.
Alsómihályi 7.
Alsózempléni egyházmegye 72, 82, 83, 84, 88, 95, 97, 101.
Asztalos Gyula 88.
Bakta 7.
Barabási Kún József 47.
Belmissziói bizottságok 4, 17.
Bernáth Aladár 10.
Bocsor Géza 7.
Bodnár János 86.
Bodrogmező 7.
Borsodgeszt 7.
Cziáky Endre 10, 66.
Cigánd 71.
Csabay Ferenc 7.
Csobaj 7.
Csongor 7.
Deák Géza 30.
Dégenfeld Pál gróf 6.
Disznóshorváth 7, 90.
Dókus Ernő 2, 11, 12.
Dunáninneri ág. hitv. ev. egyházkerület 6.
Eger 65, 69.
Egyetemes konvent 4, 10, 65, 70, 75, 77, 79, 82, 83.
Egyházak általában 4, 7, 8, 17, 21, 27, 28, 29, 43.

- Egyházkerületi elnökség 6, 10, 11. 62, 73, 102.
Egyházkerületi pénzügyi választmány 8, 72, 81.
Egyházkerületi számvevőszék 7.
Egyházlátogatóságok 7, 43.
Egyházmegyék általában 4, 7, 8, 21, 25, 27, 28. 43.
Enyedy Andor dr. 25.
Esperesek általában 4, 7, 8, 17, 21, 27, 28, 29, 43.
Farkasfalvi Farkas Géza 10, 67.
Farkas István 6, 10.
Felsőábrány 7.
Felsőborsodi egyházmegye 85, 87, 90, 93, 94.
Felsőcéce 84.
Felsőkázsmárk 7.
Felsőnovaj 98.
Felsőregmec 91.
Fony 92.
Forgács Gyula 61.
Fulókércs 7.
Fűzérkajata 7.
Gagybátor 7.
Gálszécs 7.
Gercsely 7.
Gömör-tornai egyházmegye 70, 79, 80, 81, 100.
Göncruszka 7.
Hangács 7.
Hegyi József 57.
Hegymeg 7.
Hernádbúd 7.
Hernádszkaros 7.
Heves 22.
Hitoktatók általában 22.
Horthy István 6.
Nagybányai Vitéz Horthy Miklós 6.
Idrányi Béla dr. 88.
Imreg 7.
Janka Károly 10.
Jenke 7.
Juhász László 10, 102.
Karcsa 29.
Kádár Albert 89.

- Kelemér 7.
Kisrát 7.
Kupa 66.
Láca 7.
Lelkészek általában 4, 7, 8, 17, 21, 27, 28, 29, 43.
Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete 9.
Magyarsas 7.
Martintelep 68.
Marton János 42/a.
Mád 7.
Mályinka 7.
Meczner Béla 10, 12.
Mezőkeresztes 22.
Minaj 7.
Miskolci egyház 22.
Miskolci leánygimnázium 19, 26, 62, 63.
Miskolci reálgimnázium 16, 19, 26.
Mitrovics Gyula dr. 33.
Muraközy Istvánné emléke 48.
Nagybarca 7.
Nagy Pál és Tsai 64.
Nagytoronya 7.
Oemesradnót 7.
Novák Sándor 6.
Ózd 7, 22.
Pácin 97.
Péter József 25.
Péter Mihály 6.
Péter Pál 63.
Pólya Ferenc 89.
Presbitériumok általában 4, 7, 8, 17, 21, 27, 28, 29, 43.
Puky Endre dr. 10.
Ragály 7.
Ragályi Balassa Ferenc báró 3, 11, 34.
Rác Lajos dr. 35.
Révész Kálmán dr. 1, 4, 11, 22, 25, 29.
Ricse 29, 84.
Rudabánya 7.
Sájóbábony 7.
Sajókeresztúr 7.

- Sajólászlófalva 7.
Sajószentpéter 94.
Sárkány József 84.
Sárospataki főiskola 30—57-ig.
Sárospataki főiskola gazdasági választmánya 49, 50, 51,
52, 53, 55, 56, 57.
Sárospataki főiskola gimnáziuma 19, 26, 44, 45, 46, 53, 54.
Sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 20, 30—57-ig.
Sárospataki főiskola theol. akadémiája 18, 23, 37, 38,
39, 40, 41, 42, 42 a, 43, 53, 54.
Sárospataki tanítókápzó-intézet 20, 24, 58, 59, 60, 61.
Sátoraljauhely 95.
Szabó Károly 46.
Szabó Zoltán 38.
Szánthó Gyula dr. emlékezete 6, 31.
Szepessy Zoltán 3, 88.
Szentistvánbaksa 99.
Szikszó 64.
Szin 7.
Szinpetri 100.
Szoboszlay Gyula dr. emlékezete 32.
Sztranyavszky Sándor dr. 6.
Tanítók általában 4, 17, 21, 27, 28, 29, 43, 76, 77.
Tiszadorogma 7.
Tizzasalamon 7.
Tiszatarján 96.
Tornakápolna 7.
Tornalljai Zoltán 6.
Tóth Irén 63.
Tóth István 25.
Újszászy Kálmán 58.
Vajdácska 101.
Vily 7.
Visnyó 93.
Zsip 7.
Zsiros József dr. 37.
Zubogy 7.
-

